

1026 Budapest, Riadó u. 1-3.
Levélcím: 1534 Budapest, Pf. 958
Telefon: (06-1) 472-8900
KRID: 213396918
Ügyszám: VJ/36/2021.
Iktatószám: VJ/36-124/2021.

Nyilvános változat!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a dr. Polgár Bence Ügyvédi Iroda (KRID: 19338121) és a Kende, Molnár-Bíró, Katona Ügyvédi Társulás (1118 Budapest, Villányi út 47., KRID: 18106462) által képviselt **Norbi Update Lowcarb Zrt.** (1142 Budapest, Tahi u. 95.)¹ eljárás alá vont vállalkozással szemben fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt indult VJ/36/2021. számú versenyfelügyeleti eljárásban – nyilvános tárgyalást követően – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Norbi Update Lowcarb Zrt. 2020 júniusától kezdődően a vállalkozás <https://www.facebook.com/update1> oldalán közzétett – a határozat indokolásában ismertetett – bejegyzésekben

- az Update termékeket olyan egészségre ható tulajdonságra, illetőleg betegség megelőzésére, kezelésére utaló állításokkal népszerűsítette, amelyek nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, amely magatartással az eljárás alá vont megsértette a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló, 2011. október 25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1169/2011/EU rendelet) 7. cikk (1) bekezdés b) pontját, valamint a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 6. § (1) bekezdés b) pontjának megvalósításával az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat, továbbá megsértette a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (3) bekezdésében foglaltakat,
- megtévesztő módon tett közzé állításokat az Update termékek összetételével kapcsolatban, amely magatartással az eljárás alá vont megsértette a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés a) pontját, valamint megvalósította az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontját, és ezzel megsértette az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat,
- nem megalapozottan alkalmazott piacelsőségi állításokat, amely magatartásával megvalósította az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt tényállást, és ezzel megsértette az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat,
- a közzétett kereskedelmi kommunikációban azt a benyomást keltette a fogyasztókban, hogy az általa népszerűsített, az Update márkához köthető táplálkozás mindenki számára alkalmas az egészségi állapot megőrzésére, javítására, a betegségek megelőzésére, kockázatuk csökkentésére, mivel elhallgatta, hogy a Norbi Update márkához köthető diéták alkalmazhatóságát az egyéni egészségügyi körülmények befolyásolhatják, amely magatartással az eljárás alá vont megvalósította

¹ Az eljárás alá vont korábbi címe: 1039 Budapest, Pünkösdfürdő u. 52-54. A cégnyilvántartó rendszer adatai szerint a változás időpontja 2023. január 16., a bejegyzés kelte pedig 2023. március 8.

az Fttv. 7. § (1) bekezdésében foglalt magatartást, és ezzel megsértette az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

Az eljáró versenytanács megállapítja továbbá, hogy a Norbi Update Lowcarb Zrt. 2021 októberében a Norbi Update Keto Mézédés - Mézhelyettesítő szirup, édesítőszerekkel elnevezésű termék népszerűsítése során azt a hamis benyomást keltette, hogy az jogszerűen forgalmazható, és ezzel az Fttv. mellékletének 9. pontjában foglalt tényállás megvalósításával megsértette a 3. § (1) bekezdésében előírt tilalmat, továbbá a termék szénhidrát- és cukortartalmával kapcsolatban tett állításaival megsértette a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés a) pontját, valamint az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt tényállás megvalósításával megsértette a 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

A fenti jogsértésekre tekintettel az eljáró versenytanács az eljárás alá vontat 40.000.000 Ft, azaz negyvenmillió forint versenyfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezi, amely összeget a kötelezett a Magyar Államkincstár 10032000-01037557-00000000 számú² versenyfelügyeleti bírságszámlája javára köteles megfizetni a jelen határozat közzétételétől számított 30 napon belül.

Befizetéskor a közlemény rovatban feltüntetendő az eljárás alá vont neve, a versenyfelügyeleti eljárás száma, a befizetés jogcíme (versenyfelügyeleti bírság). Ha a kötelezett pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, akkor az adózás rendjéről szóló törvény szerinti késedelmi pótlékkal azonos módon számított mértékű késedelmi pótlékot fizet. A bírság (és az esetleges késedelmi pótlék) meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

Az eljáró versenytanács továbbá arra kötelezi az eljárás alá vontat, hogy az általa vállalt (és így bírságcsökkentő tényezőként figyelembe vett) megfelelőségi programot – a jelen határozat kézhezvételét követő 30 napon belül – dolgozza ki, kezdje meg az alkalmazását és igazolja ezek megtörténtét a Gazdasági Versenyhivatal felé. Az eljárás alá vont megfelelőségi programjával szemben különös és kiemelt elvárás, hogy azt alkalmazza a <https://www.facebook.com/update1> (illetve egyéb, az eljárás alá vonthoz köthető közösségi média) oldalon megjelenő videós- és egyéb bejegyzésekre is, ekként ezek tartalmát is előzetesen, szakértővel ellenőriztesse. A megfelelési program (határidőben történő) igazolásának elmaradása esetén a Gazdasági Versenyhivatal szintén megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat ellen a kézhezvételtől számított 30 napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani elektronikusan az erre rendszeresített űrlap³ használatával, mely a Gazdasági Versenyhivatal honlapján érhető el. A Gazdasági Versenyhivatal a keresetet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek. A törvényszék eljárásában a jogi képviselő kötelező.

² Külföldről történő utalás esetén a számla adatai a következők: IBAN: HU88, SWIFT: HUSTHUHB
<https://www.gvh.hu/gvh/fizetesi-kotelezettsegek-teljesitesevel-kapcsolatos-bankszamla-adatok/fizetesi-kotelezettsegek-teljesitesevel-kapcsolatos-bankszamla-adatok>

³ http://www.gvh.hu/data/cms1041089/GVH_gvh_k01_19_01.jar

I N D O K O L Á S

I.

Az ügyindítás

1. A Gazdasági Versenyhivatal versenyfelügyeleti eljárást indított 2021. augusztus 4-én, mivel észlelte, hogy a Norbi Update Lowcarb Zrt. 2020 júniusától kezdődően az Update termékeket olyan egészségre ható tulajdonságra, illetőleg betegség megelőzésére, kezelésére utaló állításokkal népszerűsítette, amelyek valószínűsíthetően nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek. Az eljárás alá vont vállalkozás ezen magatartásával valószínűsíthetően megsértette
 - a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló, 2011. október 25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1169/2011/EU rendelet) 7. cikk (1) bekezdés b) pontját, valamint a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 6. § (1) bekezdés b) pontjának megvalósításával az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat, továbbá
 - a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (3) bekezdésében foglaltakat.
2. A Gazdasági Versenyhivatal észlelte továbbá, hogy a Norbi Update Lowcarb Zrt. 2020 júniusától kezdődően
 - az Update életmódot – és ezáltal az Update termékeket – betegség kezelésére, gyógyítására utaló állításokkal népszerűsítette. Az eljárás alá vont vállalkozás ezen magatartásával valószínűsíthetően megvalósította az Fttv. mellékletének 17. pontjában foglalt tényállást, és ezzel megsértette az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat,
 - valószínűsíthetően megtévesztő módon tett közzé állításokat az Update termékek összetételével kapcsolatban, amelyek valószínűsíthetően nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek. Az eljárás alá vont vállalkozás ezen magatartásával valószínűsíthetően megsértette a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés a) pontját, valamint megvalósította az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontját, és ezzel megsértette az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat,
 - valószínűsíthetően nem megalapozottan alkalmaz piacelsőségi állításokat, mely magatartásával valószínűsíthetően megvalósította az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt tényállást, és ezzel valószínűsíthetően megsértette az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat,
 - a közzétett kereskedelmi kommunikációban valószínűsíthetően azt a benyomást kelti a fogyasztókban, hogy az általa népszerűsített, a Norbi Update márkához köthető táplálkozás (így különösen low carb, keto diéta) mindenki számára alkalmas az egészségi állapot megőrzésére, javítására, a betegségek megelőzésére, kockázatuk csökkentésére. Ugyanakkor a rendelkezésre álló adatok alapján valószínűsíthető, hogy a Norbi Update Lowcarb Zrt. elhallgatja, hogy a Norbi Update márkához köthető diéták alkalmazhatóságát az egyéni egészségügyi körülmények befolyásolhatják. Az eljárás alá vont vállalkozás ezen magatartásával valószínűsíthetően megvalósította az Fttv. 7. § (1) bekezdésében foglalt magatartást, és ezzel megsértette az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.
3. A Gazdasági Versenyhivatal 2022. április 11-én kelt, VJ/36-37/2021. számú végzésével kiterjesztette a versenyfelügyeleti eljárást annak vizsgálatára, hogy a Norbi Update Lowcarb Zrt. 2021 októberétől kezdődően forgalmazott, a „Norbi Update Keto Mézédés - Mézhelyettesítő szirup, édesítőszerrel” elnevezésű termék népszerűsítése során azt a hamis benyomást keltette-e, hogy az jogszerűen forgalmazható, és ezzel az Fttv. mellékletének 9. pontjában foglalt tényállás megvalósításával megsértette-e a 3. § (1) bekezdésében előírt tilalmat.

4. A Gazdasági Versenyhivatal a versenyfelügyeleti eljárást egyúttal kiterjesztette annak vizsgálatára is, hogy a Norbi Update Lowcarb Zrt. a 2021 októberétől kezdődően forgalmazott, a „Norbi Update Keto Mézédés - Mézhelyettesítő szirup, édesítőszerekkel” elnevezésű termék szénhidrát- és cukortartalmával kapcsolatban tett állításaival megsértette-e a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés a) pontját, valamint az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt tényállás megvalósításával megsértette-e a 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.
5. A vizsgálat a vizsgálati jelentést 2022. szeptember 28-án terjesztette a Versenytanács elé, ezzel az eljárás a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 47. § (2) bekezdése alapján versenytanácsi szakaszba került.
6. A vizsgálati jelentés indítványozta a Tpv. 76. § (1) bekezdésének f) pontja alapján annak megállapítását, hogy a Norbi Update Lowcarb Zrt. kereskedelmi kommunikációjával megsértette a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés a) és b) pontjait, és (3) bekezdését, valamint az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontjának, 7. § (1) bekezdésének és a melléklet 9. pontjában foglalt tényállás megvalósításával az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat. A vizsgálat indítványozta, hogy az eljáró versenytanács bírságot is szabjon ki a Tpv. 76. § (1) bekezdésének k) pontja alapján.
7. A vizsgálat indítványozta a Tpv. 60/A. § (1) bekezdés c) pontja alapján az eljárás megszüntetését az Fttv. mellékletének 17. pontjában foglalt magatartás tekintetében.
8. Az eljáró versenytanács a VJ/36-85/2021. számú irattal megküldte a VJ/36-81/2021. számú vizsgálati jelentést⁴ észrevételezés, illetve nyilatkozattétel céljából a Tpv. 73. §-ának (3) bekezdése alapján. Figyelemmel arra, hogy az eljárás alá vont előtt ismert a vizsgálati jelentés, így a továbbiakban az eljáró versenytanács egyes, az értékelés körében kiemelés nem igénylő tényállási elemek kapcsán azok megismétlésétől eltekint, pusztán utal a vizsgálati jelentés érintett pontjaira.

II.

Az eljárás alá vont

9. A Norbi Update Lowcarb Zrt. 2013. évben alakult. Az eljárás alá vont tevékenységei közé tartozik – többek között – az élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem, hús- és húsrú kiskereskedelme, ital-kiskereskedelem, kenyér-, pékáru-, édesség-kiskereskedelem, éttermi, mozgó vendéglátás, főtevékenységként pedig immateriális javak kölcsönzése.⁵ A vállalkozásról további részletes adatokat a vizsgálati jelentés III. pontja tartalmaz.
10. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a cégnyilvántartó rendszer adatai szerint - 2023. március 8-i bejegyzéssel - az eljárás alá vont néhány céges adata (igazgatóság összetétele, székhelye) 2023. január 16-tól megváltozott. Az eljárás alá vont nyilatkozata⁶ szerint a Norbi Update Lowcarb Zrt. többségi, magánszemély irányítói nem változtak, ugyanazon magánszemélyek vállalkozáscsoportjába tartozik. A vállalkozás igazgatósága helyett azonban költségcsökkentés miatt a továbbiakban vezérigazgató működik.
11. Kiemelendő, hogy az eljárás alá vont által üzemeltetett <https://updatelowcarb.com> oldal bemutatja a Norbi Update „vállalkozáscsoportot” és az Update termékeket. A honlapon fő menüpontban elhelyezett hivatkozás segítségével el lehet jutni a www.update1.hu oldalra, ahol a Teletál Ételfutár Kft. által forgalmazott Update ebéd menü vagy napi menü rendelhető.⁷ A „Webáruház” menüpontra kattintás a www.norbi.hu oldalra irányítja a fogyasztókat, amely internetes címen az eljárás alá vont

⁴ A jelentés csak az eljárás alá vont számára betekintheső változat, annak üzleti titkát tartalmazza. A betekintheső változat száma VJ/36-82/2021.

⁵ VJ/36-73/2021. számú feljegyzés 5. sz. mellékleteként beemelt cégkivonat

⁶ VJ/36-117/2021.

⁷ VJ/36-73/2021. sz. feljegyzés 28. számú mellékleteként beemelt videófelvétel

webáruházat működtet. A www.norbi.hu élelmiszerkínálata: étrendkiegészítők, csomagolt kenyerek, italok, alapanyagok, édességek, „rágcsálnivalók”.

12. Az eljárás alá vont termékeinek értékesítését alapvetően Norbi Update üzletekben, franchise rendszerben végzi. A <https://updatelowcarb.com/franchise> oldalon közzétett információk szerint többféle üzleti modellt kínál partnereinek. Az ún. Norbi Update franchise-bolthálózat elsődlegesen megcélzott terjeszkedési területe Magyarország, a szomszédos országok és az Európai Unió tagországai, illetve Svájc, jelenleg Szlovákiában működnek franchise boltok.
13. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint a www.update1.hu és a <https://updatelowcarb.com> honlapok mellett az alábbi közösségi média felületeket, illetve applikációkat működteti:⁸
 - <https://www.facebook.com/update1>
 - https://www.youtube.com/channel/UCJXQrSE7a5c04rvXQcwMD_w
 - <https://www.instagram.com/norbi.update/?hl=hu>
 - <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.knowcom.urhajodieta>
 - <https://apps.apple.com/hu/app/id1459969443>.
14. Az eljárás alá vont 2021. évi nettó árbevétele 2.310.170.000 Ft volt.⁹ Az eljárás alá vont nyilatkozata¹⁰ és a vizsgálat által feltárt információk alapján a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: KKV tv.) alapján KKV-nak minősül.
15. Az eljárás alá vonttal szemben ugyan az elmúlt tíz évben¹¹ nem állapított meg a Versenytanács jogsértést, ugyanakkor a jelen ügyben érintett Update termékcsalád, illetve életmódrendszer kapcsán közzétett kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatban igen. Az eljárás alá vont „névadója” és egyben a vizsgált időszakban és a vizsgálat idején egyik önálló cégjegyzési joggal rendelkező igazgatósági tagja (jelenleg vezérigazgatója), [SZEMÉLYES ADAT] résztulajdonában és (önálló) képviseleti joggal felruházott ügyvezetése alatt álló¹² Foodorgany Kft.-vel (az eljárás megindulásakor hatályos nevén: Norbi Update International Kft.) szemben indult Vj/34/2013. számú versenyfelügyeleti eljárásban 2014. november 14-én hozott határozatban (15.000.000 Ft bírság kiszabása mellett) megállapította a Versenytanács, hogy a Foodorgany Kft. 2011. augusztus 17. és 2013. április 12.

⁸ VJ/36-4/2021. sz. beadvány 9. pontra adott válasza, az applikációról készült képernyőfelvételeket a VJ/36-73/2021. sz. feljegyzés 29. számú melléklete tartalmazza.

⁹VJ/36-73/2021. sz. feljegyzés 4. számú mellékletként beemelt éves üzleti beszámoló

¹⁰ VJ/36-65/2021. sz. beadvány 6. pontban adott válasz

¹¹ A megelőző 10-15 év közötti időszakban további három eljárásban állapított meg a Versenytanács jogsértést az „Update életmódrendszer”, és „Norbi”, illetve „Update” márkájú termékek vonatkozásában

- Vj-57/2006/45: A döntés szerint a Bio Time Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. I. rendű és a Norbi.hu Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. II. rendű eljárás alá vont vállalkozások a NorbiFit elnevezésű étrend-kiegészítő termék reklámozása során az általuk közzétett, továbbá az érdekkörükben és egymás tevékenységének ismeretében megjelentetett reklámokkal a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsítottak. A II. rendű eljárás alá vont vállalkozásra kiszabott bírság 3.000.000 Ft volt.
- Vj-80/2007/105.: A döntés kimondta, hogy a Norbi Update Worldwide Zrt. a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított, amikor az általa 2007-ben kiadott, - Norbi Update - Minden, amit a fogyasztó tudok- című könyvben tett közlések arról tájékoztatták a fogyasztókat, hogy az „Update” életmódrendszer - tudományosan alátámasztott. A kiszabott bírság összege 1.000.000 Ft volt.
- Vj-070-053/2009.: A határozat értelmében az Update Magyarország Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt. 2008 decembere és 2009 májusa között fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor egyes kommunikációs eszközeiben valótlan állításokat tett az Update péksüteményekkel kapcsolatban. A kiszabott bírság összege 3.000.000 Ft volt.

¹² A versenyfelügyeleti eljárás megindulásakor, 2013. április 12-én. A Versenytanács határozatának meghozatala idejére az ügyvezető személyében és tagjaiban is változás állt be.

között egyes kereskedelmi kommunikációjában jogsértően tulajdonított az Update termékeknek betegséget megelőző, illetőleg azt kezelő hatást, valótlan egészségre vonatkozó állításokat tett az Update termékekkel kapcsolatban, valótlan állításokat tett az Update termékekkel összetételével összefüggésben, valótlan piacelsőségi állításokat tett.

16. Az eljárás alá vont (KKV tv. szerinti) kapcsolódó vállalkozása, az Alakreform Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. ellen indult VJ/112/2016. számú versenyfelügyeleti eljárás kötelezettségvállalással zárult, azonban az ügy VJ/49/2018. számú utóvizsgálatában a Versenytanács azt állapította meg, hogy Alakreform Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. az előírt kötelezettségvállalását nem teljesítette maradéktalanul, amiért a vállalkozással szemben 3.000.000 Ft bírságot szabott ki.

III.

Az érintett termékek

III.1. Az Update életmódrendszer, illetve az Update termékek

17. Jelen versenyfelügyeleti eljárásban közvetlenül érintett termékkör az Update életmódrendszer, illetve egyes Update termékek (étrend-kiegészítők és élelmiszerek). Az Update életmódrendszert és az Update termékeket a vizsgálati jelentés IV.1. és IV.2. pontjai részletesen ismertetik. Az eljáró versenytanács ebben a körben a következőket kívánja kiemelni.
18. Az Update életmódrendszer első eleme az étrend, amely a szénhidrátcsökkentett (ún. low carb), illetve ún. keto táplálkozást jelent. Az étrend betartásához az eljárás alá vont egyrészt melegétel házhozszállítást (www.update1.hu), másrészt az Update termékeket kínálja, amelyek az eljárás alá vont szerint a „hagyományos” termékekhez képest kevesebb szénhidrátot, de több rostot és fehérjét tartalmaznak. Az életmód része továbbá a rendszeres mozgás és az „időzítés”.
19. Az Update termékek döntő többsége élelmiszer, csak néhány termék van étrend-kiegészítőként bejelentve.
20. Az Update életmódrendszerhez köthető az ún. Úrhajós diéta, melynek lényege, hogy egy pontrendszer segíti az érintett személy számára nyomon követni a diétát, ahol is az egyes ételekhez plusz pontok, az egyes mozgásformákhoz mínusz pontok tartoznak. A pontok számítása az ún. Norbi Update applikációban történik, amely 2019. május 29. óta érhető el a Google Play alkalmazásáruházban, valamint az Apple AppStore-ból is ingyenesen telepíthető és használható.¹³ A regisztrációt követően az érintett személy két diéta közül választhat: a 40 pontos „Keto” vagy a 60 pontos „Low carb” étrend között.¹⁴ Az applikációban feltüntetett termékek között megtalálhatók az Update termékek is.¹⁵
21. A <https://updatelowcarb.com/az-update> honlap¹⁶ tájékoztatása szerint „*az Update egy több évtizede ismert étrend és update életmód, melyet már több száz ezren próbáltak ki és használnak sikerrel. A Schobert Norbert és neves táplálkozási szakemberek által kifejlesztett étrend legfontosabb elve a szénhidrátcsökkentés.*” A <https://www.update1.hu/update> honlap¹⁷ tájékoztatása szerint „*az update nem csupán egy étrend, hanem egy komplett, s folyamatosan követendő életmód, amelynek azonban nem alapkövetelménye az önsanyargatás és az asztal örömeiről való lemondás. Ezen új élet és szemléletmód teljessé tételéhez ad fontos segítséget Update étlapunk kínálata. (...) Az Update nem egy kúra, hanem életmód, így alkalmazását, betartását egész életen át javasoljuk. Minél több embertársunkat törekszünk megnyerni egy tudatosabb életmódnak, amely hozzájárulhat az elhízás, a cukorbetegség, a szív- és érrendszeri betegségek elleni küzdelemhez.*”

¹³ <https://apps.apple.com/hu/app/norbi-update/id1459969443?l=hu>

¹⁴ VJ/36-73/2021. sz. feljegyzés 29. számú mellékletként beemelt honlapmentés

¹⁵ VJ/36-73/2021. sz. feljegyzés 31. számú mellékletként beemelt honlapmentés

¹⁶ VJ/36-73/2021. sz. feljegyzés 7. számú mellékletként beemelt honlapmentés

¹⁷ VJ/36-73./2021. sz. feljegyzés 8. számú mellékletként beemelt honlapmentés

III.2. Norbi Update Keto Mézédés - Mézhelyettesítő szirup, édesítőszerekkel

22. Norbi Update Keto Mézédés - Mézhelyettesítő szirup, édesítőszerekkel (a továbbiakban: Norbi Update Keto Mézédés) elnevezésű termék a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) értékelése szerint „Folyékony asztali édesítőszer” élelmiszer-kategóriába sorolandó termék.¹⁸
23. Az eljárás alá vont vállalkozás 2021. október 14-én hozta forgalomba a Norbi Update Keto Mézédést, amelyet 2021. november 10-ig a Norbi Update bolthálózatában, 2021. október 18. és 2021. november 8. között webáruházában vásárolhattak meg a fogyasztók.
24. A NÉBIH honlapján 2021. november 18-i dátummal megjelent közlemény¹⁹ szerint a NÉBIH a terméket kivonta a forgalomból és elrendelte a fogyasztóktól történő visszahívását arra hivatkozva, hogy laboratóriumi vizsgálatok alapján a bejelentéssel érintett termék a termékcsoporthoz nem engedélyezett adalékanyagokat tartalmaz, továbbá a termék a jelölésen feltüntetett értékhez képest túrértékű mennyiségben tartalmaz szénhidrátot.

III.3. Az érintett piac

25. A vizsgálati jelentés V.1. és V.2. pontja részletesen ismerteti az érintett piac keresleti és kínálati jellemzőit. Az eljáró versenytanács ebben a pontban azt kívánja megjegyezni, hogy az elmúlt években mind a kereslet, mind a kínálat jelentősen bővült a különböző diétás, így az ún. mentes élelmiszerek²⁰ esetében. Kutatások szerint a vásárlók 12 százaléka rendszeresen keres laktóz- vagy gluténmentes termékeket, eközben a kalóriaszegénység is fontos szempont számukra, továbbá jelentős a nem rendszeresen vásárlók aránya is.²¹ Hagyományosan a mentes élelmiszerek közé a glutén-, laktóz-, cukor és szójamentes termékek tartoznak, azonban egy tágabb megközelítésben ide sorolhatók a vegán és az allergénmentes termékek is.²²
26. Az eljárás alá vont nyilatkozataiból kiemelendő az Update termékek célcsoportja kapcsán, hogy *„termékei és együttműködései főként azokat célozza, aki egészségtudatosan szeretne táplálkozni, valamint fogyni szeretne, súlytartásban érdekelt, aktívan vagy hobbi szinten sportol, direkt alacsony szénhidrát bevitelre törekszik orvosi javallatra vagy saját megfontolásból továbbá azok a vásárlók, akik kényelmi szempontból választják az eljárás alá vont termékeit. Az elérendő cél miatt, miszerint az eljárás alá vont népszerűsítse a kiegyensúlyozott táplálkozást és az egészségtudatos életmódot, a felnőtt lakosság 80%-a a célcsoportjába tartozik. A jelenleg rendelkezésre álló visszajelzések alapján a kitűzött célcsoport vásárlóinak nem éri el az 1%-át az eljárás alá vont.”*²³
27. Az eljárás alá vont lent bemutatott kereskedelmi gyakorlatában, az egyes videókban is megjelenik a célcsoportra való utalás, pl.:
- *„Tehát, ha le akarsz fogyni, és egészséges akarsz lenni, és pénzt akarsz spórolni - ez a legfontosabb dolog - és egészséget nyerni, akkor update-ezzél [...] például [...] vagy paleózzál, vagy csinálj, amit akarsz, csak low carb diétát kell mindenképp folytatni”*²⁴

¹⁸ VJ/36-62/2021. sz. feljegyzés 3. sz. mellékletként beemelt NÉBIH határozat

¹⁹ <https://bit.ly/3KJXQ3b>

²⁰ A „gluténmentes” élelmiszerek legfeljebb 20 mg/kg glutént tartalmaznak, a „laktózmentes” tejtermékek és egyéb más élelmiszerek laktóztartalma legfeljebb 0,1 g/100 g, illetve 0,1 g/100 cm³, a „cukormentes” élelmiszerek cukortartalma nem haladja meg a 0,5g/100 g illetve a 0,5g/100ml mennyiséget, a „szójamentes” élelmiszerek nem tartalmaznak szóját.

²¹ VJ/36-8/2021. számú irat: Bővülőben a mentes termékek iránti érdeklődés, TERMÉKMIX magazin 2019. október, <http://termekmix.hu/magazin/polc/3396-bovuloben-a-mentes-termek-iranti-erdeklodes>

²² VJ/36-8/2021. sz. irat: <https://www.nak.hu/szolgáltatások/praktikus-információk/élelmiszeripari-hirlevel/2017/1408-nak-elip-hirlevel-julius/file>

²³ VJ/36-4/2021. sz. beadvány, 4. pontban adott válasz

²⁴ VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés mellékletként beemelt 2020. július 9-én közzétett videó

- „Azoknak javaslom az Update-et, akik nem csak lefogyni szeretnének, hanem megőrizni az egészséges testsúlyukat. Mert ez egy életmód, nem egy fogyókúra program. [...] Arra szolgál, hogy aki hajlamos a hízásra, az proteinben gazdag, szénhidrátban szegény termékekkel, egészségesen, olcsón meg tudja őrizni a jó formáját, az egészségét.”²⁵
- „Tudok segíteni a túlsúlyosakon, tudok segíteni azokon, akik csak csinosak akarnak lenni, tudok segíteni az elhízásos cukorbetegség rossz állapotán.”²⁶

III.4. Forgalmi adatok

28. Az összes Update termék eladásából származó árbevétel 2020. június és 2022. július között [ÜZLETI TITOK] volt.²⁷ A vizsgált kereskedelmi gyakorlattal érintett termékek eladásából származó árbevétel a vizsgált időszakban [ÜZLETI TITOK] volt.²⁸ A következő táblázat részletezi, hogy egy-egy termékre vonatkozóan a legkorábban észlelt kereskedelmi gyakorlat időpontjától 2022 júniusáig mekkora (nettó) bevétele származott az eljárás alá vontnak:

Termék	Kezdő időpont	Nettó bevétel (Ft)
Epres rétes édesítőszerrel	2021.04.06	[ÜZLETI TITOK]
Update „Bájgli” (Dió King, Mák King)	2021.03.30	[ÜZLETI TITOK]
Update „Ketoburger” libamájjas hamburger)	2021.01.22	[ÜZLETI TITOK]
Update Barackos palacsinta vaníliás öntettel, édesítőszerrel	2020.08.27	[ÜZLETI TITOK]
Update Berry Sorbet pálcikás jégkrém	2020.07.24	[ÜZLETI TITOK]
Update Cardio Power	2021.02.01	[ÜZLETI TITOK]
Update Collagen Complex	2021.02.01	[ÜZLETI TITOK]
Update Crisp Sós kisperec édesítőszerrel	2021.03.30	[ÜZLETI TITOK]
Update Crisp Sópálcika édesítőszerrel	2021.03.30	[ÜZLETI TITOK]
Update Daily Vitamin	2021.02.01	[ÜZLETI TITOK]
Update Diet Pro	2021.02.01	[ÜZLETI TITOK]
Update Epres zabkása édesítőszerrel	2021.03.30	[ÜZLETI TITOK]
Update fagyasztott, gyorskelesztett pizzagolyó	2020.07.24	[ÜZLETI TITOK]
Update Falafel - Vegán fasírt csicseriborsóból és karfiolból	2021.03.30	[ÜZLETI TITOK]
Update Gyros	2020.09.10	[ÜZLETI TITOK]
Update hamburger	2020.09.10	[ÜZLETI TITOK]
Update Herbal Max	2021.02.01	[ÜZLETI TITOK]
Update hot dog	2020.09.10	[ÜZLETI TITOK]
Update Keto dupla libamájjas hamburger	2021.04.10	[ÜZLETI TITOK]
Update Keto Fat Burner szénsavas ital	2021.07.31	[ÜZLETI TITOK]
Update Keto kenyér	2020.06.25	[ÜZLETI TITOK]
Update Keto Mézédés mézhelyettesítő szirup édesítőszerrel	2021. október	[ÜZLETI TITOK]
Update Keto Radler	2021.06.22	[ÜZLETI TITOK]
Update Keto Shake	2020.06.24	[ÜZLETI TITOK]
Update Keto szaloncukor	2020.12.03	[ÜZLETI TITOK]
Update Keto Ultra Low carb szörpök édesítőszerrel (mangó és eper ízesítésű)	2021.03.30	[ÜZLETI TITOK]

²⁵VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés mellékletként beemelt 2020. július 20-án közzétett videó

²⁶ VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés mellékletként beemelt 2020. szeptember 26-án közzétett videó

²⁷ VJ/36-58/2021. sz. adatszolgáltatás 1. sz. melléklete szerinti bevételi adat

²⁸ VJ/36-58/2021. sz. adatszolgáltatás 1. sz. melléklete szerinti bevételi adat és az VJ/36-44/2021. sz. adatszolgáltatás 5. sz. mellékletében található Update Keto Mézédés termék értékesítéséből származó árbevételi adat összessége

Update Keto vaníliás csiga	2020.06.24	[ÜZLETI TITOK]
Update l-carnitine	2021.02.01	[ÜZLETI TITOK]
Update leveles tészta	2020.08.29	[ÜZLETI TITOK]
Update Light Citrom Sorbet	2020.08.28	[ÜZLETI TITOK]
Update liquid collagen	2021.02.01	[ÜZLETI TITOK]
Update Low Carb Gluténmentes száraztészta - Szarvacska	2021.03.30	[ÜZLETI TITOK]
Update Low carb pisztáciaízű krémmel töltött fehércsokoládé egész pisztáciával édesítőszerrel	2021.03.30	[ÜZLETI TITOK]
Update Low carb Rigatoni száraztészta	2020.08.24	[ÜZLETI TITOK]
Update Low carb töltött ostya édesítőszerrel (kakaós és citromos ízesítésű)	2021.03.30	[ÜZLETI TITOK]
Update mangós vaníliás, fehércsokis, zéró pohárdesszert	2021.06.09	[ÜZLETI TITOK]
Update Mogyorókrém	2021.03.30	[ÜZLETI TITOK]
Update narancsos krémmel töltött étcsokoládé édesítőszerrel	2021.03.30	[ÜZLETI TITOK]
Update Protein Puding	2021.02.01	[ÜZLETI TITOK]
Update Ropogós kenyér (rusztikus)	2021.04.22	[ÜZLETI TITOK]
Update sajtos pogácsa	2020.08.27	[ÜZLETI TITOK]
Update sajtos roló	2020.09.25	[ÜZLETI TITOK]
Update száraz orsótészta	2020.09.15	[ÜZLETI TITOK]
Update szilvágombóc	2021.02.23	[ÜZLETI TITOK]
Update Tortilla	2020.10.23	[ÜZLETI TITOK]
Update Under Skin Revolution	2021.02.01	[ÜZLETI TITOK]
Update Vegán Hot dog	2021.03.30	[ÜZLETI TITOK]
Összesen		[ÜZLETI TITOK]

IV.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat

29. A jelen eljárásban vizsgált kereskedelmi gyakorlat 2020 júniusától az Update életmódszere és Update termékek népszerűsítését célzó <https://www.facebook.com/update1> oldalon jelent meg, írásos bejegyzések, valamint a Norbi Update Lowcarb Zrt. egyik ügyvezetője, [SZEMÉLYES ADAT] által készített (élő) videók formájában, aki egyúttal az Update Facebook oldal egyik adminisztrátora is.²⁹

IV.1. A Facebookon megosztott videók általános jellemzői

30. 2020. június 1. és 2021. július 31. közötti időszakra nézve a vizsgálók összesen 280 darab videó bejegyzést azonosítottak az eljárás alá vont Facebook oldalán. A videók felsorolását a vizsgálati jelentés 3. számú melléklete tartalmazza. Az összesítés alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vont átlagosan hetente 4-5 alkalommal osztott meg (élő) videót, amelyek az élő felvétel befejezését követően feltöltésre kerülnek az Update Facebook oldalra és ezt követően a „Videók” menüpontban, valamint a Hírfolyamban is elérhetőek voltak. A videók hosszúsága 5 másodperc és 1 óra 58 perc között változik, átlagosan 6 perc időtartamot tesznek ki, azokban (néhány kivételtől eltekintve) [SZEMÉLYES ADAT] mindig szerepel.

²⁹ VJ/36-4/2021. sz. beadvány, 10. pontban adott válasz

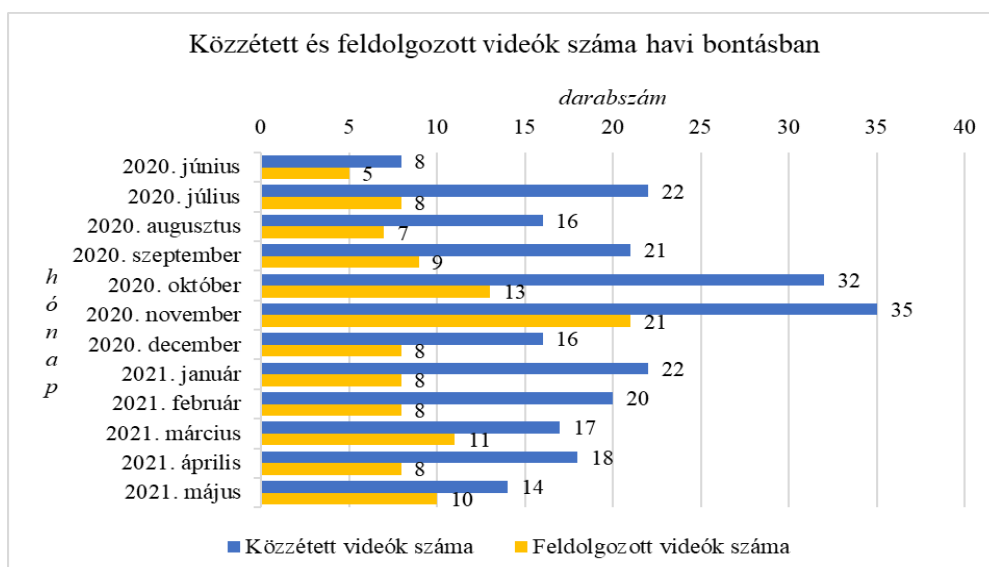
31. A közzétett videók döntő többsége (95%-a, 267 darab) az Update életmódrendszer és az Update termékek népszerűsítését célozza,³⁰ azokban az Update termékek szóban és/vagy vizuálisan is bemutatásra kerülnek. Ezen videóknál alábbi típusú tartalmakat azonosították a vizsgálók, így a következő kategóriákba, típusokba jelölték (amely megjelöléssel az eljáró versenytanács is egyetért és követ):

- az Update életmódrendszerrel fogyni kívánó, és ennek érdekében [SZEMÉLYES ADAT] fordult személyekkel való beszélgetés, tapasztalatok megosztása [a 3. számú mellékletben „Fogyástörténet” típusú videóként jelölve], és
- az Update termék felhasználásával készült receptek, azok elkészítése [a 3. számú mellékletben „Főzés” típusú videóként jelölve], és
- Update termékek bemutatása [a 3. számú mellékletben „Termék promóció” típusú videóként jelölve], és
- az Update Streetfood termékcsalád népszerűsítése többféle módon (pl.: bejelentés arról, hogy mikor, melyik üzletben kezdik meg az árusítását; vagy élő bejelentkezés a „megnyitóról”) [a 3. számú mellékletben „Norbi Streetfood bemutató” típusú videóként jelölve], és
- élő bejelentkezés Update üzletből (a kínálat, árak ismertetése) [a 3. számú mellékletben „Bolt promóció” típusú videóként jelölve], valamint
- [SZEMÉLYES ADAT] a fogyással, a szénhidrátcsökkentett táplálkozással és más étrendekkel kapcsolatos gondolatainak megosztása [a 3. számú mellékletben „Gondolatok a fogyásról” típusú videóként jelölve], és
- [SZEMÉLYES ADAT] élőben végez vércukormérést azt bizonyítandó, hogy termékei nem emelik a vércukorszintet [a 3. számú mellékletben „Cukormérés” típusú videóként jelölve], és
- [SZEMÉLYES ADAT] és prof. em. Dr. [SZEMÉLYES ADAT] beszélgetnek táplálkozási kérdésekről [a 3. számú mellékletben „Hétköznapi táplálkozástudomány” típusú videóként jelölve].³¹

32. A 280 feltárt videóból a vizsgálók 133-at dolgoztak fel részletesen, amelyekből 89-ben (azaz a feldolgozott videók 67 százalékában, mintegy kétharmadában) azonosították a vizsgálat tárgyává tett állításokat. A vizsgálók véletlenszerűen, de időben arányosan válogatták ki a megnézésre kiválasztott videókat az alábbi megoszlásban:

³⁰ A fennmaradó néhány videóban [a 3. számú mellékletben „Bejelentkezés” típusú videóként jelölve] sem az Update életmódról, sem Update boltokról, sem Update termékekről nem esik szó (ezek jellemzően magánéleti témájú videók).

³¹ Az adott videó leghangsúlyosabb tartalma alapján történt a besorolás. Amennyiben nem volt eldönthető, hogy melyik tartalom típus a legjellemzőbb, úgy „Update promóció” típusként lett besorolva.

33. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a fenti mintavétel egyrészt időben is kiegyensúlyozott, egyenletes, másrészt jelentős a mintaszám és a sokasághoz vett arány, így a minta alapján tett megállapítások egyértelműen relevánsak az egész sokaságra, adott esetben a beazonosított videók összességére. Megállapítható továbbá, hogy a vizsgált időszakon belül különösen 2020. októberben és novemberben volt intenzív a kommunikáció, gyakorlatilag minden naptári napra jutott egy-egy videós bejegyzés.
34. A vizsgált videókban [SZEMÉLYES ADAT] többször is kifejti, hogy mit ért Update életmód alatt, amelynek során elhangzik, hogy a low carb diétához nem feltétlenül szükségesek az Update termékek, ám egyúttal hangsúlyozza azt, hogy az Update termékek nagy segítséget jelentenek az életmód betartásában:
- „A fogyásnak alapvetően 3 titka van, amit én képviselek. Az egyik titka az akarat. Az akarat azt jelenti, hogy valamit tartósan akarni. [...] Kell egy második dolog a fogyási sikerhez, ez pedig a módszer [...] jelen estében a Norbi Update, ami két dolgot takar: rendszeres mozgást és szénhidrátcsökkentett táplálkozást. És a harmadik dolog, ami kell a sikeres fogyáshoz, az a tudomány szerint a követhetőség, a compliance, vagy nevezhetjük úgy is, hogy termék. Miért kell termék? [...] a termék abban segít, hogy kevesebb lemondással tudd tartani a kevesebb szénhidrátbevitelt, és ezáltal csökkentsd a szervezet felesleges inzulinválaszát és az étvágy- és hízási faktort. Na most, én szoktam ajánlani a rendszeres mozgáshoz [...] néhány olyan terméket, amelynek alacsony, vagy igen alacsony a szénhidrát tartalma és ezáltal segít betartani a diétát.”³²
 - „Nem csak az az update, ami Update termék. Ha eszel finom húst salátával, sült, főve, halakat, az update. Ha eszel friss zöldséget vagy párolt zöldséget, az is megfelel az update-nak. Ha sajtot eszel vagy túrót vagy tojást, az is update. Ha iszol egy cukormentes zero kólát - nekem a Pepsi a kedvencem - hát az is update. Az én update termékeim csak arra szolgálnak, hogy ha szeretnéd mondjuk a kenyeret helyettesíteni, [...] Az én termékeim csak arról szólnak, hogy azt helyettesítsék, amiről vagy le tudsz mondani, vagy nem.”³³
 - „[komment felolvasása:] „Naponta mennyi szénhidrátot vigyek be? [Norbi válasza:] „Embere válogatja. Én a 60 és 100 közötti mennyiségre esküszöm, ha a sport is jelen van az életedben. Ez

³² VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés mellékletként beemelt, 2021. július 20-án közzétett videó

³³ VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés mellékletként beemelt, 2020. augusztus 17-én közzétett videó

ne legyen finomított szénhidrát, tehát mindenképpen magvak, zöldségek, vagy ma. Update termékek legyenek”³⁴

- „És bevetjük a tudományt, csökkentjük a szénhidrátot, csökkentjük az inzulinválaszt és növeljük a mozgást zsírégető tartományban. Ezzel a 3 szabállyal mindent el tudtok érni, és én több, mint 330 Update termékkel tudok Nektek segíteni, illetve az Update1.hu-ról tudok segíteni ételkiszállítással és menü-összeállítással is.”³⁵
- [Miután az egy éve alatt 100 kg-ot fogyó Rác Gézának ajándékoz számos Update terméket] „Le lehet fogyni 100 kg-ot egy év alatt, bárkinek sikerülhet, a termékek nélkül is sikerülhet lefogyti azt a 100 kilót, de könnyebb a termékekkel, mert nem kell lemondani azokról a finomságokról, amiktől elhíztunk.”³⁶

35. A vizsgált kereskedelmi gyakorlatban több alkalommal is hangsúlyozásra kerül, hogy az életmódnak a testmozgás csak mellékes része, az elérni kívánt cél (fogyás, egészség) tekintetében csak kisebb jelentősége van az étrendhez, a low carb táplálkozáshoz képest, mert valójában önmagában a szénhidrát csökkentésével érhető el fogyás, és ezáltal egy egészséges állapot:

- „Látjátok, hogy nem napi 25 perc edzéssel fog lefogyti, mert azzal nem lehet lefogyti. Ez arról szól, hogy segítsük az anyagcseréjét, segítsük, hogy a fejlődjön a szív- és az érrendszere, de tulajdonképpen úgyis az dönti el, hogy mennyire tudja tápanyagdúsán, de csökkenteni a szénhidrátot.”³⁷
- „Nem a mozgás távolítja el a felesleges zsírt, hanem mi távolítja el? A diéta.”³⁸
- [mozgásról beszél] „De ez mind nem ér semmit, ha nincs a másik kettő: az alacsony szénhidráttartalmú étkezés, és az inzulin alacsonyon tartása.”³⁹
- „Ne felejtsetek el, hogy a napi elfogyasztott szénhidrát mennyiségen múlik, hogy fogysz, vagy hízol. Persze a sport az segít. A kalória az teljesen felesleges gondolkodásmód. Egy a lényeg, ha kevés a szénhidrát, akkor a testünk kevés inzulint termel és lefogy, ha sok a szénhidrát, akkor a testünk rengeteg inzulint termel és mindentől híznak.”⁴⁰
- „Nem kell lecsökkenteni a kalóriát, nem kell lecsökkenteni a zsírokat, nem kell lecsökkenteni a fehérjét és rostokat; vissza kell fogjuk, mit? A cukrot és azt a töménytelen lisztet, keményítőt, ami a zsemleiben van, és jól lakva. Bárki le tud fogyni. Ha meg még sportol is mellé, az szuper.”⁴¹
- „Mi a lényeg ebben az egészben, hogy tudunk megszabadulni a túlsúlytól? Minden nap egy órát szánjuk mozgásra, és a hízásukért pedig, nem csak a nem-mozgás a felelős, hanem a hízásunkért nagyon-nagyon felelős, képzeljétek, a szénhidrát, és csakis a szénhidrát. Tehát leginkább a cukor és a keményítő. Csökkentjük a napi szénhidrát bevitelt legalább 80, de inkább 60-40 gr-ra, ha fogyni kell.”⁴²
- „A Norbi Update, és az összes keto, zero, low carb diéta abban segít, hogy tényleg, ne csak le tudj fogyni, meg is tud tartani az eredményt, ne legyél cukorbeteg, ne legyél szívbeteget, ne legyél rákos. Tehát az egészségünket az összes keto, zero, low carb táplálkozás fantasztikus formában tartja. Az edzés csak 30%, 70%-ban a siker szempontjából az számít, hogy ne egyél többet

³⁴ VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés mellékletként beemelt, 2020. szeptember 25-én közzétett videó

³⁵ VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés mellékletként beemelt, 2021. július 23-án közzétett videó

³⁶ VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés mellékletként beemelt, 2021. június 16-án, közzétett videó

³⁷ VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés mellékletként beemelt, 2020. június 16-án közzétett videó

³⁸ VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés mellékletként beemelt, 2020. június 24-én közzétett videó

³⁹ VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés mellékletként beemelt, 2020. július 23-án közzétett videó

⁴⁰ VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés mellékletként beemelt, 2020. december 17-én közzétett videó

⁴¹ VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés mellékletként beemelt, 2021. január 26-án közzétett videó

⁴² VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés mellékletként beemelt, 2021. május 4-én közzétett videó

naponta azért 80-100 gramm szénhidrátnál. De mi, az én diétám, amit javaslok, az inkább 40-60 gramm, de tényleg le is pucolja szépen az embert.”⁴³

36. A feltárt videókon kívül számos Facebook bejegyzés⁴⁴ lényegi üzenete szintén az, hogy a fogyáshoz a sportolás egy szükséges kiegészítő, de az elsődleges az étrend megváltoztatása, ennek a megváltoztatott étrendnek pedig részét képezik az Update termékek:

IV.2. Update termékekre vonatkozó, egészségre ható állítások

IV.2.1. Egészségre gyakorolt egyedi hatásra vonatkozó állítások

37. Az egyes feltárt videóknak az alábbi egyedi hatás-állítások jelentek meg:

	Érintett termék	Egészségre gyakorolt egyedi hatásra vonatkozó állítások	Videó közzétételének időpontja
ÉLELMISZEREK			
1.	Update epres rétes	„Így néz ki az Update cukormentes epres rétes [...] tudjátok nem csak a szénhidrát számít, hanem az is, hogy ha egy termék nem cukros, akkor <u>nem veri fel a vércukorszintet, és nem termelünk extra inzulint, hogy mindent elrakjunk a zsírraktárba [...]</u> ” Ha az ember eszik egy ilyen jó epres rétest és <u>nem hízik el tőle, az ultra jó dolog</u> ”	2021.04.15.
2.	Update epres zabkása	„Ezért van nálunk epres, cukormentes zabkása, amit fel tudsz melegíteni ugyanúgy vízzel mikrosütőben, és bizony ennek is <u>csökkentett a szénhidrát tartalma, és örült jó dolog a reggeli napkezdéshez és nem kapsz tőle inzulinrohamot</u> ”	2021.03.30.
3.	Update gyros,	„Mind a gyrosnak, mind a hotdognak, mind a hamburgernek	2020.10.30.

⁴³ VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés mellékletként beemelt, 2021. június 7-én közzétett videó

⁴⁴ VJ/36-73/2021. sz. feljegyzés 12. és 13. mellékletként beemelt Facebook posztok

	Update hamburger, Update hot dog	<i>a 100 gramm szénhidrátja kevesebb mint 9 gramm, tehát körülbelül négyszer kevesebb mint bármelyik gyorsétteremben. Ez azoknak fontos, akik <u>vércukorproblémákkal küzdenek, vagy küzdenek mondjuk elhízással</u>, mert tudjátok nagyon nem mindegy, hogy mennyi a szénhidrát fogyasztás”</i>	
4.	Update gyros, Update hamburger, Update hot dog	<i>„Egyharmadára csökkentett szénhidráttal, úgyhogy egyáltalán <u>nem hizlal</u>. Nagyon sokan kérdezik, hogy <u>ehetik-e cukorbeteg</u> és <u>inzulinrezisztensek</u>. Persze, hogy <u>ehetik</u>, hiszen, hogy ha volna diabetikus kategória törvényben, de már nincsen, akkor ez sokkal több, mint diabetikus lenne.”</i>	2020.11.11. (2020.09.10. 2020.11.12.)
5.	Update hamburger	<i>„Mi lenne, hogy ha hamburgerrel <u>fognánk le</u>? Be kell mutatassak nektek egy új hamburgert [...] és 6 Úrhajós pont, és a szénhidrát tartalma is a KETO, a 7-esnek a határát súrolja, tehát majdnem KETO a burger”</i>	2020.12.27.
6.	Update „Ketoburger”	<i>„A kezemben van két „Ketoburger”. A „Ketoburger” azt jelenti, hogy az amerikai táplálkozástudomány szerint, hogy ha 100 gramm élelmiszerben kevesebb mint 7 gramm szénhidrát van, akkor az keto-barát, keto diétában alkalmazható. Mind a két hamburger 100 grammjában [...] 6 gramm szénhidrát van. Úgyhogy nyugodtan meg lehet jó étvágygal kajálni akár két hamburgert is, és így is be tudjátok tartani a diétát és jól laktok. <u>Nyugodtan fogyaszthatják cukorbeteg</u>, <u>nyugodtan fogyaszthatják testépítők, szálkásító diétában</u>, és mindenki, akinek fontos az egészséges életmód.”</i>	2021.01.26.
7.	Update Keto Fat Burner szénsavas ital	<i>„És ez a Fat Burner italcsalád ez tényleg a <u>zsírégetés új dimenziója</u>. Egyértelmű, hogy keto, egyértelmű, hogy zero (cukormentes), az egy dolog, de amit igazából tud [...] a hatóanyagok, amik együtt vannak: az L-karnitin, taurin, C-vitamin, koffein és a króm, azok hozzájárulnak [nem fejezi be a mondatot]” <i>Edzéshez nagyon-nagyon tudja <u>fel tudja fokozni a zsírbontást</u>, de én egész nap iszom, igaz, hogy egész nap pisilni járok tőle [...] hát azért, mert a benne lévő hatóanyagok azok <u>mobilizálják a testünkben a vizet, a zsírt</u>.”</i></i>	2021.07.31.
8.	Update Keto Shake	<i>„[a kamerába az Update Keto Shake csomagolását mutatja] <u>Teljesen laktat és nagyon szépen bontja a zsírt</u>.”</i>	2020.07.09. (2020.06.24. 2021.03.30.)
9.	Update leveles tészta	<i>„[a kamerába az Update leveles tészta csomagolását mutatja] <u>„Ez egy szénhidrát-szegény leveles tészta, amelynek - olvasom - pontosan 15 gramm a szénhidrátja 60, 50-60 helyett. [...] Diabetikus és inzulinrezisztens étrend alatt is ehető”</u></i>	2020.08.29.
10.	Update pizzatészta	<i>„Jól fogsz vele lakni, <u>nem fog felmenni a vércukrod tőle [...] Itt páran kérdezik, hogy eheti-e cukorbeteg? Nem, hogy eheti cukorbeteg, én csak ezt javaslom cukorbetegnek. Sőt, asszem, hogy ha egy orvos tisztában van ennek a tápértékével, akkor ő is ezt javasolja. Mert nem fog kapni a piacon elég</u></i>	2020.08.15.

		<i>Európában 22 gramm szénhidrát tartalmú kész pizzaalapot. [...] <u>Inzulinrezisztenseknek is abszolút javaslom</u> [...] Aki nem hiszi, hogy az Update pizzával <u>le lehet fogyni, az próbálja ki</u></i>	
11.	Update rigatoni száraz tészta	<i>„Ugye nagyon sokan elhíztak a világban, Magyarországon, Olaszországban a tésztától. Hát nem kell elhízni tőle, ugyanis minden üzletünkben kapható Update szénhidrátcsökkentett tészta, amelynek eleve fele a szénhidrát tartalma, nagyon magas a fehérje- és rost tartalma. [a kamerába az Update rigatoni száraz tészta csomagolását mutatja] [...] <u>Nyugodtan fogyaszthatják nem csak a <u>karcsúsodni vágyók</u> vacsorára, hanem <u>fogyaszthatják cukorbeteg, 2-es típusú cukorbeteg, inzulinrezisztensek</u>, hiszen ez a tészta sokkal kevésbé emeli a vércukorszintet, mint a durum, sokkal kevésbé emeli, mint a teljes kiőrlésű, mert ez Update.</u>”</i>	2020.08.24. (2020.09.02.)
12.	Update száraz orsótészta	<i>„És nézzétek meg, ott van a szép vajpuha, aranylós színű tojásban, fehérjében gazdag tészta. Közben el kell mondjam nektek, hogy <u>ez a tészta abban speciális, forradalmi és egyedülálló</u> [...], hogy a magas fehérjetartalom és a magas rosttartalom miatt <u>tudsz vele fogyni, és alacsony benne a szénhidrát tartalom. Ahol magas a fehérje és magas a rost, ott tudjuk a zsírégetést blokkolni</u>”</i>	2020.09.15.
13.	Update rusztikus kenyér	<i>„<u>Megvan a napi kenyérmennyiség a kis családnak, és megvan az egészség is, és a <u>stabil vércukorszint is.</u></u>”</i>	2021.04.22.
14.	Update rusztikus kenyér	<i>„Én is még le fogok adni néhány kilót ennek a kenyérnek a közreműködésével [a kamerába az Update rusztikus kenyeret mutatja]”</i>	2021.05.04. (2021.05.12.)
15.	Update sajtos pogácsa	<i>„Az az izgalmas benne, hogy 60 helyett 15 gramm szénhidrát van benne, úgyhogy <u>nyugodtan eheti, aki fogyni akar, cukorbeteg, vagy aki inzulinrezisztens diétán van</u>”</i>	2020.08.27.
16.	Update sajtos roló	<i>„Beállt egy <u>normális vércukorszint, egy egészséges, stabil vércukorszint.</u> Ezt tudja az Update.”</i>	2020.09.25.
17.	Update szilvágombóc	<i>„Nagyon bízom benne, hogy mindenkinek ízlik a szilvágombóc, amelyben csak 11 szénhidrát pont van, úgyhogy nagyon finom. Protein tésztából, szilvával, irgalmatlan jó fahéjjal, természetes édesítővel. [...] <u>Miért ne ennénk Update szilvágombócot, hogy ha <u>Ettől nem híznak, nem megy fel a vércukrunk.</u></u>”</i>	2021.03.03.
ÉTRENDKIEGÉSZŐ-TERMÉKCSALÁD⁴⁵			
18.	Update Daily Vitamin	<i>„Azok a vitaminok nincsenek benne, amelyek a <u>hízást és az étvágyat segítik elő</u>”</i>	2021.03.03.

⁴⁵ Az eljárás alá vont hivatkozása szerint, ténylegesen azonban csak négy termék szerepel az OGYÉI releváns nyilvántartásában.

19.	Update Diet pro	"Glükomannánt (ördögnyelvet) tartalmaz, növényi kivonatokat, vitaminokat, ásványi anyagokat és cukormentes persze. <u>Hozzájárul a testtömegcsökkentéshez napi 3 gramm tartalmával és sima vízzel kell fogyasztani [...]</u> <u>Segíti az egészséges vércukorszint fenntartását [...]</u> <u>Részt vesz a makró tápanyagok, mikró tápanyagok anyagcseréjében</u> "	2021.02.10. (2021.06.16.)
20.	Update Diet pro	„Drága Gézám, Hoztam Neked egy kis ajándékot, hogy felpörgessem a zsíryanagycserédet. [...] Hoztam a Gézának egy nagyon fontos, egy Diet Pro-t. Ez egy fogyókúrás, anyagcsere-segítő, <u>étvágycsökkentő ital</u> ”	2021.05.19.
21.	Update Cardio Power	„Ez kifejezetten <u>zsírégetésre és testsúlycsökkentésre</u> , kifejezetten <u>túlsúly esetére van kikísérletezve</u> . Az a lényege, hogy <u>nem húzza a szívet [...]</u> Az is nyugodtan <u>megihatja, akinek vannak vérnyomás vagy szívproblémái</u> ”	2021.03.10. (2021.03.05. 2021.03.18. 2021.03.30. 2021.07.20.)
22.	Update Cardio Power	„Mielőtt kibontanám, picit beszéljünk itt is az összetevőkről. Van egy béta-alanin, van kis taurin - <u>hogyan bikák legyünk</u> -, van egy kis koffein, niacin, B6-, B12-vitamin. Úgy állítottuk össze, hogy ettől <u>cardio edzés közben</u> három dolgot tudsz elérni: <u>pörögsz, jobban izzadsz, jobban égetsz zsírt</u> ”	2021.03.11. (2021.03.30. 2021.04.10.)
23.	Update Collagen Complex	„[...] <u>hogyan mire ügyeltünk: kollagént, glutamint, BCAA-t, rostot, hialuronsavat tartalmaz, emésztő enzimeket, zöld alma-ízű, adagonként 6000 mg kollagén. Hozzájárul a bőr, az erek, a csontok és a porcok normál állapotának fenntartásához, a nők szépségéhez</u> ” [videó leírása: "Jó a bőrnek. Ízületeknek."]]	2021.02.01.
24.	Update Collagen Complex	„Nagyon sokan vártatok a szépség, a csinosság, a szép bőr, a <u>nem fájó ízületek miatt a Collagen Complex-et</u> ”	2021.03.03.
25.	Update Herbal Max	„Nézzük a hatóanyagokat, és ehhez nem kell akadémikusnak lenni, hogy ezt meg tudjam nektek mondani. Tehát D-vitamin, K1-vitamin - tudjátok, nagyon fontos -, B6, B12, cink, és most jön az izgalmas dolog, figyeljtek: <u>zöldtea-kivonat - tudjátok, hogy mire jó</u> -, <u>macskagyökér-kivonat, ginzeng-kivonat, kóladió-kivonat, mindjárt mondom nektek, ami nagyon fontos. Garcinia cambogia - ez a királydinnye, tudjátok, szuper <u>zsírégető-kivonat</u>, <u>zöld kávé-</u> [nem érthető], cayenne bors-kivonat, <u>szőlőmag, fehérfűzfa-kivonat és feketebors. Tehát ez olyasmi, mintha tulajdonképpen egy természetes vízajtót szednétek anélkül, hogy a testben felesleges káliumhiány kialakulna</u>”</u>	2021.03.11. (2021.03.18. 2021.03.20. 2021.03.30. 2021.04.10. 2021.05.19. 2021.07.16. 2021.07.20.)
26.	Update Herbal Max	„Ez a Herbal Max kapszula [kamerába mutatja a terméket], ami igazából egy <u>anyagcsere-fokozó és vízajtó hatású, tehát nem kell semmilyen fajta mesterséges vízajtót szedni. Olyan kivonatok vannak benne, amik így működnek. Naponta reggel egy tabletta kávéval, és egész nap pörögtök és jön ki a felesleges víz az emberből</u> ”	2021.04.21.

27.	Update l-carnitine	„ <u>És ez az L-carnitine [kamerába mutatja a terméket] nem csak azt tartalmazza, hanem vitamint, krómot tartalmaz, edzés előtti cukormentes italként, citromízű, adagonként (kupakonként) 2040 mg l-carnitine. Úgyhogy szuperül tisztítjuk a zsírsavakat, hozzájárulunk a vércukorszint normál fenntartásához és segítjük az energiatermelő anyagcserét</u> ”	2021.02.07.
28.	Update l-carnitine	„ <u>Ez is mind keto-nak megfelel, cukormentes, aszpartam-mentes, adagonként 3000 mg l-carnitine [...]</u> És ez a 20 adagos L-carnitine 5.990 Ft, tehát ki tudjátok számolni, hogy <u>kevesebb mint 300 Ft-ból tudjátok az edzésen felpörgetni a zsírégetést</u> ”	2021.03.03.
29.	Update Protein Puding	„ <u>Segíti a szálkásítást, az izomfejlődést, a karcsúsítást, gazdag a rostokban, a fehérjékben és keto</u> ”	2021.03.03.
30.	Update Under Skin Revolution	„ <u>Sokaknál a bőr alatt ott van a zsír, ott vannak a jó kis narancsbőrök, meg ugye fogyás után a bőrünk lelazul, meglazul. Erre van ez a fantasztikus termék, a Norbi Update Under Skin Revolution [kamerába mutatja a terméket] [...]</u> És hogy mire jó? Mondom, mit mondanak a tudósok. <u>Kollagént, l-carnitine-t, hialuronsavat, koffeint, növényi kivonatokat, vitaminokat és ásványi anyagokat tartalmazó, hozzáadott cukormentes, ketoitalpor mangó-maracuja ízben. C-vitamin tartalma rengeteg. Részt vesz a makrótápanyagok felszívódásában, hozzájárul a haj, a bőr, a köröm normál állapotának fenntartásához és a jó vércukorszinthez. Pusstítsátok a bőrről a zsírt, legyetek feszesek</u> ”	2021.02.05. (2021.03.11. 2021.03.18. 2021.03.30. 2021.04.10. 2021.04.21. 2021.05.19. 2021.06.16. 2021.07.16.)
31.	Update Under Skin Revolution	„ <u>Ez egy olyan nagyon finom [...] mangós ital, ami segíti a bőr alatti narancsbőr-képződésnek a meggátolását és a megszüntetését. Egy nagyon-nagyon szuper „under skin” testsúlycsökkentő ital</u> ”	2021.03.10.
UPDATE TERMÉKEK ÁLTALÁNOSÁGBAN (KONKRÉT TERMÉKNÉV NÉLKÜL)			
32.	Update termékek	„ <u>Nem csak annak ajánlom az Update termékeket, aki kövér vagy cukorbeteg, egyszerűen azt gondolom, hogy a szénhidrát-csökkentett, kímélő életmód, fehérjedúsán, rostdúsán sokkal egészségesebb, mint a hagyományos nyugati étrend. [...] Én mondom, nem csak azért javaslom nektek, mert fogyni lehet vele, meg a cukorbetegeknek rendkívül jó, hanem azért javaslom, mert azt gondolom, hogy önmagában az egészséges életmódhoz nem szükséges egyrészt lemondanunk az ízekről, és tulajdonképpen a másik nagyon fontos dolog, hogy <u>nem kell túlterhelni a hasnyálmirigyünket egy állandó, brutális inzulinválasszal, mint amit modern nyugati étrendben a finomított szénhidrátok okoznak.</u>”</u>	2020.06.16. (2020.09.15. 2020.11.12. 2021.03.30. 2021.07.20.)

33.	Update termékek	„ <u>És ki lehet egészsíteni a fogyást Update termékkel, mert az Update termék megfelel az első két pontnak, tehát alacsonyban tartjuk benne a szénhidrátot, és alacsonyban tartjuk benne az inzulinválaszt, vagyis a glikémiás indexet</u> ”	2020.07.23.
34.	Update termékek	„ <u>Melegen ajánlom, azoknak, akiknek inzulinrezisztenciája van</u> ”	2020.09.15. (2020.11.12. 2021.07.20.)
35.	Update termékek	„ <u>Én reggel általában el szoktam fogyasztani egy sós vagy édes Update péksüteményt, pont azért, hogy ne lengjen ki a vércukorgörbém.</u> ”	2020.09.26. (2021.03.30. 2021.07.20.)

38. A vizsgálati jelentés 72-73. pontja részletesen ismerteti, hogy egyes termékkel kapcsolatban ugyanaz az állítás – lényegét tekintve azonos tartalommal, de többféle szófordulattal – több videóban is elhangzott. A fenti táblázat az ilyen típusú, ismétlődő állításokat nem tartalmazza, az ismétlődés tényét az jelzi, hogy több dátum is szerepel a videók⁴⁶ közzétételének időpontjának oszlopában. Az összes állítást és a részletesebb táblázatot a vizsgálati jelentés 3. számú melléklete tartalmazza.

IV.2.2. Általános egészségre gyakorolt kedvező hatásra utaló állítások

39. Az alábbi táblázatban szerepelnek azon, általános egészségre gyakorolt kedvező hatásra utaló állítások, amelyeket nem követett egyedi állítás.⁴⁷ Az egészségre vonatkozó állítások aláhúzva, az adott termék összetevőjével kapcsolatban elhangzottak szaggatottan aláhúzva láthatóak:

	Érintett termék	Általános egészségre gyakorolt kedvező hatásra utaló állítások	Videó közzétételének időpontja
ÉLELMISZEREK			
1.	Update hamburger	[Elköszönés a videó végén] „ <u>Jövő héten ismét három Street food fog indulni, és reméljük, hogy ugyanilyen hatalmas és hosszú sor lesz [mutatja az aktuális sort a kamerába] és nagyon nagy siker, mert a hamburger és a <u>karcsúság, egészség, többet nem zárja ki egymást. Sziasztok!</u>”</u>	2020.10.30.
2.	Update hamburger	„ <u>Köszönjük a megértést. És mindent megteszünk annak érdekében, hogy a holnapi nap ismét tudjatok finom, meleg, <u>karcsúsító</u> hamburgert enni. ott fog várni Benneteket nagyon nagy szeretettel sok-sok Update fitburgerrel: forró hússal, <u>cukormentes majonézzel</u>, ropogós uborkával, <u>protein zsemlével, 9 gramm szénhidráttal 38 helyett.</u>”</u>	2020.11.11.
3.	Update hamburger	„ <u>Nem tudom, látjátok-e, hogy a pólóm New York, New York. Bizony, és látjátok, ilyen <u>bomba nők</u> lesztek [mutat a pólóján látható képre, amin „New York” felirat és három vékony nő látható], ha Update fitburgert esztek. [Ez után arról beszél, hogy este pezsgőzni fognak [SZEMÉLYES ADAT], majd különböző más témák kerülnek sorra, pl. a Covid miatti korlátozásokról esik szó] „Holnap pedig déltől menjetek el Szerencsre, próbáljátok ki az isteni hamburgert,</u> ”	2020.11.12.

⁴⁶ VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés melléklete

⁴⁷ VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés melléklete

		<p>éreztek meg, hogy ami diétás, ami <u>karcsúsít</u>, ami <u>egészséges</u>, az is lehet finom. Szép estét kívánok mindenkinek.”</p>	
4.	Update hamburger	<p>„Higgyetek nekem, nagyon-nagyon <u>egészséges</u> és finom is lehet egy hamburger, <u>ha magasabb a fehérjetartalma és alacsonyabb a szénhidrátartalma</u>. Úgyhogy ma délben Békéscsaba, holnap pedig Arena Mall Budapest, várunk mindenkit!”</p>	2020.11.25.
5.	Update hamburger	<p>„Amikor a hamburgerrel indítunk, a pult ide fog kerülni [mutat a bolt bejáratához], hogy mindenki jól lássa az utcáról a finom, finom, ínycsiklandozó, diétás, alakformáló választékot.”</p>	2020.12.12.
6.	Update kenyér	<p>„Fehér búzalisztből készült fehér kenyér, csakhogy <u>rostokkal, egészséges proteinnel fel van dúsítva. Ez a 21. század egészséges kenyere</u>. Nézzetek ide, kicsit ráfordítom most a kamerát az asztallapra, hogy lássátok mit eszem. Nem csalogok, nem ámitok. Vágok egy első falatnak egy szép kenyeret, vágok hozzá egy gyönyörű szép abált szalonnát, nyugodtan velem lehet tartani. [...] Ebben <u>az Update kenyérben annyi glükóz van, mint ebben a paprikában</u>. <u>Ez a kenyér [felmutatja az Update kenyeret], annyira egészséges diabetológiai szempontból, mint ez a paprika [zöldpaprikát mutat]</u>, de ha nem, akkor most csúnyán meg fogok bukni ebben az egy órás vizsgálatban, mert ilyen még edző, életmód-tanácsadó se Magyarországon, se a világon, ilyen élet nem vállalt be. Jó. Májas, kenyér, tegyük rá zöldpaprikát, oké?”</p>	2020.09.26.
7.	Update pizzatészta	<p>„[[SZEMÉLYES ADAT] kommentet olvas fel]: <u>Este is megehetjük, azt kérdezi [nem érthető a név]. [[SZEMÉLYES ADAT]]: Pontosan, ez éjszakai pizza. Ezt tudnotok kell, hogy az elmúlt évben én hány kilótól szabadultam meg, mert egy kicsit jobban ráfókuszáltam a dolgokra. És, meg kell, hogy mondjam, hogy ettől a pizzától nyugodt lélekkel <u>kockás fog maradni a hasad, sőt az is lesz</u>. Na, befedtem a parizerrel, ennyi elég rá.”</u></p> <p>„Minden Update boltban ez a pizzagolyó megtalálható, ilyen [felmutatja] formátumban. Garantálom nektek, hogy a legfinomabb, <u>legegészségesebb, legkarcsúsítóbb</u> pizzát tudjátok csinálni este a feleségeteknek. Belőlem tanuljatok, ne parizerrel csináljátok, hanem sonkával, de ígérem., hogy így is nagyon finom lesz.”</p>	2020.08.15.
8.	Update rigatoni száraz tészta	<p>„Minden üzletünkben kapható Update <u>szénhidrátcsökkentett tészta, aminek eleve fele a szénhidrátartalma, nagyon magas a rost- és fehérjetartalma</u>, és vacsorára is ehető. Ebben 35 gramm szénhidrát van, 70 helyett. És képzeljétek el, kettő rész vizet vesz fel, tehát hárommal kell osztani, 12 gramm szénhidrát lesz a kifőtt tésztában. Ez nagyon jó dolog, mert ott már háromszor kevesebb, mint a hagyományos főtt tésztában. És most figyeljétek, jön a</p>	2020.08.24.

		<i>kedvenc kajám, amit Norbika, Zalán este nagyon szeret és megtud a kockahas maradni tőle. Egy kicsit kis vízbe, egy kanál olajjal kifőzzük a rigatoni tésztát, de lehet bármilyen Update tészta. [folytatódik a recept ismertetésével]</i>	
9.	Update rusztikus kenyér	<i>„<u>Megvan</u> a napi kenyérmennyiség a kis családnak, és <u>megvan az egészség is</u>, és a stabil vércukorszint is.”</i>	2021.04.22.
10.	Update rusztikus kenyér	<i>„<u>Nagyon gazdag fehérjében és rostokban, nagyon egészséges, ropogós kenyér, ami pont mától az összes Update boltban kapható 530 Ft-ért, tehát óriási drága 530 Ft-ért. Elmondom, hogy mit szoktam ezzel én otthon csinálni.</u>”</i>	2021.04.26.
11.	Update szilvásgombóc	<i>„Kedre ez minden Update boltban kapható. Egy darabtól dög jól laksz, nagyon finom, elmulasztja az édesség iránti vágyadat, vacsorára is megehetsz egyet. Eggyel jól laktál. És mennyi az ára? Az ára – tudjátok, hogy azt nem mondhatjuk meg, hogy mennyi az ára – csak ajánlhatunk egy árat. Az 379 Ft. <u>Úgyhogy 379 Ft-ért lakj jól egy karcsúsító, finom Update szilvásgombóccal. Válgék</u> <u>egészségekre, fogyasszátok nagy szeretettel, és élvezzétek az ízelet, élvezzétek a karcsúságot, mert EZ, a Norbi Update! Sziasztok!</u>”</i>	2021.02.23.
ÉTRENDKIEGÉSZŐ-TERMÉKCSALÁD			
12.	Update Daily Vitamin	<i>„<u>Nagyon fontos az egészség, a Covid, az ellenállóképesség szempontjából a napi vitamin csomag</u>”. Ez az óriási doboz [felmutatja], ami akkora majdnem, mint a fejem, ez egy havi adag, képzeljétek el. Ez a havi adag, ez egyrésről egy <u>fogyás-támogató csomag, nincs benne étvágyfokozó B12, és például van benne, ebben is van green tea kivonat. Green tea és katekin kivonatok vannak benne, ezt használjátok ki.</u></i>	2021.04.30.
13.	Update Collagen Complex	<i>„Nagyon sokan vártátok a <u>szépség, a csinoság, a szép bőr, a nem fájó ízületek miatt a Collagen Complex-et. Na erre most nagyon jó hírem van, 20 adagos Collagen Complex-szel készültünk nektek. Itt van. [felmutatja] Ez a 20 adagos Collagen Complex, ami szintén ketónak felel meg, és ez a termékünk 7.990 Ft</u>”</i>	2021.03.03.
14.	Update Herbal Max, Update Under Skin Revolution, Update Diet Pro, Update Cardio Power	<i>„Amivel a legtöbbet tudtok nyerni, az a Nutrition termékcsaládunk, itt mögöttem a kirakatban. Nézzétek meg. Itt vannak ugye a protein pizzák, protein pudingok, a fagylatok. A legendás, zsír- és vízhajtó Herbal Max, a zsírpusztító Under Skin Revolution, a Diet Pro, a Cardio Power, amitől csak szinte úgy habzik a hátad, úgy izzadsz. <u>Úgyhogy ezek a dolgok nagyon egészségesek, nagyon szuperek [itt egy pillanatra megszakad a videó, amíg kameraváltás történik]. Úgyhogy azért egy 4-5 ezer Ft-os táp.kieg. [sic!] terméken már azért sokkal többet jelent a 20%, mint egy kakaós csigán</u>”</i>	2021.04.10.
15.	Update Protein Puding	<i>„Tehát 4.990 Ft-ért ezt bárhová el tudjátok vinni és bárhol ki tudod magadnak keverni pikk-pakk a protein pudingot,</i>	2021.03.03.

		<i>nem kell főzni, nem kell szórakozni vele. Ez abszolúte <u>segíti a szálkásítást, az izomfejlődést, a karcsúsítást, mindent. Gazdag a rostokban, és fehérjékben és keto. Ez az egyik. A másik, amit szintén jövő héten fog érkezni [...]</u></i>	
UPDATE TERMÉKEK ÁLTALÁNOSÁGBAN (KONKRÉT TERMÉKNÉV NÉLKÜL)			
16.	Update termékek	<i>„Sokan mondják, hogy milyen drága az <u>egészséges életmód, az Update. Nem, gyerekek, a minőségi kaja az laktat.</u>” [Tomi:] „És nem éhezek tőle.” [[SZEMÉLYES ADAT]:] „Így van. És mi történt az egy hét alatt? Hiszitek, ha nem, – fogok hozni hitelesített mérleget 2 hét múlva – de azt mondja Tomi, hogy fogyott 6-7 kilót.”</i>	2020.06.25.
17.	Update termékek	<i>„Idén is rengeteg finom, <u>nagyon karcsúsító és nagyon hasznos termékkel fogunk megindulni. Ti már megkóstolhattátok a Sajtos rolót, az isteni finom Sajtos rolót.</u>”</i>	2021.01.11.
18.	Update termékek	<i>„Ezeket akartam elmondani nektek. <u>Osszátok, véleményezzétek. Egészség, karcsúság 2021-ben Norbi Update-tel ...!</u></i>	2021.01.13.

IV.3. Betegség megelőzésére, kezelésére utaló állítások

40. Az eljárás alá vont Facebook oldalán [SZEMÉLYES ADAT] 2020. szeptember 26-án közzétett videóban⁴⁸ az alábbi, az Update kenyérre és általában az Update termékekre vonatkozó, a betegség megelőzésére, kezelésére utaló állításokat tette:

„Most viszont azt akarom Nektek bebizonyítani itt ma élőben, hogy az Update kenyérrel, az Update termékekkel egy csoda van a kezemben, csak egyszerűen nagyon sokan azért nem hallgatnak rám, mert sikeres lettem ebből a csodából, és „persze, csak a pénzért csinálja”. Én meg akarom nektek mutatni, hogy tudok segíteni a túlsúlyosakon, tudok segíteni azokon, aki csak csinos akar lenni, tudok segíteni az elhízásos cukorbetegség rossz állapotán, és hogy nem mindent éhezéssel és gyógyszerekkel kell megoldani. [...] Én az Update termékekkel az emberek életébe szeretném az egészséget és a gyógyulást elvinni.”

41. Az alábbi táblázat pedig az Update életmódnak tulajdonított gyógyhatás állításokat tartalmazza, amelyek a fent bemutatott összefüggésekre (a termékek és az eljárás alá vont, illetve az ajánlott életmód közötti kapcsolat egyértelmű, a vizsgált kereskedelmi gyakorlat egy, az eljárás alá vont termékeit, márkáját népszerűsítő közösségi média oldalon jelent meg, ahol az étrend és így az Update termékek alapvető jelentősége és szükségessége is megfogalmazásra kerül) tekintettel az Update termékekre vonatkozó, betegség megelőzésére, kezelésére utaló állításoknak minősülnek:⁴⁹

	Betegség megelőzésére, kezelésére utaló állítások	Videó közzétételének időpontja
1.	<i>„<u>A low carb diéták - úgy általában a szénhidrátcsökkentett diéták - azok tudjátok, hogy nem csak a karcsúságban segítenek, hanem kevesebb inzulintermelésre készítetik a szervezetünket, ezáltal csökkentik a magas vérnyomást, csökkentik a diabétesz koc...</u> [megszakad a videó], szóval <u>egészségesebbé tesznek minket.</u>”</i>	2020.06.18.

⁴⁸ A videók a VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés mellékletében találhatóak.

⁴⁹ A videók a VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés mellékletében találhatóak.

2.	„Az alacsony szénhidrát tartalmú low carb diéta - nemcsak az Update, mindegyik paleo - csodákra képes. Tehát ha leviszed a szénhidrátot naponta mondjuk 50-60 gramm alá, és a fehérjét felvisszük 200-300 grammra, a rostot 200-300 grammra, akkor nem fogsz éhezni és <u>elmúlik a cukorbetegség, elmúlik a magas vérnyomás, és elmúlik az elhízás.</u> ”	2020.06.24.
3.	„Amúgy a <u>vérnyomásértékek, a cukorértékek, az inzulinértékek már egy hét low carb diétánál is javulnak</u> [...] de ettől még nem tekintünk el az orvosi kivizsgálástól.”	2020.06.25.
4.	„Az életmódváltás, a low carb diéta, a szénhidrátcsökkentés <u>az meggyógyítja az elhízást, a cukorbetegséget, a túlsúlyt, a magas vérnyomást, csökkenti a rák- és a szívbetegségek kockázatát. Itt van, előben érjük el vele a sikereket.</u> ”	2020.07.09.
5.	„Nemhogy nem gond az Update terhesen, hanem abszolút egészséges életmód a low carb táplálkozás a terhesség során is, mert így <u>megelőzhető vele a terhességi elhízás és a terhességi diabétesz meg inzulinrezisztencia.</u> ”	2020.07.23.
6.	„De egy biztos: ezt nyugodtan a testépítők is fogyaszthatják, és még mielőtt megírnátok, el kell, hogy mondjam nektek, hogy cukorbeteg is fogyaszthatják. Mivel 4 gramm a szénhidrátja, az kiváló hatással van a 2-es típusú cukorbetegségre. <u>Ha egész nap úgy táplálkoznál, hogy 4 gramm volna a kajáidban a szénhidrát, akkor kigyógyulnál a 2-es típusú cukorbetegségből, és az inzulinrezisztenciából is.</u> ”	2020.07.27.
7.	[Két extrém módon elhízott emberről beszél] „A cél Tomi és Tomika életnek megmentése. [...] Tudjátok, mi <u>gyógyítja az inzulinrezisztenciát? A mozgás és a szénhidrátcsökkentett étrend. Nem csak az Update, hanem minden szénhidrátcsökkentett étrend, így az Update is.</u> ”	2020.08.24.
8.	„Tudjátok, a rendszeres mozgás és a szénhidrátbevitel csökkentése bizonyítottan gyógyír a 2-es típusú cukorbetegségre, és bizonyítottan jó az <u>inzulinrezisztenciára, és bizonyítottan le tudsz tőle fogyni. Ehhez nem kell Update termék, de értelem szerűen azért vannak Update termékek, hogy finomakat tudjál enni.</u> ”	2020.09.01.
9.	„Tudjátok, a vérünk vércukorszintje biztosítja a testünk számra az energiát. És ezt a vércukrot az inzulin juttatja be a sejtbe. Na tehát, ha cukorbeteg vagy, 1-es típusú, akkor éhgyomorral is felmehet a vércukorod, mert nincs inzulinod, ami ezt szabályozza és ez nem a kajától függ. Ha viszont 2-es típusú cukorbeteg vagy, akkor a kajától és a mozgástól függ. Azt akarom mindenkivel elhitetni, hogy tudatos, szénhidrát szegény táplálkozással, és rendszeres mozgással, betegségek 70-80% megelőzhető, javítható, karbantartható, elég a szénhidrátot számolni, és a mozgásra figyelni. A testünk háromfajta tápanyagot vesz fel: fehérjét, zsírt és szénhidrátot. De az előző kettőből nem állítja elő a vércukorszint emelkedést, más a feladat. Tehát a hízást és a fogyást szénhidráttal tudod szabályozni. [Arról beszél, hogy evés után 30 és 60 perccel vércukorszintet fog mérni, ebben a videóban még „megvágva”, de később előben, anélkül, hogy a kamera elől egy pillanatra is elmenne.] <u>Azért kell nekem hinni, mert életeket tudnék, tudok menteni.</u>	2020.09.25.
10.	„Az életmódom, az, hogy kevesebb szénhidrát, mozgás és időzítés. Ez lehetővé teszi azt, hogy megúszd az elhízást, lefogyjál, <u>megúszd a 2 típusú cukorbetegséget. Az én életmódom megóv egy csomó szívbetegségtől, egy csomó rákfajtától.</u> ”	2020.09.26.

11.	„Mert tudjátok a túlzott szénhidrátbevitel, a túlzott inzulintermelés bizonyítottan cukorbetegséget okoz, elhízást, szívbetegséget, rákot. Számtalan szakcikk jelent most már meg arról, hogy <u>alacsony szénhidrátbevitel, a keto életmód, az gyógyítja a rossz vércukorszintet, csökkenti az elhízást és most írták az Indexen, hogy nagyon sok rákbetegségnél is segíti a tumorok visszafejlődését, segíti a gyógyulást.</u> ”	2020.10.26.
12.	„Figyeljete oda, mert az egészség a legfontosabb. A low carb, táplálkozás, az alacsony szénhidrát, a keto táplálkozás szerintem a világ legegészségesebb és legjobb táplálkozási formája, ami <u>helyre teszi a kezdődő cukorbetegséget, javít az akut cukorbetegség állapotán, segít az inzulinrezisztencián, és itt nem az Update-ről beszélek, hanem minden low carb diétáról, keto diétáról és bizony az inzulintermelés visszafogásának még rákmegelőző hatása is van. Nem én mondom, a legkomolyabb orvosok.</u> ”	2020.12.31.
13.	„Nagyon örülök, hogy a táborban sikerült segítenem egy hölgynek <u>ejteni az inzulinrezisztenciáját, 5 kilót pikk-pakk leszedni róla szenvedés nélkül, és ezt most nagyon sok emberrel meg fogom itthon tenni.</u> ”	2021.01.11.
14.	„A Norbi Update, és az összes keto, zero, low carb diéta <u>abban segít, hogy tényleg, ne csak le tudj fogyni, meg is tud tartani az eredményt, ne legyél cukorbeteg, ne legyél szívbeteg, ne legyél rákos. Tehát az egészségünket az összes keto, zero, low carb táplálkozás fantasztikus formában tartja. Az edzés csak 30%, 70%-ban a siker szempontjából az számít, hogy ne egyél többet naponta azért 80-100 gr ch-nál. De mi, az én diétám, amit javaslok, az inkább 40-60 gr, de tényleg le is pucolja szépen az embert.</u> ”	2021.06.07.
15.	„Ne felejtsetek el, 3 dolog kell a sikerhez: akarat, módszer, követhetőség, tehát termék. Így sokáig tudtok rajta maradni egy életmódon, és ami nagyon-nagyon fontos, nem csak azon spóroltok pénzt, hogy <u>később nem költesz el rengeteg pénz orvosokra és gyógyszerekre és nem érzed magad rosszul [...]</u> ”	2021.07.20.

IV.4. Termékösszetétellel kapcsolatos állítások

42. Az alábbi táblázat tartalmazza a feltárt videókban elhangzó, az Update termékek összetételével kapcsolatos állításokat (azzal, hogy a lényegileg azonos, ismétlődő állításokat nem tartalmazza, az ismétlődés tényét a több dátum jelzi, a vizsgálati jelentés 3. számú melléklete tartalmazza az összes állítást):⁵⁰

	Érintett termék	Termékösszetétellel kapcsolatos állítások	Videó közzétételének időpontja
ÉLELMISZEREK			
1.	Update Barackos palacsinta vaníliás öntettel	„Cukormentes és -75% [szénhidrát], tehát ebből négyszer több palacsintát ehetsz, mintha sima palacsintát ennél”	2020.08.27.
2.	Update epres rétes	„Cukormentes [...] egy ilyen epres rétesben – ami amúgy is ritka – 100 grammban 44 gramm szénhidrát van, nekünk ezt sikerült 22-re csökkenteni [...]”	2021.04.15. (2021.04.06.)
3.	Update epres zabkása	„Cukormentes, csökkentett a szénhidrát tartalma”	2021.03.30.

⁵⁰ VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés melléklete

4.	Update gyros, Update hot dog, Update hamburger	„Mind a gyros-nak, mind a hot dognak, mind a hamburgernek 100 grammban 9 gramm a szénhidrátja, tehát kb. <u>négyszer kevesebb</u> , mint bármelyik gyorsétteremben”	2020.10.30. (2020.11.19.)
5.	Update gyros, Update hot dog, Update hamburger	„Mindegyik 100 gramm/9gramm szénhidráttal, ami azt jelenti, hogy <u>az átlagos piaci szénhidráttartalom harmadával</u> ”	2020.11.11. (2020.11.12. 2020.11.24.)
6.	Update hamburger	„Szénhidráttartalma 100 grammban csak 9 gramm (...) Ellentétben a <u>hagyományos amerikai hamburgerekkel</u> , ahol 100 grammban <u>33-34 gramm</u> szénhidrát van.”	2020.10.21. (2x)
7.	Update hamburger	„100 grammban csak 9 gramm szénhidrát van, a megszokott 38 helyett, ugye normál hamburger [...] <u>olyan lesz, mintha megennél a körtét, maximum</u> ”	2020.10.26. 2020.11.05. 2020.11.12.
8.	Update hamburger	„9 gramm szénhidrátot tartalmaz 100 grammban <u>a 38 grammhoz képest</u> ”	2020.11.13. (2020.11.18. 2020.11.23. 2020.11.25.)
9.	Update hamburger	„Készen kb. <u>12-14 gramm</u> szénhidráttal <u>42 helyett</u> , <u>dupla-tripla fehérjével az Update hambi!</u> ”	2020.09.12
10.	Update hamburger	100 gr-ra vetítve kevesebb mint 8 gr [a szénhidráttartalom], ugyanis a zsemle <u>-60% szénhidráttartalmú</u>	2020.10.10.
11.	Update „Ketoburger” (szarvasgombás, libamájás hamburger)	„6 gramm a szénhidrát 100 grammjába, 38 gramm helyett”	2021.01.22.
12.	Update „Ketoburger” (szarvasgombás, libamájás hamburger)	„6 gramm a szénhidrát 100 grammjába, míg bármelyik gyorséttermi hamburgerben 30-36 gramm, tehát hatszor kevesebb”	2021.02.14 (2021.03.18. 2021.03.20. 2021.03.30. 2021.05.06.)
13.	Update „Ketoburger” (libamájás, szarvasgombás hamburger)	„100 grammban csak 6 gramm a szénhidrátja, 5-ször, 6-szor kevesebb, attól függ, melyik hamburgert nézed”	2021.05.12.
14.	Update Keto dupla libamájás hamburger	„4-szer kevesebb a szénhidrátja, mint a McDonlad's-ban, mert annak csak 4,2 a szénhidrátja”	2021.04.10.
15.	Update Keto kenyér	„100 gramm/60 gramm helyett tartalmaznak 5 gramm szénhidrátot [...] ez tízszer kevesebb, mint a teljes kiőrlésű”	2021.03.30 (2020.06.25. 2020.07.24. 2021.08.17.)
16.	Update Keto kenyér	„Szénhidráttartalma 13-szor kevesebb, mint bármely normál kenyérben”	2021.06.16. (2021.07.20.)
17.	Update Keto vaníliás csiga	„Ebben csak 4 gramm a szénhidrát. A sima, pékségben levő vaníliás csigákban pedig 55-60 gramm a szénhidrát.”	2020.06.24.

		<i>Tehát ez 12-szer kevesebb, ami benne van.</i>	
18.	Update leveles tészta	<i>„Ennek 15 gramm a szénhidrátja, 50, 50-60 gramm helyett”</i>	2020.08.29.
19.	Update Light Citrom Sorbet	<i>„90%-kal csökkentett szénhidrát tartamú”</i>	2020.08.28.
20.	Update mangós vaníliás, fehércsokis, zéró pohárdesszert	<i>„Szia! Képzeld el, hogy megjelent ma a mangós vaníliás, fehércsokis, zéró pohárdesszert. Cukor -90%, szénhidrát -50%, 100 grammban 12 gramm felszívódó szénhidrát van.”</i>	2021.06.09.
21.	Update „nutellás” csiga	<i>„13 gramm szénhidrát lesz 100 grammban”</i>	2020.10.19.
22.	Update pizzatészta	<i>„Ebben csak 22 gramm szénhidrát van a 60 helyett” „Háromszor több fehérje, háromszor több rosttartalom [...] egyharmada a szénhidrát tartalom [a hagyományos pizzához képest]”</i>	2020.08.15 (2020.07.24)
23.	Update rigatoni száraz tészta	<i>„Eleve a fele a szénhidrát tartalma [...] ebben 35 gramm szénhidrát van 70 helyett”</i>	2020.08.24.
24.	Update rusztikus kenyér	<i>„50%-os szénhidrát tartalmú kenyér, gazdag rostban és fehérjében”</i>	2021.04.26. (2021.04.22. 2021.05.04.)
25.	Update sajtos pogácsa	<i>„Az az izgalmas benne, hogy 60 helyett 15 gramm szénhidrát van benne”</i>	2020.08.27.
26.	Update száraz orsótészta	<i>„Ez a tészta abban speciális, hogy az összes durumhoz és minden tésztához képest is fele annyi a szénhidrát benne” „Ez a tészta abban speciális, forradalmi és egyedülálló [...], hogy a magas fehérjetartalom és a magas rosttartalom miatt tudsz vele fogyni”</i>	2020.09.15. (2021.03.30. 2021.10.11.)
27.	Update szilvágombóc	<i>„Egy sima szilvágombócnak olyan 50-60 gramm a szénhidrát tartalma, tehát borzasztóan hizlal tulajdonképpen, és ezt sikerült levinni az egyharmadára, tehát 20 gramm alatti szénhidrátra, viszont ez csak 80 grammos.”</i>	2021.02.23.
28.	Update szilvágomóc	<i>„10 gramm szénhidrát, 6-szor kevesebb, mint a hagyományos szilvágombóc [...] cukormentes”</i>	2021.03.05.
29.	Update Tortilla	<i>„Erőteljesen csökkentett szénhidrát tartalmú tortilla lapról beszélünk, mondom 22 gramm 60 helyett, tehát egyharmadára csökkentett szénhidrát.”</i>	2021.05.16. (2020.10.23.)
30.	Update Vegán Hot dog	<i>„kevesebb, mint fele szénhidrátot tartalmaznak”</i>	2021.04.10. (2021.03.30.)
ÉTRENDKIEGÉSZŐ-TERMÉKCSALÁD			
31.	Cardio Power	<i>„cukormentes”</i>	2021.07.20.
32.	Update Collagen Complex	<i>„Persze, hogy cukormentes”</i>	2021.02.01.
33.	Update Collagen Complex	<i>Adagonként 6000 mg kollagén</i>	2021.02.01.
34.	Update Diet pro	<i>„Hoztam a Gézának egy nagyon fontos, egy Diet Pro-t. Ez egy fogyókúrás, anyagcsere-segítő, étvágycsökkentő ital.</i>	2021.05.19.

		<u>Zéró kalória, keto</u>	
35.	Update Diet pro	„Ez egy italpor, amit be tudsz tenni kulacsba, edzésen tudsz használni. Nagyon fontos, glükomannánt - ördögnyelvet - tartalmaz, növényi kivonatokat, vitaminokat, ásványi anyagokat és <u>cukormentes, persze</u> ”	2021.02.10.
36.	Update l-carnitine	„ <u>cukormentes</u> ”	2021.02.07. (2021.03.03.)
37.	Update liquid collagen	„Ez is egyébként gazdag vitaminban, argininban, glicinben, kollagénban”	2021.03.03.
38.	Update Protein Puding	„ <u>cukormentes</u> ”	2021.03.30.
39.	Update Protein Puding	„ <u>gazdag a rostokban, a fehérjékben</u> ”	2021.03.03.
40.	Update Under Skin Revolution	„ <u>Hozzáadott cukormentes, ketoitalpor mangó-maracuja ízben, C-vitamin tartalma rengeteg</u> „	2021.02.05.

43. A videókban szereplő különböző hamburgerek azonosítása érdekében az eljárás alá vont 2021. június 16-i bejegyzése⁵¹ emelhető ki, amelyen az elérhető hamburgerek típusai fel vannak sorolva:

IV.5. Piacelsőbbségi állítások

44. Az alábbi táblázatban láthatóak a kereskedelmi kommunikációban megjelenő piacelsőbbségi állítások:⁵²

	Termék	Piacelsőbbségi állítások	Videó(k) közzétételének időpontja
ÉLELMISZEREK			
1.	Update Berry Sorbet pálcikás jégkrém	„Tudtátok, hogy Magyarországon pálcikás jégkrémből <u>cukormentes csak egy darab van?</u> ”	2020.07.24.

⁵¹ VJ/36-73/2021. sz. feljegyzés 11. melléklete

⁵² VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés melléklete

2.	Update Bolognai spagetti	„Világelsők voltunk abban, hogy a bolognai spagettit nem csak, hogy cukormentes szósszal, de proteintészta spagettiből csináltuk meg.”	2021.03.30.
3.	Update „Báigli”	„Nem volt még egy olyan örült, aki elvitte a bejglit alacsony szénhidrát-tartalom és magas fehérjetartalom felé, én voltam az első, azt garantálom”	2021.03.30.
4.	Update gluténmentes száraztészta	„Nem tudom, hol lehet kapni gluténmentes, szénhidrát-csökkentett száraztésztát, de, hogy először az Update-ben volt, az biztos”	2021.03.30.
5.	Update hamburger	„Bemérettük a hamburgert és képzeljétek el, hogy 100 grammal nem 9 gramm a szénhidrátja, mint a számított eredmény, hanem csak 7,8. Ez azt jelenti, hogy Magyarországon és Európában a legalacsonyabb szénhidrát-tartalmú finom hamburgert kaphatjátok meg”	2020.11.24.
6.	Update kenyér	„Ki, melyik cég, melyik márka gyártotta Európában először a 2000-es évek elején az első low carb, szénhidrát-csökkentett, kenyeret? [...] Bizony, bizony mi voltunk! [...] Norbi Update készítette 2005-ben az első szénhidrát-csökkentett, sőt, low carb kenyeret.”	2020.09.15.
7.	Update fehér kenyér	„Egy kenyérben sincs ilyen kevés [szénhidrát], mint ebben.”	2020.09.26.
8.	Update Keto kenyér	„Semmilyen kenyér nincs a magyar piacon, semmilyen kenyér nincs a világpiacra, ami csomagolt, tartós kenyér, nem kell kidobni, nem szárad rád és 5 gramm a szénhidrátja 100 grammnak”	2020.07.24.
9.	Update Keto kenyér	„És azért 5 gramm szénhidrát-tartalmú kenyeret akár simában, akár magosban én azért még nem nagyon láttam. Erre nagyon büszkék vagyunk a fejlesztőinkkel.”	2021.07.20.
10.	Update „Ketoburger”	„Egy újdonságot fogok hozni, amit még senki nem tudott meglépni, amúgy szerintem a világon se, de ezt nem tudom biztosan mondani, mert én rákerestem az interneten és „Ketoburger” néven csak ilyen salátába csomagolt húsokat találtam” „Jövő héten forradalmat alkotunk, mindenki rólunk fog beszélni, mindenki minket fog irigyelni, mindenki titeket fog irigyelni, mert szarvasgombás, libamájas „Ketoburger” 6 gramm szénhidráttal 600 Ft-ért csak nektek Tőlünk.” [videó címe: Keto Burger először Magyarországon]	2021.01.22.
11.	Update „Ketoburger”	„De én voltam a legelső, aki [...] low carbba és ketoba megcsinálta a hamburgert, úgy, hogy a keto hamburger nem a húst jelenti sajttal, hanem tényleg valós zsemelével”	2021.03.30.
12.	Update Keto Fat Burner (cola és tonic íz)	„Az én ismereteim szerint sportitalban, fat burnerben, L-karnitin, taurin, C-vitamin, koffein, krómban se kóla nem létezett még, nem találtam, se tonic. A narancsról, meg a meggyről nem tudok nyilatkozni, abban lehet, hogy van zeros sportital”	2021.07.31.
13.	Update Keto Radler	„nem mondom, hogy egyedülálló, de én még nem találkoztam a piacon keto, alkoholmentes, cukormentes radlerrel”	2021.06.22.

14.	Update Keto Radler	"hiába kerestem az interneten, az egész világon nem találtam alkoholmentes, cukormentes, és szénhidrátmentes, keto radlert"	2021.06.24.
15.	Update Keto Radler	„Nagyon izgalmasan egyedülálló, mert nem csak, hogy alkoholmentes, nem csak, hogy cukormentes, hanem szénhidrátmentes is. Nagyon sokan kerestétek, nem találtatok hasonlót Magyarországon, meg külföldön se, lehet, hogy van, de még én sem találtam hasonlót. Ha találtok hasonlót, ami tudja - tehát sörital, radler -, a cukormentességét, alkoholmentességét, szénhidrátmentességét. Ha ilyet találtok, jelezzétek, kérem, linkeljétek be, és akkor mindenképpen megjutalmazlak benneteket valamilyen ajándékkal, mert én nem találtam. De nem akarok olyat állítani, ami biztos, tehát most úgy látom, hogy nincsen párja.”	2021.06.30.
16.	Update Keto szaloncukor	„Magyarországon sehol máshol, csak nálunk tudtok kapni keto szaloncukrot, amiben 5, illetve 1 gramm szénhidrát van.”	2020.12.03.
17.	Update Mogyorókrém	„Higgyétek el, hogy Magyarországon egészen biztosan, de lehet, hogy Európában is, 2007 májusában, először vettem rá Magyarországi gyártókat arra, hogy cukor nélkül állítsunk elő a mogyorókrémet.”	2021.03.30.
18.	Update pizzatészta	„Nem fog kapni a piacon egész Európában 22 gramm szénhidrát tartalmú kész pizzaalapot.”	2020.08.15.
19.	Update pizzatészta	„És tudjátok ki volt az elmeroggyant, aki először csinált szénhidrátcsökkentett, magas proteintartalmú pizzát? Az Schóbert Norbi volt Magyarországon.”	2021.03.30.
20.	Update száraz orsótészta	„Ez a tészta abban speciális, <u>forradalmi és egyedülálló</u> és csak az Update boltokban kapható, hogy a magas fehérjetartalom és a magas rosttartalom miatt tudsz vele fogyni.”	2020.09.15.
21.	Update szilvás gombóc	„Itt van velem az Update első szilvás gombóca, sőt, szerintem a világ legelső low carb, szénhidrátcsökkentett szilvás gombóca”	2021.02.23.
22.	Update Tortilla lap	„Elsőként sikerült megoldanunk azt is egyébként a világon – nem tudom, hogy tudjátok-e, hogy low carb és keto tortillát hol csináltak Magyarországon? Hát nálunk!”	2021.03.30.
23.	Update Vegán Hot Dog	„Készülünk egy világújdonsággal számotokra, ami jövő héttől megjelenik az Update boltokban. És ez a világújdonság nem más, mint az Update vegán hot-dog.”	2021.03.30.
24.	Update Vegán Hot Dog	„Magyarországon rajtunk kívül nincs is vegán hot dog”	2021.04.10.
25.	Cukormentes szörp, proteín tészta nápolyi, csökkentett szénhidrátú ropi és sós percc, cukormentes	„Például képzeljétek el, hogy a 2000-es évek elején, amikor az Update indult, még nem volt Magyarországon cukormentes szörp, hát elsőként megcsináltuk. [...] Biztos találkoztatok már cukormentesen készült nápolyival a boltokban. Van, de olyan, ahol maga a tészta is fehérjéből, proteintésztaként készült, és igazi szénhidrátcsökkentett nápolyi, azt mi, Update hoztuk el elsőként, és megtalálható	2021.03.30.

	csokoládé, szénhidrát csökkentett falafel	<i>kakaós és citromos ízben. [...] De nem volt még olyan örült Magyarországon, aki megcsinálta volna csökkentett szénhidráttal a sós peracet és a ropit – ugye mindenki eszi a ropit. Hát, mi az Update-nél megcsináltuk a ropit is fehérjékből és rostokból. [...] De nagyon durva 2006-ban először a Bonbonettivel, velem közösen Update-ként az első magyar cukormentes csokoládé, amiből már nagyon sok van a piacon, hát nálunk is vagy 15 féle. [...] Egy jó falafel, hát elég dús szénhidrátban, de mi elsőként megcsináltuk a szénhidrátcsökkentett falafelt gazdagon fehérjével.</i>	
UPDATE TERMÉKEK ÁLTALÁBAN (KONKRÉT TERMÉKNÉV NÉLKÜL)			
26.	Update termékek	<i>„És tudjátok számomra óriási élmény volt, hogy egy sima keto termékcsaláddal 3 évvel ezelőtt Magyarországon – talán még Európában is – mi jelentünk meg először.”</i>	2021.03.30.
27.	Update termékek	<i>„Magyarországon és Európában az első szénhidrátcsökkentett termékek, kenyerek, lisztek, sütemények a Norbis termékek voltak”</i>	2020.08.24.
28.	Update termékek	<i>„Az Update az egészséges életmód termékek piacán jelenleg piacvezető.”</i>	2020.08.17.
UPDATE TERMÉKKÍNÁLAT SZÉLESSÉGÉRE VONATKOZÓ ÁLLÍTÁSOK			
29.		<i>„Figyeljete, a világon nincs olyan bolt, ahol több mint 330 low carb termék kapható.”</i>	2020.07.24.
30.		<i>„Hogy jön ide az Update? Úgy, hogy itt van Magyarországon és talán a világon az összes Update boltban a legszélesebb választékú szénhidrát-csökkentett, sőt, alacsony szénhidrát-tartalmú kínálat, több mint 330 termék. Sehol nincsen több mint 330 termék egyben szénhidrát-csökkentett, low carb és keto vonalban.</i>	2020.07.26.
31.		<i>„16 éve itt van Update Magyarországon, és még azóta se tudták a világon megcsinálni ennek a hasonló formáját se. Nem tudok mondani egy olyan boltot, pékséget, low carb shopot a világon, ahol több mint 300 termék található alacsony szénhidráttal vagy ketogén, friss pékáruval, pizzával, hamburgerrel, csokoládéval, tésztával. Nincs.”</i>	2020.08.15.
32.		<i>Kezdek elfáradni ebben a termékbemutatóban, nem fogom tudni minden terméket bemutatni. Kb. 350 termék vár. Bármelyik Update boltban Magyarország világ legnagyobb low carb és keto választékát fogjátok megtalálni.</i>	2021.03.30
33.		<i>„Ezek, amiket most elmondok, nem csak az Update termékekre igazak, hanem akár más versenytársak szénhidrátcsökkentett termékeire is igazak. Abban vagyunk különbözőek, hogy nálunk egy 430 termékből álló elég nagy ilyen low carb és keto választék van...”</i> <i>„Kb. 3,5 órát tudnék innen [Update bolt] élni, ha végig mennék az összes termékválasztékon, mert bejártam a világon nagyon olyan sok országot, Amerikát, Ázsiát, Afrikát, és tudjátok a legkomolyabb nagyvárosokban voltam: New York, Los Angeles, Párizs, Róma, és Szingapúr. Hát bizony</i>	2021.07.20.

	<p><i>találkoztam már cukormentes termékkel, találkoztam már szénhidrátcsökkentett kenyérrrel Ausztriában is, de azzal még nem találkoztam, hogy bemész egy boltba, és szénhidrátcsökkentett és keto termékből az összes termék világba 430 termékből tudsz válogatni, és így a rendszeres mozgás mellett be tudod tartani a diétádat.”</i></p>	
--	---	--

IV.6. Az Update diéta alkalmazhatóságával kapcsolatos kereskedelmi kommunikáció

45. Azon magatartás kapcsán, hogy az eljárás alá vont elhallgatta-e, hogy a Norbi Update márkához köthető diéták alkalmazhatóságát az egyéni egészségügyi körülmények befolyásolhatják, az eljáró versenytanács álláspontja szerint a következőket szükséges megvizsgálni, illetve értékelni (figyelemmel arra is, hogy az alkalmazott videós formátum jellege miatt sem formai, sem tartalmi korlátai nem lennének egyes információk átadásának):

- akár egyes termékek, akár általánosságban a termékek vagy az életmód kapcsán állította-e, illetve sugallta-e annak általános hatásosságát,
- utalt-e bármilyen módon a használat, alkalmazás vagy a hatásosság, hatékonyság esetleges korlátaira.

46. A vizsgált kereskedelmi kommunikációban előfordul,⁵³ hogy arra vonatkozó kérdés érkezik az élő videót közzé tevő [SZEMÉLYES ADAT] a hozzászólásokban, hogy bizonyos betegségben szenvedők ehetik-e az Update termékeket, illetve folytathatják-e az Update életmódot:

- 2021. március 11-i bejegyzés: „[Kérdés felolvasása] *Ingadozó vérnyomás mellett lehet-e használni? [Válasz] Nem vagyunk szakorvosok, minden ember teljesen egyedi, tehát a vérnyomás problémákat mindig a szakorvossal kell megbeszélni. Ha az ingadozó vérnyomásod inkább alacsony, akkor alacsony vérnyomás mellett ez [felmutatja a Cardio Powert] rendkívül jó. Extrém magas vérnyomásnál semmilyen fajta zsírégetőt és teljesítményfokozót nem javaslok számotokra.*”, „*Persze, hogy használhatják [pajzsmirigyese]! Mindenképpen tájékozódjál a szakorvosodnál.*”, „*Kismamáknak mindenképpen javaslok a Keto Shake-et, hiszen a gyerek is fehérből nővekszik, de a magzatra való tekintettel semmilyen fajta zsírégető használatát, nem csak milyeneket, másikat sem ajánlom.*”
- 2021. július 31-i bejegyzés: „*Valaki kérdezi, hogy gyerek fogyaszthatja-e. Én azt szoktam mondani, hogy semmilyen fajta energiatalt vagy energizáló italt vagy kávé ne igyon gyerek. Ez nekünk való, felnőtteknek.*”

47. Található továbbá a vizsgált időszakban közzétett bejegyzések között olyan videó is, amelyben [SZEMÉLYES ADAT] arra utal, hogy az Update életmód megkezdése előtt orvosi kivizsgáláson esik át az az extrém elhízással küzdő fogyasztó, aki fogyás céljából fordul [SZEMÉLYES ADAT]:

- 2020. június 25-i bejegyzés: „*Az első dolgot azzal kezdjük, hogy orvosi kivizsgálásra megy el apa és fia [...] az Update orvosi központba.*”
- 2020. július 9-i bejegyzés: „*Mert mindig el szoktam mondani: nagyon fontos az orvosi háttér, fontos az orvosi kezelés, őket is elküldtem dr. [SZEMÉLYES ADAT], kivizsgálásuk megtörtént, elég jók az eredmények. Tehát az a lényeg, hogy nincs akadálya annak, hogy diétázzunk és sportoljunk, ha jól tudom.*”
- 2021. február 17-i bejegyzés: „*A legfontosabb feladatom, mielőtt bármit is tettem volna, az volt, hogy felkérjek egy professzionális szakembert, egy belgyógyászt...*”

⁵³ VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés melléklete

48. Ugyanakkor a videóban [SZEMÉLYES ADAT] a fentieknél több esetben hozza szóba, hogy az Update életmóddal, illetve a hasonló szénhidrátcsökkentett, keto étrenddel bárki tud fogyni, illetve az mindenki számára egészséges életet garantál. Az alábbi táblázatban felsorolt esetekben⁵⁴ a diéta, illetve az életmód mindenki számára való alkalmassága hangzik el, anélkül, hogy [SZEMÉLYES ADAT] ugyanabban a gondolatmenetben kitérne arra, hogy egyéni egészségügyi körülmények fennállása esetén kontraindikált lehet egy olyan megvonásos jellegű étrend/életmód, mint az Update:

	A diéta mindenki számára való alkalmasságára vonatkozó állítások	Videó közzétételének időpontja
1.	„...Tehát valakire ragad a szénhidrát. És azokra, akire ragad a szénhidrát, aki azt mondja, hogy pasta, rizottó, pizza, és a kilóit visszahizza, szóval akire ragad a szénhidrát, azoknak találtam ki az Update-et. Nem tudom, hogy az Update mindenkinek jó-e, mert ugye minek Update-ezne az az ember, aki megeszik 4 nutellás palacsintát és pont ugyanúgy néz ki, mint előtte. Hát mi szüksége van. Semmi. De nem vagyunk egyformák. És azokat, akiket olyan szinten érint a sorscsapás, mint én, hogy ránézek egy sütíre, egy tészára, egy fagyira, vagy iszom egy cukros koktélt, és egy kilót hízik, és azt is csak a fejemre, hogy még kisebbnek tűnnek. <u>Nekem való az Update és annak a több millió sorstársamnak, aki viszont nem akar lemondani a lemondani a palacsintáról, nem akar lemondani a kakaós csigáról, nem akar lemondani a kenyérről, nem akar lemondani semmiről, amit azok ehetnek - roppant igazságtalanul - akikre ez nem hat. Na, azoknak jó az Update, és én azoknak csinálom ezeket a finom falatokat. ... Tehát én azt gondolom, hogy fogadjuk el a sorsunkat, és az életünket tegyük egy picit jobbra, egy picit szebbé, azt, amit lehet, és ne mások életét lessük, és ne másoknak szóljunk be....”</u>	2020.07.17.
2.	„[11 perc 55 mp-ig [SZEMÉLYES ADAT] bemutatja a hozzá fogyás céljából forduló személyt, a fogyás három szabályát ismerteti, étrendről beszélnek, BMI indexről beszél, vízajtásról] <u>Meg kell csinálni. Nem fog mindenkinek az eredmény egyforma gyorsan megjönni, nem fog mindenkinek minden gyorsan történni, mert nem vagyunk egyformák. De a tudomány, az mindenkire vonatkozik.</u> És bevetjük a tudományt, csökkentjük a szénhidrátot, csökkentjük az inzulinválaszt és növeljük a mozgást zsírégető tartományban. Ezzel a három szabállyal <u>mindent el tudtok érni, és én több mint 330 Update termékkel tudok nektek segíteni, illetve az Update1.hu-ról tudok segíteni ételkiszállítással és menü-összeállítással is. Te szoktál enni [fordul a mellette ülő fiúhoz] Melyik a kedvenced?</u> [12 perc 30 mp – 14 perc 20 mp között ételekről beszélnek, majd Shóbert Ferenc Norbert hozzászólásokban feltett kérdésekre válaszol] <u>Terhesen nem gond az Update? Nemhogy nem gond az Update terhesen, hanem abszolút egészséges életmód a low carb táplálkozás a terhesség során is, mert így megelőzhető vele a terhességi elhízás és a terhességi diabétesz meg inzulinrezisztencia. ...</u> [15 perc 17 mp-től hozzászólásokra reagál, Update szörpöt népszerűsíti]”	2020.07.23.
3.	„ <u>Azoknak javaslom az Update-et, akik nem csak lefogyni szeretnének, hanem megőrizni az egészséges testsúlyukat. Mert ez egy életmód, nem egy fogyókúrás program. Ez egy életmód. Arra szolgál, hogy aki hajlamos a hízásra, az proteinben gazdag, szénhidrátban szegény termékekkel, egészségesen, olcsón meg tudja őrizni a jó formáját, az egészségét.</u> ”	2020.07.30.

⁵⁴ VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés melléklete

4.	<p>„Sziaztok, sziasztok, szép jó estét mindenkinek! Megvárom, amíg mindenki beérkezik. Tegnap egy posztot tettem közzé, ami arról szólt, hogy Magyarországon 5 millió embernek kéne lefogynia sürgősen az egészsége, a szépsége, a büszkesége, a méltósága érdekében. Azt tudjátok, hogy 30 éve ezzel foglalkozom, 16 éves az Update, és azt tudjátok, hogy több tízezer embert sikerült már lefogyasztanom. Ha akartok velük beszélgetni, akkor a Facebookon megtaláljátok a Norbival fogyók csoportban 75 ezer embert találtok, aki ezt csinálja és sikerrel alkalmazta. És ez a mai poszt nem arról fog szólni, hogy bármi fajta termékreklámot mondjak. Tehát nem arról fog szólni, hogy vegyél meg bármiféle Update terméket ahhoz, hogy lefogyjál, hanem arról szól, hogy mi az igazság, és hogy, <u>hogy' tudok bárkit lefogyasztani</u>. Mert tudjátok Magyarországon legalább 5 millió ember: gyerek, felnőtt, idős küszködik betegségnek számító túlsúllyal. ÉS az a durva, hogy az Update az egészséges termékek piacán jelenleg piacvezető. Ez most nagyon jól hangzik, de tudjátok mi az igazság? Kb. 100.000 aktív vásárlónk van összességében, aki visszatérő [1 perc 30 mp – 1 perc 43 mp között részletezi, hogy ki számít aktív vásárlónak.]. Tudjátok mennyi, ez a 100.000 ember? Ez a lakosság 1%-a. És az a durva, hogy 1%-kal lehet piacvezetőnek lenni, ebben az egészség kategóriában. Ez katasztrófa. Én azt gondolom, hogy nem ennyi embernek kéne. Nyugodtan <u>bárki</u> vásároljon a konkurenciától, engem az se érdekel, de változtassuk meg az életmódunkat. ...[2 perc 25 mp – 12 perc 15 mp között [SZEMÉLYES ADAT] arról beszél, hogy a túlzott szénhidrátbevitel okozza a hízást. Ismerteti egy hozzá fordult férfi étrendjét, majd ismerteti a szénhidrát-csökkentett életmódot, azt, hogy ebben az Update termékek tudnak segítséget nyújtani, a szervezet anyagcsere folyamatairól beszél] Arra kérlek benneteket, hogy hallgassatok rám! ... De szeretem azt, amit csinálok, a küldetésemet, azt, hogy tudok másokon segíteni. <u>És tudom azt, hogy bárkit le tudok fogyasztani, és ha megfogadjátok a tanácsaimat, akkor mindenki le fog fogyni Magyarországon, mindenki le fog fogyni a világon</u>. Csakis, kizárólag a szénhidrátra kell figyelni. Hallgasd meg még egyszer ezt a videót, és hallgasd meg ennek az embernek ezt a napi étrendjét, és rá fogtok jönni, hogy igazat mondom. Adj nekem egy hét esélyt. [13 perc 8 mp-től arról beszél, hogy ha esélyt adnak neki, meg fogják látni, hogy milyen eredményt hoz a diéta]”</p>	2020.08.17.
5.	<p>„[2 perc 15 mp-ig [SZEMÉLYES ADAT] ismerteti az új, Bomba ár termékcsaládot] <u>Úgyhogy próbáljátok ki holnaptól a Bomba ár termékcsaládot! Nagyon szeretném, ha a munkám azzal tudna a csúcspontjára érni, hogy mindenkinek tudok segíteni</u>. Azoknak is tudok segíteni, akik esteleg anyagilag nincsenek az átlaghoz mérten sem eleresztve. Ezért. <u>Úgy szeretném, hogy őket se sújtsa az elhízás, az elhízás betegség, őket sem sújtaná a súlyos cukorbetegség</u>. Mert tudjátok, a túlzott szénhidrátbevitel, a túlzott inzulintermelés bizonyítottan <u>cukorbetegséget okoz, elhízást, szívbetegséget, rákot</u>. Számtalan szacikk jelent most már meg arról, hogy alacsony szénhidrát bevitel a keto életmód az gyógyítja a rossz vércukorszintet, csökkenti az elhízást és most írták az Indexen, hogy nagyon sok rák megbetegedésnél is segíti a tumorok visszafejlődését, segíti a gyógyulást. <u>Tehát nagyon fontos, hogy táplálkozzatok egészségesen, váltsatok életmódot, de ne költsetek többet. És én ebben szeretnék nektek segíteni. ...”</u></p>	2020.10.26.
6.	<p>„És, nagyon örülök, hogy a táborban sikerült segítenem egy hölgynek ejteni az inzulinrezisztenciáját, 5 kilót pikk-pakk leszedni róla szenvedés nélkül, és ezt most nagyon sok emberrel meg fogom otthon tenni. És, még egy utolsó gondolat így nektek, ezen a korai órán. ... Egy lényeg. Elindultunk haza, otthon leszünk.</p>	2021.01.11.

	<i>Kicsit megviselt ez a 22-23 órás utazás. De otthon vagyok, és beleszapunk a lecsóba. <u>Írjatok, segítetek mindenkinek. Idén is rengeteg nagyon-nagyon finom, nagyon karcsúsító és finom termékkel fogunk megindulni.</u> [6 perc 13 mp-től tovább folytatja termékek ismertetésével]"</i>	
7.	<i>„Nem kell lecsökkenteni a kalóriát, nem kell lecsökkenteni a zsírokat, nem kell lecsökkenteni a fehérjét és rostokat; vissza kell fogjuk, mit? A cukrot és azt a töméntelen lisztet, keményítőt, ami a zsemleiben van, és jól lakva. <u>Bárkinek le lehet fogyni. Ha meg még sportol is mellé, az szuper...</u>”</i>	2021.01.26.
8.	<i>„Egy biztos, most már nem ússzuk meg a kockahasat, nem ússzuk meg a miniszoknyát, a gyönyörű szép hosszú női lábakat. <u>Mindenki szálkás lesz, mert ebben segít nektek az Update. Nagyon bízom benne, hogy mindenkinek ízlik a szilvásgombóc, amelyben (tudjátok) csak 11 szénhidrátpont van, úgyhogy nagyon finom</u> [35 mp - 6 perc 12 mp között [SZEMÉLYES ADAT] a szilvás gombócról beszél tovább, majd ismereti az új étrend-kiegészítő családot. Ez után ismét a szilvás gombócról beszél.] <u>Minden Update bolt vár benneteket nagyon nagy szeretettel. Azért vagyunk, hogy a lakosság lefogyjon, jobban érezze magát. És ne felejtsetek el rendszeresen sportolni.</u>”</i>	2021.03.03.

IV.7. Norbi Update Keto Mézédés termékkel kapcsolatos kereskedelmi gyakorlat

49. Az eljárás alá vont 2021 októberében Facebook oldalán egy videóban (2021. október 12-én) és négy szöveges bejegyzésben⁵⁵ (2021. október 13-án, 14-én, 18-án és 19-én) népszerűsítette a Norbi Update Keto Mézédés terméket.⁵⁶ A videóban a következő állítások hangzottak el a termékről: „Az új Keto Mézédésből tesztek az aljára cukormentes mézet. [...] Amit még beleteszek, az mi más, mint a cukormentes mézpótló”. A bejegyzésekben pedig az volt olvasható, hogy a hagyományos mézekhez képest 98%-kal csökkentett a szénhidráttartalma, valamint az alábbi képi megjelenítés is látható volt:

V.

Az eljárás alá vont által benyújtott bizonyítékok, illetve nyilatkozatok és egyéb rendelkezésre álló információk az állítások igazolása kapcsán

V.1. Az egészségre gyakorolt hatásra vonatkozó állítások alátámasztására benyújtott bizonyítékok

50. A vizsgálati jelentés VI.1.1.2. pontja ismerteti részletesen, hogy az eljárás alá vont az egyes egészségre vonatkozó hatás állítások alátámasztására milyen bizonyítékokat csatolt, illetve miként nyilatkozott. Az eljáró versenytanács a következőkben csak összefoglaló jelleggel ismerteti ezeket.

⁵⁵ A bejegyzések a vizsgálati jelentés 118. pontjában kerültek összegzésre.

⁵⁶ A videó és képi bejegyzések elérési adatait a VJ/36-62/2021. sz. irat tartalmazza.

51. Az eljárás alá vont a Norbi Update hamburger fogyasztása tekintetében a vércukorszint emelkedésének alacsonyabb intenzitására vonatkozó állítását alátámasztására keltezés nélküli cikkeket csatolt, valamint [ÜZLETI TITOK]⁵⁷. Az eljárás alá vont álláspontja szerint⁵⁸ a csatolt dokumentumokban foglaltak kellően kifejtik, hogy az „alacsony felszívódású szénhidrát tartalmú” termékek lényegesen kevésbé emelik meg a vércukorszintet.
52. Az eljárás alá vont úgy nyilatkozott továbbá, hogy [SZEMÉLYES ADAT] hosszú évek óta tartó tevékenysége alatt rengeteg embernek segített a fogyásban az életmód tanácsaival, így az ezen esetek során mért vércukorszint mérések képezték az alapját a fenti állításnak.
53. Az Update száraz orsótészta vonatkozó, „*a magas fehérjetartalom és a magas rosttartalom miatt tudsz vele fogyni*” állítás kapcsán az eljárás alá vont előadta, hogy „*köztudomású tény, hogy a hosszú távú megfelelő rostbevitel segíti az egészséges életmódot, valamint a rostok lassítják az emésztést, így általuk a test lassabban reagál az elfogyasztott szénhidrátokra is. Az előbbieket pozitív hatással vannak a szervezetre, így a testsúlyt is pozitívan befolyásolják.*”⁵⁹
54. A többi, nem étrend-kiegészítők közé tartozó Update termékre tett állítások, valamint az Update termékkel kapcsolatban konkrét név nélkül tett állítások tekintetében az eljárás alá vont – az állítások igazolására való felhívásra – bizonyítékot nem nyújtott be, csak nyilatkozatot tett. Álláspontja szerint a szóban forgó termékek megfelelnek az élelmiszerekkel kapcsolatos tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló 1924/2006/EK rendelet (a továbbiakban: 1924/2006/EK rendelet) mellékletében foglalt „csökkentett tápanyagtartalmú” jelölés szabályainak. Az eljárás alá vont szerint a felsorolt termékek bizonyíthatóan csökkentett szénhidrát-tartalmúak, ebből kifolyólag alkalmasak arra, hogy a táblázatban idézett egészségre vonatkozó hatásokat kiváltsák.⁶⁰
55. Az Update Collagen Complex, Update Under Skin Revolution, Update 1 carnitine, Update Diet pro, Herbal Max, Cardio Power, Update liquid collagen és Update Protein Puding termékekkel kapcsolatos, egészségre vonatkozó állítások tekintetében az eljárás alá vont úgy nyilatkozott,⁶¹ hogy azok megfelelnek az 1924/2006/EK rendeletben írt követelményeknek. Az Update Collagen Complex „*jó az ízületeknek*” és a „*nagyon sokan vártátok a szépség, a csinosság, a szép bőr, a nem fájó ízületek miatt a Collagen Complex-et*” állítások vonatkozásában hivatkozott a 1924/2006/EK rendelet 5. cikk (1) bekezdés a) pontjára, és úgy nyilatkozott, hogy „*a kollagén ízületekre gyakorolt pozitív hatása, ami szerint a kollagén készítmények fogyasztása segítséget nyújt az inak és a szalagok egészségének megőrzésében, valamint hozzájárul a reumás megbetegedések és a porckopás megelőzéséhez, általánosan elfogadott tudományos tény*”.⁶²
56. A Herbal Max „*Anyagcsere-fokozó, [...] naponta egy kapszula, kávéval, és egész nap pörögtök*” és az Update Diet pro „*anyagcsere-segítő, étvágycsökkentő ital*” állításokkal kapcsolatban a Norbi Update Lowcarb Zrt. álláspontja az, hogy azok nem tartalmaznak egészségre gyakorolt hatást, egészségre vonatkozó adatot.⁶³
57. Az eljárás alá vont által étrend-kiegészítőként forgalmazott termékeket érintő állításokkal kapcsolatban megküldött továbbá két dokumentumot (mintegy állítás-katalógust),⁶⁴ amelyben a termékek egy-két összetevője (pl. cink, C-vitamin, B6-vitamin) kapcsán elfogadott állításokat

⁵⁷ VJ/36-8/2021. sz. feljegyzéssel beemelt B/38-9/2021. sz. nyilatkozat l.c. számú melléklete

⁵⁸ VJ/36-8/2021. sz. feljegyzéssel beemelt B/38-9/2021. sz. nyilatkozat 1. pontra adott válasz

⁵⁹ VJ/36-43/2021. sz. beadvány 1. pontra adott válasz

⁶⁰ VJ/33-49/2021. sz. beadvány 1. pontban adott válasza

⁶¹ VJ/36-23/2021. sz. beadvány 2. pontban adott válasz

⁶² VJ/36-27/2021. sz. beadvány 4. pontban adott válasz

⁶³ VJ/36-49/2021. sz. beadvány 1. pont q. és r. pontokra adott válasz

⁶⁴ VJ/36-23/2021. sz. beadvány „*állítások katalógus_Nutrision.pdf*” elnevezésű csatolmánya, valamint a „*1_Update_Collagen_Complex_AJANLOK_UNDER_SKIN_COLLAGEN_COMPLEX.pdf*” csatolmánya

sorolta fel, valamint megküldte az egyes termékek adatlapjait, címkéit.⁶⁵ Csatolt továbbá [ÜZLETI TITOK].⁶⁶

58. Az 1924/2006/EK rendeletnek való megfelelés körében a IV.2.1. pontbeli táblázatban felsorolt további állítások esetében az eljárás alá vont nem nyújtott be semmilyen olyan dokumentumot, amely arra utalna, hogy az állítások Európai Bizottság által engedélyezett, ún. „közösségi listán”, az EFSA által kezelt ún. „konszolidált listán” szereplnének vagy rendelkeznének egyedi engedéllyel.

V.2. A betegség megelőzésére, kezelésére utaló állításokkal kapcsolatban benyújtott bizonyítékok

59. Az eljárás alá vont az Update életmód, illetve az alacsony szénhidrátartalmú, keto diéták tekintetében a cukorbetegség, magas vérnyomás és az elhízás, rákbetegségek gyógyítására, megelőzésére vonatkozó állítások alátámasztására szintén elsősorban szakcikket csatolt (lásd a vizsgálati jelentés VI.1.2.3. pontját). Az eljárás alá vont egyes bizonyítékok kapcsán kifejtette azt is, hogy ezek köztudomású tények, amelyek bizonyítása nem szükséges külön, mivel az általános orvostudomány és a diétetika is erre hivatkozik.

V.3. Az Update termékek összetételével kapcsolatos állítások igazolása

60. Az eljárás alá vont a IV.4. pontbeli táblázatban felsorolt állítások bizonyítékául benyújtott termék adatlapokat, termékcímkéket és laborvizsgálati jegyzőkönyvet, továbbá az 1924/2006/EK rendelet 9. cikke szerinti összehasonlító állítások kapcsán olyan kalkulációnak nevezett összehasonlító dokumentumot, amely jellemzően 3-4, az állítással érintett Update termékhez hasonló termék tápértékeire vonatkozó adatot tartalmaz egyenként és az felsorolt hasonló termékek értékeit átlagolva, valamint annak kiszámítását, hogy ez az átlagérték miként aránylik (százalékosan) a szóban forgó Update termék tápértékhez, továbbá a hasonló termékek tápértékeit tartalmazó, internetről (az adott terméket forgalmazók honlapjáról) kinyomtatott adatlapokat.

61. A termékek összehasonlítását tartalmazó kalkulációk egy részénél feltüntetésre kerül, hogy azt egy élelmiszermérnök végezte el, de a benyújtott dokumentum nem tartalmazza aláírását és dátumot sem. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint ezek „*jellemzően mindig a termékfejlesztés során készülnek*”,⁶⁷ ugyanakkor a hasonló termékek adatlapjainak nyomtatási (lementési ideje) jellemzően az adatszolgáltatásra való felhívást követő időpont.

62. Az eljárás alá vont az általa rendelkezésre bocsátott kalkulációk másik részét nem külön dokumentumként nyújtotta be, hanem a beadvány nyilatkozati részében szerepelt, amely kiegészült azzal, hogy a nyilatkozatban a hasonló termékek tápértékadataihoz internetes hivatkozást (az adott terméket forgalmazók honlapjának elérhetőségét) adta meg.

63. A tápanyag-összetétellel kapcsolatos állítások igazolására az eljárás alá vont által egyes termékekre lebontva megadott bizonyítékokat a vizsgálati jelentés VI.1.3.2. pontja tartalmazza.

64. Az Update epres rétes és az Update epres zabkása cukormentességére [SZEMÉLYES ADAT] által tett állítással kapcsolatban a Norbi Update Lowcarb Zrt. úgy nyilatkozott⁶⁸, hogy nyelvbtlásról van szó, mivel ezen termékek nem cukormentesek, hanem hozzáadott cukormentesek.

65. Azon állítással kapcsolatban pedig, hogy az Update „Ketoburgerben” (szarvasgombás, libamáj) csak 6 gramm szénhidrát van, amely bármely gyorséttermi hamburgernél hatszor kevesebb, az eljárás alá vont kifejtette, hogy a videóban [SZEMÉLYES ADAT] sajnálatos nyelvbtlásként mondott 6x-os értéket. [ÜZLETI TITOK].⁶⁹

⁶⁵ VJ/36-23/2021. sz. beadvány 1-8. mellékletei és VJ/36-27/2021. sz. beadvány 2. sz. melléklete

⁶⁶ VJ/36-27/2021. sz. beadvány 3. pontban adott válasz

⁶⁷ VJ/36-8/2021. sz. feljegyzéssel beemelt B/38-14/2021. sz. nyilatkozat 8. pontra adott válasz

⁶⁸ VJ/36-55/2021. sz. beadvány 2. a)-c) pontoka adott válasz

⁶⁹ VJ/36-8/2021. sz. feljegyzés

66. Az eljárás alá vont a száraz orsótésztával kapcsolatos azon állítás kapcsán, miszerint „a magas fehérjetartalom és a magas rosttartalom miatt tudsz vele fogyni”, előadta, hogy „köztudomású tény, hogy a hosszú távú megfelelő rostbevitel segíti az egészséges életmódot, valamint a rostok lassítják az emésztést, így általuk a test lassabban reagál az elfogyasztott szénhidrátokra is. Az előbbiek pozitív hatással vannak a szervezetre így a testsúlyt is pozitívan befolyásolják.”⁷⁰
67. Az étrendkiegészítők közé tartozó Update Diet Pro kalória- és cukormentességével kapcsolatban az eljárás alá vont azt a nyilatkozatot⁷¹ tette, hogy [SZEMÉLYES ADAT] a cukormentességre és az energiaszegénységre vonatkozó állítását egy adagra vetítve tette.
68. Az Update Protein Puding cukormentességére [SZEMÉLYES ADAT] által tett állítással kapcsolatban az eljárás alá vont akként nyilatkozott,⁷² hogy nyelvbottlásról van szó, mivel ezen termék nem cukormentes, hanem hozzáadott cukormentes.

V.4. A piacelsőbbségi állításokkal kapcsolatban benyújtott bizonyítékok

69. Az eljárás alá vont az állítások valóságtartalmának igazolására az alábbi bizonyítékokat nyújtotta be, valamint a következő nyilatkozatokat tette. Az eljárás alá vont az Update fehér kenyérré, Update pizzaalapra és az Update termékek kínáltának nagyságára vonatkozó piacelsőbbségi állítások igazolására:
- bizonyítékként három, [ÜZLETI TITOK],⁷³ a [ÜZLETI TITOK] által készített piackutatási riportot⁷⁴ nyújtott be.
 - az Update fehér kenyér egyedülállóságára vonatkozó állítás kapcsán az eljárás alá vont kifejtette,⁷⁵ [ÜZLETI TITOK].
 - az Update pizzaalap egyedülállóságára vonatkozó állítás esetében az eljárás alá vont úgy nyilatkozott,⁷⁶ hogy a [ÜZLETI TITOK].
70. Azon állítások kapcsán, miszerint termékkínálata egyedülálló, az eljárás alá vont egyrészt a fenti hivatkozott piackutatási riportot⁷⁷ nyújtotta be, másrészt kifejtette,⁷⁸ [ÜZLETI TITOK]. Arra vonatkozóan, hogy a termékkínálat 330 féle termékből áll, [ÜZLETI TITOK] forgalmi jelentést csatolta.⁷⁹
71. Az Update Berry Sorbet pálcikás jégkrém, Update „Bájgli”, Update bolognai spagetti, Update Keto szaloncukor, Update gluténmentes száraztészta, Update Keto Radler, Update Keto Fat Burner, Update pizzatészta, Update „Ketoburger”, Update Tortilla vonatkozásában, a „cukormentes szörp, protein tésztás nápolyi, csökkentett szénhidrátú ropi és sós percc, cukormentes csokoládé (Bonbonettivel közösen), szénhidrát csökkentett falafel”-ra vonatkozó, valamint az Update termékek időbeli elsőségét érintő állításokkal kapcsolatban az állítások valóságtartalmának igazolására való

⁷⁰ VJ/36-43/2021. sz. beadvány 1. pontra adott válasz

⁷¹ VJ/36-55/2021. sz. beadvány 2.g) pontra adott válasz

⁷² VJ/36-55/2021. sz. beadvány 2. a)-c) pontokra adott válasz

⁷³ VJ/36-8/2021. sz. feljegyzés

⁷⁴ VJ/36-8/2021. sz. feljegyzéssel beemelt B/38-9/2021. sz. nyilatkozat 2. sz. melléklete (kenyér), VJ/36-8/2021. sz. feljegyzéssel beemelt B/38-9/2021. sz. nyilatkozat 4. sz. melléklete (pizzalap), VJ/36-8/2021. sz. feljegyzéssel beemelt B/38-9/2021. sz. nyilatkozat 5. sz. melléklete (330 termék egyedülállósága)

⁷⁵ VJ/36-8/2021. sz. feljegyzés

⁷⁶ VJ/36-8/2021. sz. feljegyzés

⁷⁷ VJ/36-8/2021. sz. feljegyzéssel beemelt B/38-9/2021. sz. nyilatkozat 2. sz. melléklete (kenyér), VJ/36-8/2021. sz. feljegyzéssel beemelt B/38-9/2021. sz. nyilatkozat 4. sz. melléklete (pizzalap), VJ/36-8/2021. sz. feljegyzéssel beemelt B/38-9/2021. sz. nyilatkozat 5. sz. melléklete (330 termék egyedülállósága)

⁷⁸ VJ/36-8/2021. sz. feljegyzés

⁷⁹ VJ/36-8/2021. sz. feljegyzéssel

felszólításra válaszul az eljárás alá vont azt nyilatkozta, hogy a hivatkozott termékek piacelsőbbségét a Norbi Update Lowcarb Zrt. munkatársai által készített piackutatás alapján határozták meg.⁸⁰

V.5. Az alkalmazhatóság korlátaival kapcsolatos kommunikációról benyújtott bizonyítékok

72. Az eljárás alá vont a Facebook oldalán feltett fogyasztói kérdésekre adott válaszokról készült képernyőfotókat⁸¹, valamint e-mail megkeresésekre adott válaszokat⁸² csatolta annak igazolására, hogy Norbi Update márkához köthető táplálkozás (így különösen low carb, keto diéta) népszerűsítése során tájékoztatta a fogyasztókat arról, hogy Norbi Update márkához köthető diéták alkalmazhatóságát az egyéni egészségügyi körülmények befolyásolhatják. A Norbi Update Lowcarb Zrt. nyilatkozata⁸³ szerint minden esetben javasolták a fogyasztók számára szakorvos felkeresését. A válaszokat az eljárás alá vont nyilatkozata szerint [SZEMÉLYES ADAT] egyeztetve Dr. [SZEMÉLYES ADAT] okleveles vegyésszel.
73. Az eljárás alá vont csatolta⁸⁴ továbbá a Norbi Update Lowcarb Zrt. a <https://norbi.hu/tudomanyos-ertekezesek-40> linken elérhető, a „Ketózis, ketogén diéta és hatása az emberi szervezetre” elnevezésű, Dr. [SZEMÉLYES ADAT] vegyész által 2021. május 6-án keltezett dokumentumot annak igazolásra, hogy a fogyasztókat tájékoztatja a ketogén diéta hosszú távú hatásairól.

V.6. A Norbi Update Keto Mézédés termékkel kapcsolatban benyújtott bizonyítékok

74. Az eljárás alá vont a termék tápanyag-összetételével kapcsolatos állításokkal kapcsolatban úgy nyilatkozott,⁸⁵ hogy a cukormentes állítás [SZEMÉLYES ADAT] részéről egy sajnálatos nyelvbottlás volt, mivel a videóban arról beszélt, hogy a termék nem tartalmaz hozzáadott cukrot.
75. Azon állítások igazolására, miszerint az Update Keto Mézédésnek a hagyományos mézekhez képest -98% a szénhidrát-, illetve -98% a cukortartalma, a Norbi Update Lowcarb Zrt csatolt egy termékismertető tápanyagtáblázatot,⁸⁶ amely szerint a termék szénhidrátartalma: 2 g/100 g, amelyből cukrok 2 g/100 g.
76. A NÉBIH több iratanyagot is megküldött a termékkel kapcsolatban.⁸⁷ A NÉBIH által megküldött iratokból az alábbi állapítható meg, hogy [ÜZLETI TITOK].
77. A NÉBIH [ÜZLETI TITOK].
78. A NÉBIH [ÜZLETI TITOK]⁸⁸ [ÜZLETI TITOK].
79. A NÉBIH [ÜZLETI TITOK]⁸⁹ megállapította, hogy [ÜZLETI TITOK].
80. Az eljárás alá vont csatolta a termék gyártójával kötött szerződést is.⁹⁰ Ezen szerződés értelmében [ÜZLETI TITOK].

VI.

Az eljárás alá vont álláspontja

VI.1. Az eljárás alá vont álláspontja a vizsgálati szakban

⁸⁰ VJ/36-49/2021. sz. nyilatkozat 2. pontban adott válaszok

⁸¹ VJ/36-7/2021. sz. beadvány 2. sz. melléklete

⁸² VJ/36-7/2021. sz. beadvány 3. sz. melléklete

⁸³ VJ/36-7/2021. sz. beadvány 2. pontra adott válasz

⁸⁴ VJ/36-8/2021. sz. feljegyzéssel beemelt B/38-14/2021. sz. beadvány 1.b. sz. melléklete

⁸⁵ VJ/36-44/2021. sz. nyilatkozat, 2. pontban adott válasz

⁸⁶ VJ/36-44/2021. sz. beadvány 1. sz. melléklet

⁸⁷ VJ/36-63/2021. sz. beemelő feljegyzés 1. számú melléklete

⁸⁸ NÉBIH 5200/233-8/2022. sz. határozat

⁸⁹ NÉBIH 5200/1666-1/2022. sz. határozata

⁹⁰ VJ/36-44/2021. sz. beadvány 3. sz. melléklete

81. Az eljárás alá vont kiemelte,⁹¹ hogy [SZEMÉLYES ADAT] és a Norbi Update Lowcarb Zrt. hosszú évek óta foglalkozik az egészséges táplálkozással és az egészséges életmód népszerűsítésével. Álláspontja szerint az ajánlásokat az általános orvostudomány szerint már kifejezetten köztudomású tények tekintetében fogalmazták meg, mint például a szénhidrátcsökkentett diéta. Kifejtette továbbá azon véleményét, miszerint az eljárás alá vont nem egy kifejezett célcsoportra koncentrált, hanem olyan személyek számára szeretnék elérhetővé tenni az életmódot, akik szeretnék kiegyensúlyozott táplálkozást folytatni. Magát az életvitelt és táplálkozást népszerűsítette azok számára, akik szerettek volna odafigyelni erre.
82. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint az általa esetlegesen az egészséggel kapcsolatban tett kijelentésekre a vonatkozó jogszabályi előírásokkal összhangban került sor, hiszen az eljárás alá vont a rendelkezésre álló összes felületen nagy mennyiségű tájékoztatást és információt bocsátott a fogyasztók rendelkezésére annak érdekében, hogy a fogyasztók a lehető legmegfelelőbb döntést tudják meghozni.
83. Az eljárás alá vont hangsúlyozta továbbá, hogy [SZEMÉLYES ADAT] és a Norbi Update Lowcarb Zrt. soha nem ösztönözte a fogyasztókat egy adott élelmiszeripari termék túlzott fogyasztására, illetve nem tettek olyan állítást, és nem is utaltak arra, hogy a kiegyensúlyozott étrend önmagában nem biztosítaná a tápanyagok megfelelő mennyiségét, hiszen az eljárás alá vont pontosan azt hangsúlyozza a fogyasztók felé, hogy az egészséges és kiegyensúlyozott táplálkozás kiemelten fontos.
84. A Norbi Update Lowcarb Zrt. álláspontja szerint a vizsgált magatartások egyike sem valósítja meg a Fttv.-ben tilalmazott magatartások egyik tényállását sem, illetőleg sem agresszív, sem megtévesztő kereskedelmi gyakorlatot nem folytatott, valamint az észszerűen elvárható szakismerettel járt el. Gyakorlata megfelel a szakmai gondosság és a jóhiszeműség követelményének. Véleménye szerint az állítások valóságtartalmát a benyújtott bizonyítékokkal alátámasztotta, ez irányú kötelezettségének eleget tett. A csatolt dokumentumok hitelt érdemlően igazolják, hogy az Update életmód ténylegesen megfelel a jogszabályi előírásoknak, így az életmódra vonatkozó és a kommunikáció során közzétett állítások ezt alátámasztják. Az eljárás alá vont megítélése szerint az életmóddal kapcsolatban csatolt mellékletek a szakmai szabályoknak megfelelően támasztják alá a kereskedelmi kommunikációban közzétett állításokat. Az életmódra vonatkozó állítások esetében a kifejezéseknek a mindennapi életben, illetve a szakmában általánosan elfogadott jelentése az irányadó annak megállapításánál, hogy a tájékoztatás alkalmas-e a fogyasztók megtévesztésére.
85. Az eljárás alá vont kiemelte, hogy az életmód, egészségre gyakorolt hatásaira kizárólag olyan állításokat tett közzé, melyeket az elvégzett kutatások eredményei alátámasztanak. [SZEMÉLYES ADAT] a kijelentésével nem azt állítja, hogy az életmód betegségek megelőzésére, kezelésére, gyógyulásának elősegítésére, jótékony, egészségre gyakorolt hatása lenne vagy esetleg csökkentené, vagy megszüntetné a betegség hatásait, ezáltal gyógyhatása lenne, hanem azt, hogy az egészséges táplálkozás és a mozgás együttesen pozitív hatást gyakorol az ember egészségére.
86. Hangsúlyozza továbbá, hogy kommunikációjában a „Low carb” és „Keto” kifejezést, mint védjegyet használta, fantáziánévként, hogy a kereskedelmi forgalomban az egyes áruk és szolgáltatások egymástól megkülönböztethetőek, illetve azonosíthatóak legyenek, nem pedig, valamely termék esetlegesen az egészségre gyakorolt hatását kívánta azzal népszerűsíteni. Ennek megfelelően a védjegyek használatakor nem a fogyasztók megtévesztése vagy az Fttv. 6. § (1) bekezdése szerinti megtévesztő kereskedelmi gyakorlat volt az eljárás alá vont célja, csupán marketing elnevezésként használta azokat.

⁹¹ VJ/36-4/2021. sz. beadvány 8-10. oldal

87. Az eljárás alá vont kérte az eljárást megszüntetését, valamint előadta, hogy egy nagy összegű bírság az eljárás alá vont fennmaradását kockáztatná, mivel az elmúlt időszak pandémiás helyzete gazdaságilag megviselte az eljárás alá vontat és jelentős árbevételről esett el a zárva tartás következtében, ezért egy méltányos, alacsony összegű bírság kiszabását indítványozza.
88. Az eljárás alá vont az Update Keto Mézédés termékkel kapcsolatos magatartása⁹² körében előadta, hogy a NÉBIH előtti eljárásban VITACOOOL Prémium Kft. mint gyártó elismerte a termék gyártásával kapcsolatos felelősségét. Az eljárás alá vont jóhiszeműen járt el, mivel bízott abban, hogy a VITACOOOL Prémium Kft. termékpalettájából kiválasztott termék valóban megfelel annak, amit a gyártó állít, így azokkal a paraméterekkel kerül legyártásra a termék, ami megfelel a jogszzerű forgalomba hozatal feltételeinek. Előadta,⁹³ hogy sem a receptúrát, sem az ételismiszerkönyvi megfelelőséget nem ellenőriz, azt a gyártónak kell ellenőriznie. Továbbá a gyártó ellenőrzési feladata az is, hogy a termék összetevőit használhatja-e. az eljárás alá vont a megküldött specifikáció alapján csak azt ellenőrzi, hogy megfelel-e a termék az Update követelményeinek: ténylegesen szénhidrátcsökkentett-e, a felsorolt összetevők alapján a termékben nincs semmilyen hozzáadott cukor, nincs benne mesterséges színezék, aroma, vagy egyéb olyan összetevők, amely az Update nézőpontjából nem felel meg az egészséges életmódnak.

VI.2. Az eljárás alá vont kötelezettségvállalási nyilatkozata a vizsgálati szakban

89. Az eljárás alá vont úgy nyilatkozott,⁹⁴ hogy abban a nem vár esetben amennyiben a Gazdasági Versenyhivatal nem fogadná el az érvelését, úgy vállalja, hogy a Tpv. 75. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségvállalást tesz, így többek között kifejezetten vállalja, hogy edukációs kampány keretén belül az egészséges életmód, táplálkozás és annak jogszabályi összefüggéseit teszik közzé, valamint hirdetik a különböző programjaikon, illetve roadshow-kon.
90. Az eljárás alá vont 2021. december 16-án kelt nyilatkozatában vállalta, hogy részletes megfelelőségi szabályzatot, valamint a gyártók részére kiírt versenyszabályzatot hamarosan benyújtja, továbbá a kötelezettségvállalást részletekbe menően, konkrét költség helyekkel kidolgozza és azt megküldi. A megfelelőségi szabályzatot⁹⁵ 2022 szeptemberében a vizsgálók erre vonatkozó felhívására adta be, a többi dokumentum benyújtására nem került sor. [ÜZLETI TITOK].

VI.3. Az eljárás alá vont vizsgálati jelentésre tett észrevételei

91. Az eljárás alá vont vizsgálati jelentésre tett észrevételeiben újabb, komplexebb kötelezettségvállalási nyilatkozatot terjesztett elő.⁹⁶ Az eljárás alá vont vállalná, hogy a 1,1 millió követővel és 1,2 millió kedvelővel rendelkező Facebook oldalán helyreigazító jellegű tájékoztatást tegyen közzé három alkalommal, tájékoztatást a következő 3 évben.
92. Az eljárás alá vont vállalná továbbá helyreigazító jellegű tájékoztatás közzétételét a visszahívott termékre vonatkozóan is. Az eljárás alá vont vállalná azt is, hogy minden olyan fogyasztónak, aki norbi.hu webshopen keresztül vásárolt az Update Keto Mézédés termékekből és így elektronikus levelezési címe elérhető a vállalkozás számára, célzott módon, elektronikus levélben 2.000 Ft⁹⁷ értékben Update termékekre levásárolható ajándék kuponkódot is kiküld egy informatív tájékoztatással együtt.
93. Az eljárás alá vont vállalná azt is, hogy belső szabályzatban rögzíti, hogy a jövőben semmilyen olyan termék reklámozását, népszerűsítését nem vállalja, amely termék forgalmazásának

⁹² VJ/36-44/2021. sz. beadvány 7. pontra adott válasz

⁹³ VJ/36-56/2021. sz. beadvány 1.a. pontra adott válasz

⁹⁴ VJ/36-4/2021. sz. beadvány 10-11. oldal

⁹⁵ VJ/36-70/2021. sz. beadvány M4. sz. melléklet

⁹⁶ VJ/36-87/2021. számú irat

⁹⁷ Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a szóveges tartalomban 3.000 Ft szerepelt.

jogszerűsége szempontjából akár a legcsekélyebb aggály is felmerül Magyarországon, illetőleg fokozott gondossággal fog eljárni annak érdekében, hogy csak és kizárólag jogszerűen forgalmazható termékekről kerüljön ki Facebook oldalára kereskedelmi, marketing célú, fogyasztókat megszólító kommunikáció. Azt is vállalja, hogy a jövőben gyakorló versenyjogász által tartott versenyjogi tréningen fog részt venni a vállalkozás valamennyi vezető tisztségviselője.

94. Az eljárás alá vont szerint a felajánlott kötelezettségvállalása elfogadása mellett az alábbi indokok szólnak (azzal együtt, hogy kész a vállalása egyes részelemeinek esetleges módosítására és kibővítésére, amennyiben ilyen változtatásra az eljáró versenytanács részéről igény mutatkozna):

(i) A kötelezettségvállalás jelentősebb előnyökkel jár (fogyasztók rendkívül széles körének hosszútávú tájékoztatása az Update termékek alkalmazhatóságát illetően, jogszerűtlenül forgalmazott termékek visszavételére történő többszöri felhívás és azonnali pénzvisszafizetés, kuponkódok elektronikus levélben történő kiküldése, versenyjogi képzés útján a jövőbeli versenyjogsértések kizárása stb.), mint a jogsértés megállapítása és a bírság kiszabása.

(ii) A vállalt közlemények hozzájárulnak a fogyasztói tudatosság növeléséhez, és racionális fogyasztói magatartás irányába orientálnak. A fenti közlemények - többszöri közzétételükre tekintettel - várhatóan az érintett fogyasztók jelentős részéhez el fognak jutni, és ténylegesen segíteni fogják a fogyasztók tudatosabb döntéshozatalát.

(iii) A költséghatékonyság is jelentős szempont, az ügyben még nem került sor előzetes álláspont megszövegezésre és kiadományozásra.

(iv) A kötelezettségvállalás egyértelműen a közérdeket szolgálja, ugyanis a fogyasztók széles körében kerül sor olyan célzott tájékoztatásra, edukációra, amely egyben az ilyen esetekben követendő magatartásról is informálja a piacot (pl. milyen információkat kell a teljes tájékoztatás érdekében a potenciális versenytársaknak is eljuttatniuk a fogyasztók részére). Az ismételt tájékoztatások segítségével a fogyasztóknak lehetőségük lesz az Update Keto Mézédés termékeket akár bontott, akár bontatlan állapotban közvetlenül visszavinni és a termék árát automatikusan visszakapják. Ez a felhívás és az abban rögzített garantált pénzvisszatérítés a fogyasztókat ért kár orvoslására, visszamenőleges kompenzálására is alkalmas. A kuponkódok fogyasztók részére történő célzott kiküldése további káron túli extra kompenzálásra biztosít lehetőséget, ugyanis a fogyasztók így már többszörösen kaphatják vissza, vásárolhatják le az Update Keto Mézédés termékek árát, melynek fogyasztói ára nagyságrendileg 1.700 Ft környékén mozgott.

(v) A kötelezettségvállalással gyorsabban, hatékonyabban és rugalmasabban kezelhetőek a felmerült versenyaggályok, mint egy jogsértés megállapító és bírságoló határozattal.

(vi) Amint arra a vizsgálati jelentés is rámutatott, számos aggály azért merülhetett fel, mert az eljárás alá vont „nincs tisztában az irányadó jogszabályi környezettel”. Éppen ennek hatékony orvoslására szolgál a tapasztalt versenyjogász által tartott több órás vezetői képzés, amely elő fogja segíteni, hogy a jövőben hasonló versenyjogi aggályok ne merülhessenek fel a vállalkozásnál.

(vii) A kötelezettségvállalás releváns, azaz közvetlenül kapcsolódik a kifogásolt magatartásokhoz, azokat képes maradéktalanul kezelni, megoldást kínál az orvosolásukra, kompenzálásukra, a potenciális jövőbeli jogsértéseket pedig képes kiküszöbölni, megakadályozni.

(viii) A felajánlott kötelezettségvállalás hiteles, ugyanis a felajánlott vállalkozások ténylegesen megvalósíthatóak, továbbá időszerű, ugyanis a vállalkozás világosan bemutatta, milyen időtartamon belül tudja megvalósítani a fenti vállalkozásokat és milyen időtartamon belül vállalja azokat fenntartani, valamint ellentmondás-mentes, ugyanis azok teljesítésének értelmezésekor nem merülhetnek fel értelmezéssel kapcsolatos viták. Ennek megfelelően a felajánlott kötelezettségvállalás végrehajtása utólag ellenőrizhető.

95. A fentiekén túl az eljárás alá vont előadta, hogy vállalásait abban az esetben is szándékában áll végrehajtani, amennyiben az eljáró versenytanács esetlegesen nem fogadná el kötelezettségvállalását (de azokat bírságot csökkentő tényezőként figyelembe venné), ugyanis a vállalkozás valóban elkötelezett az iránt, hogy a fogyasztókat megfelelő módon, a lehető legnagyobb prudencia tanúsítása mellett tájékoztassa az Update termékeket illetően, illetőleg maradéktalanul, akár többszörösen is reparálja feléjük az Update Keto Mézédés termék vásárlása kapcsán felmerült kiadásait.
96. Az eljárás alá vont úgy is nyilatkozott, hogy együttműködése jeleként – amennyiben az eljáró versenytanács a fenti tevőleges jóvátételét, akár annak megfelelő kiegészítése mentén is, de elfogadhatónak találja - hajlandó a jogorvoslatról való önkéntes lemondásra, valamint megfelelőségi program bevezetésére is, amely a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 1/2021. számú közleménnyel módosított 12/2017. számú közleménye (a továbbiakban: Bírságközlemény) alapján további bírságösszeg csökkentést eredményezhet a számára. Kiemelte továbbá, hogy a COVID és az energiaválság miatt nehéz gazdasági helyzetbe került kis- és középvállalkozás.

VI.4. Az eljárás alá vont előzetes álláspontot követően tett észrevételei

97. Az eljárás alá vont a VJ/36-113/2021. számú iratban tett észrevételeket a VJ/36-110/2021. számú előzetes álláspontra, azonban csak a bírság számítása vonatkozásában tett megjegyzéseket, valamint úgy nyilatkozott, hogy fenntartja együttműködési szándékát.
98. Előadta, hogy nem került sor a versenyfelügyeleti eljárás során a Facebook oldalon keresztül megvalósult reklám- és marketing költségeinek a feltárására, pedig ezeknek jelentős költsége van. Mindezek miatt csatolta a Facebook megjelenéseivel kapcsolatos valamennyi költségét tartalmazó főkönyvi kivonatait a jogsértéssel érintett 2020. június 1. és 2022. július közötti időszakra vonatkozóan, valamint a 2022-es üzleti év bizonylatait, amelyek igazolják a költségek kiegyenlítését. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint az eljárás alá vont Facebookon zajló kereskedelmi kommunikációjának költsége a vizsgált időszakban összesen [ÜZLETI TITOK] Ft volt.
99. Az eljárás alá vont kérte, hogy a bírság alapösszegét a kereskedelmi kommunikáció fenti költségéből szíveskedjen megállapítani az eljáró versenytanács a Bírságközlemény főszabálya szerint.
100. Az eljárás alá vont felhívta továbbá a figyelmet arra, hogy a vállalkozás nemcsak jogsértő kereskedelmi kommunikációt valósított meg a Facebookon keresztül, álláspontja szerint a kereskedelmi kommunikációjának túlnyomó része jogszerű volt. Az előzetes álláspont is megállapítja, hogy a Facebookon közzétett videók 75%-a foglalkozik az Update életmód népszerűsítésével, illetve több videóban egyedi életmódtanácsot ad a vállalkozás képviselője. Elfogadva azt a versenytanács érvelést, hogy ezen videókon belül a vállalkozás Facebook oldalán közzétett bejegyzések, videók túlnyomó részében nem csak az Update életmódról, hanem az Update termékekről is közölnek információkat, nem fogadható el teljes mértékben, hogy az Update termékeket is bemutató videók mindegyike jogsértő, mivel nem minden termék, nem minden kommunikáció jogsértő, tekintettel az észszerű tájékozódás gyakorlatára is. Álláspontja szerint valamennyi videót tekintve annak csak [ÜZLETI TITOK] tekinthető jogsértő kereskedelmi kommunikációnak, ezért kérte, hogy az eljáró versenytanács a bírság kiinduló összegét a jogsértő kereskedelmi kommunikáció költségében, vagyis [ÜZLETI TITOK] Ft-ban állapítsa meg.
101. Az eljárás alá vont kérte továbbá, hogy az eljáró versenytanács a bírság alapösszegének meghatározásakor kiemelt súllyal, a bírság összegét összesen legalább 50%-kal csökkentő enyhítő körülményként vegye figyelembe az előzetes álláspontban felhozott (összesen 30%-os csökkentést megalapozó) szempontok mellett, hogy

- az Update életmód és Update termékek célja összességében az általános egészségre gyakorolt kedvező hatás elérése, amely más termékekkel összehasonlítva a társadalom és magyar emberek életmódját, életkörülményeit javítják,
 - a vállalkozás magatartásának Bírsághozfoglalás 46. pontja szerint korrekciója megtörtént, sőt annak következményeit a vállalkozás kötelezettségvállalással igyekezett kiegyenlíteni, amelyet azonban az eljáró versenytanács nem fogadott el,
 - nem minden reklám, Facebook videó volt jogsértő tartalmú.
102. Az eljárás alá vont kérte továbbá, hogy az eljáró versenytanács a jogsértés beismerése esetére 30%-kal, a tények nem vitatására, illetve a jogorvoslatról való önkéntes lemondásra tekintettel 25%-kal mérsékelje bírság összegét. Az eljárás alá vont rögzítette, hogy a vállalkozás kész a jelzett utólagos megfelelési programot bevezetni és eredményeit az eljáró versenytanács által előírt módon igazolni.
103. Az eljáró versenytanács a versenyfelügyeleti eljárásban tartott tárgyalást⁹⁸ követően adatkérő végzésben⁹⁹ hívta fel az eljárás alá vontat, hogy nyilatkozzon a 2023. március 20-án bejegyzett végrehajtásról, aktuális tulajdonosairól, illetve vállalkozáscsoportjáról, pénzügyi teljesítőképességének nehézségeiről, valamint a korábban jelzett együttműködési szempontok fenntartásáról. Az eljárás alá vont válaszában¹⁰⁰ úgy nyilatkozott, hogy a Bírsághozfoglalás 16. pontjának (azaz a reklámköltség alapú bírságolás) alkalmazására vonatkozó kérelmét megismétli.
104. Az eljárás alá vont vitatta, hogy egy olyan vállalkozás esetében, mint a Norbi Update Lowcarb Zrt., amelynek üzleti modellje a vállalkozás nevét adó, főtulajdonos „influenzser” ismertségére épít és közösségi média eléréseit aktívan használja a fogyasztók elérésére, számszerűsíteni kellene a „saját influenzser” költségeket, mint hirdetési költségeket, mivel ezeket a feladatokat a tulajdonos és vezető tisztségviselő személyes közreműködés címén látja el. Ezen feladatok eredménye nem munkajövedelemként vagy költségként jelentkezik a tulajdonos és vezető tisztségviselőnél, hanem a vállalkozás üzleti eredményében osztalékként és közvetetten cégértékként, amelyet a magánszemély tulajdonosok realizálnak, nem a vállalkozás. Az eljárás alá vont szerint a „saját influenzser” költségek számszerűsítésével kapcsolatos versenytanácsai érvelés nem megalapozott, nem szerepel a Bírsághozfoglalásban sem az, amelyről az eljáró versenytanács kijelentette, hogy azt kívánja alkalmazni.¹⁰¹
105. A cégjegyzékbe bejegyzett végrehajtási eljárás kapcsán előadta (a vonatkozó kérelem csatolásával), hogy az alapjául szolgáló követelés kiegyenlítésre került, a bejegyzés törlését a végrehajtást kérő kérelmezte.
106. Az eljárás alá vont [ÜZLETI TITOK].
107. Az eljárás alá vont úgy nyilatkozott, hogy [ÜZLETI TITOK].
108. Az eljáró versenytanács tájékoztatását¹⁰² követően az eljárás alá vont a VJ/36-121/2021. számú iratban úgy nyilatkozott, hogy fenntartja az együttműködés keretében a jogsértések elismerését, a tények nem vitatását, illetve a jogorvoslatról való lemondást, [ÜZLETI TITOK].

⁹⁸ Jegyzőkönyv száma: VJ/36-115/2021.

⁹⁹ VJ/36-116/2021.

¹⁰⁰ VJ/36-117/2021.

¹⁰¹ Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy nem érhető az eljárás alá vont előadása, ugyanis az előzetes álláspont 241. pontja is kifejezetten rögzítette, hogy nem az influenzser marketing, illetve kommunikáció becsült költségeiből, hanem a releváns bevételből kíván kiindulni.

¹⁰² VJ/36-120/2021. számú végzés

VII.

Jogsabályi háttér

VII.1. Az Fttv. releváns rendelkezései

109. Az Fttv. 1. § (1) bekezdése szerint az Fttv. állapítja meg a termékhez kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. Ugyanezen cikk (2) bekezdése szerint az Fttv. hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely Magyarország területén valósul meg, továbbá arra is, amely Magyarország területén bárkit fogyasztóként érint.
110. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki észszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve termék nyelvi, kulturális és szociális - különösen családi kapcsolatokkal összefüggő - vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni.
111. Az Fttv. 4. §-ának (2) bekezdése szerint ha a kereskedelmi gyakorlat csak a fogyasztóknak egy, az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló termék vonatkozásában koruk, hiszékenyséjük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportja magatartásának torzítására alkalmas, és ez a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által észszerűen előre látható, a gyakorlatot az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából kell értékelni. Ha a kereskedelmi kommunikáció a családi kapcsolatot, a családi közösséget hangsúlyosan megjeleníti, e bekezdés alkalmazása szempontjából egyértelműen azonosítható csoportnak tekinthető az ilyen kereskedelmi kommunikációval megszólított családtagok köre.
112. Az Fttv. 3. § (1) bekezdése kimondja, hogy tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. Az Fttv. 3. § (2) bekezdése szerint tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat,
- a) amelynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az észszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el (a továbbiakban: szakmai gondosság követelménye), és
 - b) amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét a termékkel kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg (a továbbiakban: a fogyasztói magatartás torzítása), vagy erre alkalmas.
113. Az Fttv. 3. § (3) és (4) bekezdései szerint a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §), továbbá tisztességtelenek a mellékletben meghatározott kereskedelmi gyakorlatok.
114. Az Fttv. 6. §-ának (1) bekezdésének b) pontja szerint megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény – figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére – olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót a termék lényeges jellemzői tekintetében és ezáltal olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas. Az Fttv. 6. §-ának (1)

bekezdésének ba) és bj) alpontja szerinti lényeges termékjellemzők a termék kivitelezése, összetétele, műszaki jellemzői, tartozékai, valamint az egészségre gyakorolt hatása.

115. Az Fttv. 7. § (1) bekezdése értelmében megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely
- a) - figyelembe véve valamennyi tényszerű körülményt, továbbá a kommunikáció eszközének korlátait - az adott helyzetben a fogyasztó tájékozott ügyleti döntéséhez szükséges és ezért jelentős információt elhallgat, elrejt, vagy azt homályos, érthetetlen, félreérthető vagy időszerűtlen módon bocsátja rendelkezésre, vagy nem nevezi meg az adott kereskedelmi gyakorlat kereskedelmi célját, amennyiben az a körülményekből nem derül ki, és
 - b) ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas (a továbbiakban: megtévesztő mulasztás).
116. Az Fttv. 7. § (2) bekezdése alapján ha kommunikáció eszköze térbeli vagy időbeli korlátokat támaszt, ezeket az akadályokat és minden olyan intézkedést, amelyet a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója annak érdekében tett, hogy az információt más módon eljuttassa a fogyasztókhoz, figyelembe kell venni annak megítélésénél, hogy fennállt-e megtévesztő mulasztás.
117. Az Fttv. mellékletének 9. és 17. pontja szerint tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak minősül
- annak valótlan állítása vagy olyan hamis benyomás keltése - akár önmagában a terméknek a kereskedelmi gyakorlatban való megjelenítése által -, hogy a termék jogszerűen forgalmazható;
 - annak valótlan állítása, hogy a termék alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására.
118. Az Fttv. – a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatti felelősségről rendelkező – 9. §-ának (1) bekezdése értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett termék értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll. A (2) bekezdés értelmében az (1) bekezdés szerinti vállalkozás felel akkor is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára.
119. Az Fttv. 9. § (3) bekezdése értelmében (2) bekezdéstől eltérően, a kereskedelmi kommunikáció megjelenítési módjával összefüggő okból eredő jogsértésért az is felel, aki a kereskedelmi kommunikációt az arra alkalmas eszközök segítségével megismerhetővé teszi, valamint aki önálló gazdasági tevékenysége körében a kereskedelmi kommunikációt megalkotja vagy ezzel összefüggésben egyéb szolgáltatást nyújt, kivéve, ha a jogsértés az (1) bekezdés szerinti vállalkozás utasításának végrehajtásából ered. Az ilyen jogsértő kereskedelmi gyakorlattal okozott kárért e személyek az (1) bekezdés szerinti vállalkozással egyetemlegesen felelnek.
120. Az Fttv. 10. § (3) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt indított ügyekben, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.
121. Az Fttv. 11. § (1) bekezdése szerint a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál – a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével – a következő szempontok irányadóak:
- a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett termék mennyiségére, vagy
 - b) a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján.

VII.2. Az 1169/2011/EU rendelet vonatkozó pontjai

122. Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 25. §-ának (3) bekezdése értelmében az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1), (3) és (4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén az eljárás lefolytatására az Fttv.-ben meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.
123. Az 1169/2011/EU rendelet 7. - tisztességes tájékoztatási gyakorlatok című - cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjai értelmében az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatás nem lehet megtévesztő, különösen
- a) az élelmiszer jellemzői és különösen annak jellege, azonossága, tulajdonságai, összetétele, mennyisége, eltarthatósága, származási országa vagy eredetének helye, előállításának vagy termelésének módja tekintetében;
 - b) az élelmiszer olyan hatással vagy tulajdonsággal való felruházása révén, amellyel az nem rendelkezik.
124. Az 1169/2011/EU rendelet 7. cikkének (3) bekezdése alapján az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatás a természetes ásványvizekre és a különleges táplálkozási célú élelmiszerekre vonatkozó uniós jogi rendelkezésekben foglaltak figyelembevételével nem tulajdoníthat az élelmiszereknek emberi betegségek megelőzésére, kezelésére vagy gyógyítására vonatkozó tulajdonságokat, és ilyen tulajdonságokra nem is utalhat.
125. Az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (4) bekezdésének a) és b) pontjai értelmében az (1), (2) és (3) bekezdést a reklámozásra, valamint az élelmiszerek megjelenítésére, különösen formájukra, megjelenésükre vagy csomagolásukra, a használt csomagolóanyagokra, elrendezésük módjára és kiállításuk kellékeire is alkalmazni kell.

VII.3. A Tpv. releváns rendelkezései

126. Az Fttv. 19. § c) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló eljárásra az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel a Gazdasági Versenyhivatal eljárása tekintetében a Tpv. rendelkezéseit kell alkalmazni.
127. Az eljáró versenytanács határozatában a Tpv. 76. § (1) bekezdésének
- f) pontja szerint megállapítja a jogsértés tényét,
 - h) pontja szerint megtiltja a jogsértő magatartás további folytatását,
 - i) pontja szerint jogsértés megállapítása esetén arányos és a jogsértés megszüntetéséhez vagy a jogsértés hatásainak kiküszöböléséhez szükséges kötelezettséget - ideértve a magatartásra vonatkozó, vagy szerkezeti korrekciós intézkedéseket - ír elő, így különösen az ügylet jellegének megfelelő üzleti kapcsolat létrehozásától vagy további fenntartásától való indokolatlan elzárkózás esetén szerződéskötésre kötelez,
 - k) pontja szerint bírságot szab ki.
128. A Tpv. 78. § (1) bekezdés a) pontja értelmében az eljáró versenytanács bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozó jogsértő magatartást valósít meg. Az (1b) bekezdés alapján a bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve azon - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoport a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja.
129. A Tpv. 78. § (2) bekezdés értelmében a bírság legmagasabb összegének meghatározásakor a nettó árbevétel a határozat meghozatalát megelőző üzleti évre vonatkozó éves beszámoló vagy egyszerűsített éves beszámoló alapján kell meghatározni. Ha a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételről nem áll rendelkezésre hiteles adat, az utolsó hitelesen lezárt

üzleti év nettó árbevétele az irányadó. A nettó árbevétel számítására egyebekben megfelelően alkalmazni kell a 24. § (3) bekezdését és a 27. § (7) bekezdését.

130. A Tpvt. 78. § (3) bekezdés szerint a bírság összegét az eset összes körülményeire – így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására, gyakoriságára – tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a végső üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.
131. A Tpvt. 46. § (1) bekezdése alapján a versenyfelügyeleti eljárásra a Tpvt.-ben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit akkor kell alkalmazni, ha azt a Tpvt. kifejezetten előírja.

VIII.

A vizsgált magatartások értékelése

VIII.1. Az értékelés irányai, alapvetések

132. A jelen versenyfelügyeleti eljárás tárgya a hazai, ún. mentes termékek egyik legnagyobb piaci szereplőjének, egyik legismertebb márkájának közösségi média oldalán (alapvetően videókkal) megjelenő kereskedelmi gyakorlat, amelyben a márka arca, az életmód közismert képviselője közül az Update termékek, illetve az Update életmód kapcsán többféle olyan állítást, amelyek a termékkategóriára (az élelmiszerekre) vonatkozó szigorú ágazati szabályokat sérthetik, illetve igazolatlanságuk, vagy hiányos tartalmuk miatt megtévesztőek lehetnek.
133. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat azt üzentte a fogyasztóknak, hogy
- az Update életmód mindenki számára követendő, illetve bárki számára követhető, az Update életmódnak (mint szénhidrátcsökkentett, keto életmódnak) cukor-, szív- és érrendszeri betegséget, rákot megelőző, kezelő hatása van, illetve az Update életmód vitelében segítséget jelenetnek az Update termékek,
 - az Update termékeknek egészségre kedvező (pl. fogyasztó, karcsúsító, vércukorszintet stabilizáló, anyagcserefokozó, általánosságban egészséges), valamint betegséget megelőző, kezelő hatása van, továbbá az Update termékek a hasonló, hagyományos termékekhez képest jóval kevesebb szénhidrátot, de több rostot és fehérjét tartalmaznak, illetve cukormentesek,
 - az eljárás alá vont több szempontból is piacvezető az egészséges ételek piacán (pl. a Norbi Update üzletekben egyedülállóan gazdag választék, az eljárás alá vont elsőként jelent meg bizonyos szénhidrátcsökkentett élelmiszerekkel, egyes termékei egyedülállóak szénhidrátcsökkentés tekintetében),
 - a Norbi Update Keto Mézédés termék a hagyományos mézekhez képest jóval kevesebb szénhidrátot és cukrot tartalmaz, sőt cukormentes (és jogszerűen forgalmazható).
134. A kereskedelmi gyakorlat és az alkalmazott állítások megjelenési jellemzői miatt kiemelő, hogy a videós posztok nemcsak közzétételükkor, hanem azt követően is huzamosabb ideig elérhetőek voltak, így hatásuk időben is elhúzódott (illetve az egyes videók egymás hatását is felerősíthették, gyakoriságukra is figyelemmel). Az elhúzódó hatás másik oka pedig az, hogy – ugyan valószínűleg nem elhanyagolható azon fogyasztók aránya, akik csak kipróbálnak egy-egy terméket vagy diétát – a fogyasztók jelentősebb része hosszabb távon is fogyasztója lesz az Update termékeknek, illetve követője az életmódnak (önmagában amiatt is, mert az étrend- vagy életmód változtatástól remélt változások is jellemzően hosszabb távon, azaz nem pusztán egy-egy termék megvásárlását követően jelentkezhetnek).

135. Lényeges továbbá, hogy a videóknban szereplő [SZEMÉLYES ADAT] személye közismerten kötődik mind az Update életmódhoz, mind az Update termékekhez, így elmondható, hogy széles fogyasztói kör számára egyértelmű és közvetlen a kapcsolat a személy, a márka, illetve az életmód és a termékek között.
136. Az eljáró versenytanács azt kellett értékelnie, hogy az eljárás alá vont
- A. az Update termékeket olyan egészségre ható tulajdonságra állításokkal népszerűsítette-e, amelyek nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek;
 - B. az Update termékeket – közvetlenül, illetve az Update életmódnak tulajdonított hatásokon keresztül –, illetve az Update életmódot – és ezáltal az Update termékeket – betegség megelőzésére, kezelésére, gyógyítására utaló állításokkal népszerűsítette-e;
 - C. megtévesztő módon tett-e közzé állításokat az Update termékek összetételével (pl. szénhidrát- és cukortartalmával) kapcsolatban;
 - D. alkalmazott-e megalapozatlan piacelsőségi állításokat;
 - E. elhallgatta-e, hogy a Norbi Update márkához köthető diéták alkalmazhatóságát az egyéni egészségügyi körülmények befolyásolhatják, miközben azt a benyomást kelti a fogyasztókban, hogy az általa népszerűsített, a Norbi Update márkához köthető táplálkozás (így különösen low carb, keto diéta) mindenki számára alkalmas az egészségi állapot megőrzésére, javítására, a betegségek megelőzésére, kockázatuk csökkentésére;
 - F. a Norbi Update Keto Mézédés népszerűsítése során azt a hamis benyomást keltette-e, hogy az jogszerűen forgalmazható, illetve megtévesztő módon tett-e közzé állításokat a termék összetételével (pl. szénhidrát- és cukortartalmával) kapcsolatban.
137. Az eljáró versenytanács a jelen ügyben nem tartotta indokolhatónak kötelezettségvállalás elfogadását, különös tekintettel arra, hogy a joggyakorlat egyértelmű és kiforrott az ágazatban, ahol az elmúlt évtizedben is számos vállalkozás mentes, illetve diétás termékével, márkájával kapcsolatos kommunikációja miatt lépett fel a hatóság, jelentős szankciókkal, így az eljárás alá vont, mint a piac egyik meghatározó szereplője előtt is ismert kellett hogy legyen kommunikációjának kockázata.
138. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a kötelezettségvállalás annak tartalma alapján sem elfogadható, figyelemmel arra is, hogy
- a helyreigazítás a kötelezettségvállalástól függetlenül is megtörténhetne, arra az eljáró versenytanács is kötelezhetné az eljárás alá vontat, illetve jelentősebb idő telt el a jogsértő kereskedelmi gyakorlat közzététele óta, így még azon fogyasztói kör esetében sem biztos, hogy korrekciós hatása lehetne egy helyreigazításnak, akik a kommunikáció hatására tartós vásárlói lettek az eljárás alá vont termékeinek,
 - a visszahívott termékek visszavásárlása egyébként is kötelezettség, azonban így sem valószínű, hogy a jóval korábban történt kommunikációt és/vagy az annak hatására történő beszerzést tudná utóbb korigálni, miközben életszerűtlen, hogy a fogyasztók még rendelkezzenek egy élelmiszer csomagolásával több mint egy évvel a betiltást követően, valamint a visszavétel – mivel egyetlen üzlethez kapcsolódik – költséges a fogyasztóra nézve és egyébként is fogyasztói aktivitást feltételez,
 - kötelezettségvállalások esetében a teljes és közvetlen fogyasztói kompenzáció, azaz az összes érintett fogyasztó teljes pénzbeli kártalanítása lenne megfelelő jóvátétel, csak kivételes esetekben lenne a kuponos vásárlás lehetősége elfogadható és csak akkor, ha az nem járna újabb, a versenyfelügyeleti eljárásban érintett termékekre vonatkozó vásárlási kötelezettséggel.

139. A fentiek miatt azonban az eljárás alá vont vállalását bírságcsökkentő tényezőként sem tudta az eljáró versenytanács elfogadni, illetve előírni.

VIII.2. Hatály, hatáskör, illetékesség

140. A fentebb ismertetett tényállásra az Fttv. rendelkezései alkalmazandók tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont által alkalmazott tájékoztatások kereskedelmi gyakorlatnak minősülnek és természetes személy fogyasztóknak szólnak: mind a termékek fogyasztása, mind a közösségi médiaoldal követése természetes személyek által értelmezhető.

141. Az Fttv. 10. § (3) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt indított ügyekben, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.

142. Jelen eljárásban a gazdasági verseny érdemi érintettsége fennáll, tekintettel arra, hogy a kifogásolt kommunikáció az eljárás alá vont magas (1.200.000 feletti) követőszámmal rendelkező Facebook aloldalán (<https://www.facebook.com/update1/>) valósult meg,¹⁰³ méghozzá gyakori és jelentős számú, hosszabb-rövidebb videón keresztül, ezért az széles fogyasztói kört ér el. Így az Fttv. 11. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárás a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozik.

143. A Gazdasági Versenyhivatal illetékességét a Tpv. 45. §-a állapítja meg.

VIII.3. Az eljárás alá vont felelősége

144. Az Fttv. 9. § (1) bekezdésében alkalmazott érdek-elv figyelembevételével a jelen versenyfelügyeleti eljárás során vizsgált kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatban az eljárás alá vont vállalkozás felelősége egyértelműen megállapítható, tekintettel arra, hogy a vizsgálattal érintett Update terméket az eljárás alá vont értékesíti/forgalmazza közvetlenül (illetve franchise hálózatan keresztül) a fogyasztók részére, a kapcsolódó kereskedelmi kommunikációkat is a vállalkozás hozta létre és tette/teszi közzé, és ezzel összefüggésben a termékek megvásárlásának igénybevételének ösztönzése az eljárás alá vontnak közvetlenül érdekében állt, mivel abból bevétele származott a vizsgált időszakban.

145. A Norbi Update Lowcarb Zrt. vállalkozás felelősége továbbá a 1169/2011/EU rendelet 8. cikk (1) bekezdése alapján is fennáll, tekintettel arra, hogy az élelmiszert a cégneve alatt hozta forgalomba.

VIII.4. Az érintett fogyasztói célcsoport

146. Jelen versenyfelügyeleti eljárásban érintett fogyasztók azon természetes személyek, akik számára jelentőséggel bír az egészségesnek mondott étkezés, életmód, akik – akár nem megfelelő életmódjukból, akár egyéb betegsükből fakadóan – túlsúllyal küzdenek és fogyni szeretnének, valamint akik cukorbetegségben vagy inzulinrezisztenciában (szénhidrátanyagcsere-zavarban) szenvednek. A célcsoportot a kereskedelmi gyakorlat tartalma is alátámasztja, mivel a vizsgált kereskedelmi kommunikációban is előfordulnak olyan állítások, amelyek célzottan a fogyni vágyókat, cukorbetegeket szólítják meg (pl. „ajánlom cukorbetegnek”, „tudsz vele fogyni”).

147. Az érintett fogyasztói kör – így különösen a fogyni vágyók és a beteg fogyasztók számára – a betegségek megelőzésére, kezelésére vonatkozó gyógyhatás állítások kapcsán Fttv. 4. § (2) bekezdés szerinti sérülékeny fogyasztónak minősül, akik ezen állításokra érzékenyebben reagálnak.

¹⁰³ VJ/36-73/2021. sz. feljegyzés 10. sz. mellékletként beemelt képernyőmentések a <https://www.facebook.com/update1> oldal követőinek és kedvelőinek számáról: a Norbi Update Lowcarb Zrt. Facebook aloldalának 2021 áprilisában kicsit több mint 1.280.000 kedvelője, illetve több mint 1.210.000 követője volt, 2022 júliusában már több mint 1.370.000 kedvelővel és 1.300.000 követővel rendelkezett a közösségi oldal, amely adat 2022 szeptemberére visszacsökkent előző évi áprilisi követőszámra.

148. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a fogyás, diéta kapcsán tett állítások jellemzően egészségre ható állítások. Az eljáró versenytanács kiemeli továbbá, hogy a fogyókúrázók, diétázók csoportja ugyan heterogén, de még az egészségre vonatkozó állítások kapcsán is lehet akár jelentősebb körben sérülékeny ez a fogyasztói csoport betegség vagy téves testkép miatt, illetve egyes étkezéssel kapcsolatos kórképek okán. Egyébiránt az Fttv. 4. § (2) szerint is a sérülékenységnak akkor van jelentősége, ha az a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által ésszerűen előre látható, és ilyen esetekben a gyakorlatot az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából kell értékelni.
149. Szintén sérülékeny fogyasztónak minősülnek a cukorbetegséggel vagy inzulinrezisztenciával küzdő személyek az olyan típusú állítások esetében, mint pl. a „jó cukorbetegnek”, „inzulinrezisztensek is fogyaszthatják”. Az ilyen állítások egyértelműen (nevesítve) a szénhidrát-anyagcsere zavarában szenvedő fogyasztókat szólítják meg. Az érintett fogyasztói kör számára megfelelő étrend betartása – kövessenek bármilyen típusú diétát is – az egészséges emberekhez képest nagyobb idő és anyagi ráfordítással jár, pl. az élelmiszerek beszerzése során az összetevőket részletesen meg kell ismerniük, az élelmiszerek gyakran drágábbak a „hagyományos” termékekhez képest, az egyes üzletek termékkínálata szűkebb és időszakonként is változik. Az érintett fogyasztói körben megfigyelhető jellemző magatartás az étrendbe beilleszthető késztermékek, alapanyagok folyamatos keresése. Erre tekintettel az olyan állítások, amelyek arra vonatkoznak, hogy az élelmiszer a cukorbeteg/inzulinrezisztens betegek számára megfelelő, fokozottan keltik fel a figyelmüket és készítetik őket arra, hogy az adott terméket jobban megismerjék, arról további információt szerezzenek vagy kipróbálják.
150. Ugyanakkor a diétázók nem mind sérülékenyek, továbbá a vizsgált kereskedelmi gyakorlatoknak pusztán egy része gyógyhatás-állítás, illetve betegségre utaló egészségre ható állítás, az ezektől eltérő tartalmú kereskedelmi gyakorlat megítélése során pedig az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdésében meghatározott fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el.
151. A fenti megközelítés összhangban áll a VJ/34/2013. számú ügybeli állásponttal,¹⁰⁴ így az az eljárás alá vont előtt is ismert lehetett az állítások megtételekor. Ugyanebben az ügyben azt is kifejtette a Versenytanács, hogy az Fttv. (1) bekezdés szerinti fogyasztó magatartásában az elvárt ésszerűségnek is vannak racionális korlátai, így a fogyasztótól az „ésszerű tájékozódás” körében nem azt kell elvárni, hogy ellenőrizze a kereskedelmi kommunikációkban szereplő információ helytállóságát, mivel a kereskedelmi kommunikációk egyik funkciója éppen az, hogy a vállalkozás és a fogyasztó között meglévő információs aszimmetria feloldására költséghatékony megoldásokat kínálnak, s a fogyasztó - számára költségmegtakarítást eredményezően - valóságosnak, pontosnak fogadja el a vállalkozás nyújtotta tájékoztatást, történjék az bármilyen formában. A joggyakorlat értelmében továbbá az a fogyasztó is ésszerűen jár el, aki nem kételkedik a kereskedelmi kommunikációk által nyújtott tájékoztatásban, hanem a kereskedelmi kommunikációkat egy ésszerűen költséghatékony tájékoztatósi folyamatnak tekintve azokat az üzleti tisztesség követelményének érvényesülésében bízva kezeli.

VIII.5. Az Update életmód és az Update termékek kapcsolata a kommunikációban

152. A joggyakorlat értelmében egy kereskedelmi gyakorlat üzenetének értelmezése során nem a vállalkozások szándékát, hanem a lehetséges fogyasztói értelmezést kell értékelni – figyelemmel a kommunikációban megjelenő állításokra és az érintett termék jellemzőire, különös tekintettel a kereskedelmi gyakorlatban kiemelt jellemzőkre. A kommunikáció jellegének megválasztásakor, valamint a népszerűsíteni kívánt termékre, szolgáltatásra vonatkozó információk közzétételekor

¹⁰⁴ VJ/34-103/2013. számú határozat

meghatározó jelentőséggel bír a megjelenítés formája, a szövegbeli és képi tartalom, és a tájékoztatás terjedelme.¹⁰⁵

153. A fogyasztók számára az Update életmód és az Update termékek ([SZEMÉLYES ADAT] személyét és a közös márkanévet meghaladóan is) szervesen összekapcsolódnak. Az Update életmódban hangsúlyos a szénhidrátcsökkentett vagy ketogén diéta folytatása, mely kifejezéseket („low carb”, „keto”) több Update termék elnevezése védjegyként is tartalmazza.¹⁰⁶ Azzal, hogy az eljárás alá vont a „Low carb” és „Keto” kifejezést védjegyjogosultként használja termékein, az még szorosabban és a kizárólagosság igényével köti össze az életmódot a termékekkel.
154. Ezen túlmenően az Update életmódban elsődleges fontosságú csökkentett szénhidrát tartalmú diéta nyomon követésére szolgál az eljárás alá vont által kifejlesztett pontrendszer, amely segíti a bevitt szénhidrátmennyiség ellenőrzését. A legtöbb Update termék csomagolásán feltüntetésre kerül az adott élelmiszer pontja, továbbá azok az Update alkalmazásban is elérhetők.
155. A fenteken túl szükséges megemlíteni, hogy kereskedelmi kommunikáció ugyan marginálisan említi, hogy az alacsony szénhidrát tartalmú diéta követéséhez nem elengedhetetlenül szükségesek az Update termékek, de a szövegkörnyezetből kitűnik, hogy az üzenetnek jóval hangsúlyosabb része, hogy az Update termékek megkönnyítik az ilyen életmódot folytatók mindennapjait (az életmód elkezdésében, hosszútávú betarthatóságában): *„harmadik dolog, ami kell a sikeres fogyáshoz, az a tudomány szerint [...] termék.”*, *„a termék abban segít, hogy kevesebb lemondással tudd tartani a kevesebb szénhidrátbevitelt”*, *„Az én termékeim csak arról szólnak, hogy azt helyettesítsék, amiről vagy le tudsz mondani, vagy nem.”*, *„[az étrendben] ne legyen finomított szénhidrát, tehát mindenképpen magvak, zöldségek, vagy max Update termékek legyenek”*, *„én több, mint 330 Update termékkel tudok Nektek segíteni, illetve az Update1.hu-ról tudok segíteni ételkiszállítással és menü-összeállítással is.”*, *„bárminek sikerülhet, a termékek nélkül is sikerülhet lefogyni azt a 100 kilót, de könnyebb a termékekkel, mert nem kell lemondani azokról a finomságokról, amiktől elhíztunk.”*
156. Szintén az életmód és a termékek közötti közvetlenséget igazolja, hogy az eljárás alá vont Facebook oldalán közzétett bejegyzések, videók túlnyomó részében nem csak az Update életmódról, hanem az Update termékekről is közölnek információkat¹⁰⁷, így az a fogyasztó, aki kizárólag az Update életmód (és nem az Update termékek) iránt érdeklődve szeretné követni az eljárás alá vont Facebook oldalát nem, vagy csak aránytalan nehézségek árán tudja elkerülni, hogy az Update termékekről is kapjon információt. Például az extrém magas testsúllyal rendelkező emberek fogyásáról szóló videókban rendszeres, hogy az érintett személynek Update terméket ajándékoznak, vagy kitérnek arra, hogy milyen Update termékeket, ételeket fogyasztanak. Amennyiben pedig a fogyasztót az életmódba beilleszthető receptek érdeklik, akkor az ilyen témájú videókban mindig legalább egy alapanyag Update termék.
157. Összeségében a videók vizuális megjelenése is arra utal, hogy az Update márka és az Update termékek népszerűsítése zajlik: a videók helyszíne gyakran Update bolt vagy a videóban Update termékek jelennek meg (főzés, kóstolás, ajándékozás, vásárlás során).
158. Végezetül, amennyiben fogyasztó egyedileg fordul [SZEMÉLYES ADAT] rubin, mint ismert fitness edzőhöz és életmódtanácsadóhoz, hogy a szénhidrátcsökkentett életmód követéséhez segítséget kérjen, úgy az eljárás alá vonttól olyan heti mintaétrendet kap, amelynek szerves részét képezik az Update termékek. [ÜZLETI TITOK].

¹⁰⁵ Dr. Zavodnyik József: Nagykommentár a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvényhez

¹⁰⁶ A hasonló megközelítésre példa: VJ/59/2015. számú ügy

¹⁰⁷ 281 videóból 210 videó (75%) témája „Bolt promóció”, vagy „Fogyás történet”, vagy „Főzés”, vagy „Norbi Street food bemutató”, vagy „Termék promóció”, illetve „Update promóció” (lásd a videók téma szerinti csoportosítását is).

159. A fogyasztókban tehát a kereskedelmi gyakorlat alapján is az a benyomás keletkezik, hogy azok a kedvező (egészségi állapottal kapcsolatos) hatások, amelyek az eljárás alá vont által támogatott, promotált (Update) életmód betartása esetén keletkeznek, leginkább úgy érhetőek el számára, ha a fogyasztó egyúttal Update termékeket is fogyaszt. A fogyasztók az Update életmódra vonatkozó kereskedelmi kommunikációt egyben az Update termékekre (mint árukra) is vonatkoztatják, azon hatásállítások, amelyeket az Update életmódra tesz az eljárás alá vont, a fogyasztók szemszögéből (az Update életmód szerves részét képező) Update élelmiszerekre is vonatkoznak.

VIII.6. A fogyasztó ügyleti döntése, annak befolyásolására való alkalmasság

160. A Gazdasági Versenyhivatal következetes gyakorlata szerint a jogi értékelés szempontjából relevanciával bíró fogyasztói döntés meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Ez a folyamat a fogyasztók figyelmének felkeltését is magában foglalja, s a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tilalma már a figyelemfelkeltéssel kapcsolatban is érvényesülést kíván. Az eljáró versenytanács utal ebben a körben az Európai Bíróság egy előzetes döntéshozatal iránti kérelem kapcsán 2013. december 19-én hozott ítéletére,¹⁰⁸ melynek megállapítása szerint az ügyleti döntés fogalma alá tartozik nem csupán az arra vonatkozó döntés, hogy a fogyasztó megvásároljon-e vagy sem egy terméket, hanem „*az ilyen döntéssel közvetlen kapcsolatot mutató döntése is, például arra vonatkozólag, hogy a fogyasztó belépjen-e az üzletbe.*”

161. Nemcsak az olyan magatartás lehet jogellenes tehát, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra - ideértve a figyelem felkeltését is. A jelen ügyben vizsgált kereskedelmi gyakorlat közzétételére a fogyasztók figyelmének felkeltése kapcsán került sor. Az Fttv. értelmében a figyelemfelkeltés kapcsán hozott döntés is ügyleti döntésnek minősül, mert a fogyasztó a kereskedelmi gyakorlat üzenete hatására felkutatja a kínált termékeket, lehetőségeket és a kommunikáció üzenete miatt dönt a termék megvásárlása (megrendelése) mellett.

162. Fentiekből következően a fogyasztói figyelem felkeltése sem történhet tisztességtelen módon, utóbb a vállalkozás sem hivatkozhat arra, hogy a figyelem – tisztességtelen – felkeltését követően a fogyasztónak volt reális lehetősége tájékozódásra, sőt, az tőle el is volt várható, hiszen ilyen esetben a vállalkozás felkereséséről, további információk beszerzéséről egy tisztességtelen figyelemfelkeltést követően dönt a fogyasztó. A fogyasztók felé irányuló tájékoztatásokkal szemben egyértelmű követelmény, hogy azok alapján a fogyasztó reális képet alkothasson az adott termékről.

163. A jelen eljárásban a fogyasztó releváns ügyleti döntése lehet, hogy más termékek, illetve diéták, módszerek helyett

- megvásárolja a kínált Update termékeket, illetve hosszabb ideig, tartósabban a fogyasztójává válik a termékeknek, illetve a termékcsaládnak,
- megkezdi az Update életmód részét képező keto vagy low carb diétát, és így az Update termékek beszerzését, illetve az ún. Úrhajós diéta megkezdésével hosszú távon elköteleződik az Update termékek iránt,
- az egyes diéták nyomon követése érdekében letölti a Norbi Update alkalmazást.

164. A kereskedelmi gyakorlat akkor megtévesztő, ha alkalmas a fogyasztó ügyleti döntésének befolyásolására. Kiemelendő (összhangban a törvény indokolásával), hogy az ügyleti döntés fogalma szélesebb terjedelmű a fogyasztó gazdasági döntéseinek polgári jog szerinti fogalmánál, a szerződési akarat kifejezésénél. Ügyleti döntésnek minősül a fogyasztó azon döntése, amikor azonosítja a szükségletét, és valamely vállalkozást vagy valamely szolgáltatást választja szükséglete kielégítésére.

¹⁰⁸ Az Európai Bíróság ítélete a C-281/12. számú ügyben.

165. A következetes joggyakorlat szerint a fogyasztói magatartás torzítása akkor állapítható meg, ha a kereskedelmi gyakorlat érzékelhetően rontja a fogyasztó lehetőségét arra, hogy tájékozott döntést hozzon, és ezzel olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti (ténylegesen vagy potenciálisan), amelyet egyébként nem hozott volna meg. Tehát a tisztességtelenség megállapításához nem szükséges annak bizonyítása, hogy a fogyasztói magatartás torzítása (a fogyasztó érintett termékkel kapcsolatos gazdasági döntésére kihatás) ténylegesen megtörtént, elegendő az erre való alkalmasság.
166. A Versenytanács álláspontja szerint¹⁰⁹ az egészségesnek ítélt életmód, termékek iránt érdeklődő, illetőleg valamely betegségekben szenvedő, illetőleg ezen betegségeket különböző készítmények fogyasztásával elkerülni kívánó fogyasztók ügyleti döntéseinek befolyásolására alkalmasak az olyan állítások, amelyek az adott termék emberi egészségre gyakorolt kedvező hatásairól, illetőleg a termék betegséget megelőző, azt gyógyító hatásairól adnak tájékoztatást.
167. Az Update termékek szénhidrátcsökkentett, illetve más, hasonló termékekhez képesti eltérő, kedvezőbb tápanyagtartalmára vonatkozó állítások az Update termékeket kívánatosabb színben tüntetik fel, mivel egyúttal az alacsony szénhidrát-tartalmú, magas rost- és fehérjetartalmú étkezéstről a kereskedelmi gyakorlatban közvetített üzenet az, hogy ez tekinthető egészséges étrendnek. Erre tekintettel a csökkentett szénhidrát, magas rost-, illetve fehérjetartalomra utaló állítások alkalmasak arra, hogy a fogyasztók ügyleti döntését befolyásolják.
168. A piacelsőségi állítások jellegüknél fogva különösen alkalmasak az ügyleti döntés befolyásolására, mivel azt az üzenetet közvetítik, hogy a vállalkozás vagy annak terméke valamely jellemző tulajdonsága miatt valamennyi versenytársához képest kitűnik az érintett piacon.¹¹⁰
169. Szintén alkalmas a fogyasztói döntés befolyásolására, ha a fogyasztók elől a vállalkozás – miközben hangsúlyozza az általa hirdetett életmód mindenki számára való alkalmasságát – elhallgatja, hogy bizonyos egyéni egészségügyi körülmények befolyásolhatják, illetve ellenjavalltá tehetik az Update életmód folytatását. A fogyasztó azt gondolhatja ugyanis, hogy az Update életmódba tartozó diéták megkezdése előtt és folytatása során nem indokolt a szakorvossal történő konzultáció, mert az minden egyéni egészségügyi körülményre tekintet nélkül, biztonságosan folytatható. További ügyleti döntése lehet a fogyasztónak, hogy az eljárás alá vont szavaiban nem kételkedve nem folytat további keresést más, számára egészségügyi állapotának inkább megfelelő diéták, életmódprogramok után. Ezt erősítheti különösen az, hogy [SZEMÉLYES ADAT] a videókban a több tíz évre visszatekintő szakmai tapasztalatára hivatkozik, továbbá fitnesszedzőként, életmódtanácsadóként széles körű ismertségre tett szert. Ezek az állítások, illetve a vállalkozás nevében nyilatkozó személye tehát elterelik a fogyasztó figyelmét arról, hogy az Update életmód körébe tartozó diéták végső soron olyan megvonásos, alacsony szénhidrát-bevitelen alapuló életmódváltással járnak, amely - a rendelkezésre álló szakmai orvosi vélemények alapján - nem mindenki számára javallott.
170. Lényeges azonban az is, hogy nem minden érintett tényállás körében releváns a fogyasztói ügyleti döntés torzítására való alkalmasság kérdése. Az Fttv. 3. §-hoz fűzött indokolás értelmében az Fttv. 3. §-a tartalmazza a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmát, megállapítva annak fogalmi elemeit és lefektetve a háromszintű szabályozását. Az Fttv. a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2005/29/EK irányelv, illetve UCP irányelv) átültetését szolgálja. Egyes kereskedelmi gyakorlatok esetében annyira kirívó a tisztességtelenség kritériumainak megéléte, hogy ezeket a magatartásformákat az irányelv I. mellékletében egy önálló felsorolásban (ún. feketelista) nevesítve rögzítette, és ezek tekintetében

¹⁰⁹ VJ/34/2014. határozat 89. pont

¹¹⁰ Dr. Zavodnyik József: Nagykommentár a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvényhez

felmenti a jogalkalmazást a körülmények vizsgálata alól, ex lege megállapítja a tisztességtelenséget. Az ilyen, a törvény erejénél fogva (per se), minden körülmények között tisztességtelenségnek minősülő kereskedelmi gyakorlatok felsorolását az Fttv. melléklete tartalmazza.

171. A törvény indokolása szerint továbbá a jogalkalmazás során „fordítva kell végigjárni” a szabályozás három lépcsőjét. Egy kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapításához mindenekelőtt azt kell vizsgálni, hogy az adott magatartás szerepel-e a feketelistában: amennyiben igen, úgy az minden további vizsgálat nélkül tisztességtelenségnek minősül, amennyiben viszont egyes tényállási elemek hiányoznak, megállapíthatóságuk nem egyértelmű, úgy az Fttv. 6., 7. vagy 8. § szerinti értékelésnek, ezek megvalósításának a hiányában pedig a generál klauzula szerinti vizsgálatnak van/lehet helye.
172. Figyelemmel a fentiekre, az Fttv. mellékletének 9. pontja (jogszerűtlenül forgalmazott termék népszerűsítése) kapcsán nem szükséges az ügyleti döntés befolyásoltságára való alkalmasság bizonyítása. Szintén nincs szükség ennek értékelésére az ágazati kommunikációs szabályok sérelme kapcsán, hiszen a jogalkotó nem tette a tényállás részévé.

VIII.7. Az egyes magatartások, illetve állítások értékelése

A) Egészségre gyakorolt hatásra vonatkozó állítások értékelése

173. Azok az állítások minősülnek egészségre ható állításnak, amelyek az emberi szervezet normál állapotának fenntartására, javítására, működésének fokozására, a természetes, de negatív folyamatok lassítására vagy megakadályozására vonatkoznak. Az egészség helyreállítását célzó tevékenység azonban már gyógyítás, amelynek érdekében alkalmazni ajánlott terméknek gyógyító hatású terméknek kell lennie.¹¹¹
174. A 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés b) pontja szerint az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatás nem lehet megtévesztő, különösen az élelmiszer olyan hatással vagy tulajdonsággal való felruházása révén, amellyel az nem rendelkezik. Az 1169/2011/EU rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti megtévesztés megállapíthatósága nem várja el a torzításra való alkalmasság elemzését.
175. A szabályozás és a joggyakorlat értelmében élelmiszerekkel kapcsolatban alkalmazott állítások vállalkozások általi igazolására a jogszabályi tilalmak, korlátok között kerülhet sor. Egy állítás Gazdasági Versenyhivatal előtti eljárásban történő igazolása nem vezethet olyan eredményre, amely (következményeit is tekintve) ellentétes a vonatkozó ágazati jogi szabályozással. Ennek megfelelően egy, a Gazdasági Versenyhivatal előtt folyamatban lévő eljárás nem eredményezheti, hogy az élelmiszernek egészségre vonatkozó állítás lenne tulajdonítható a jogszabályok által rögzített feltételek teljesülésének hiányában, a jogszabályokban megszabott eljárásrend tiszteletben tartásának mellőzésével. Így a vállalkozásnak a Gazdasági Versenyhivatal előtti eljárásban az igazolási kötelezettsége elsősorban arra terjed ki, hogy az állítás alkalmazására a jogszabályi előírásokkal összhangban került sor.
176. Az érintett Update termékekkel kapcsolatban egészségre vonatkozó állítást az eljárás alá vont tehát csak akkor alkalmazhat, ha megfelelő bizonyítékokkal alátámasztja, hogy az megfelel az 1924/2006/EK rendeletben írt feltételeknek. A feltételek szempontjából az 1924/2006/EK rendelet alapján két csoportra oszthatók az alkalmazható egészségre vonatkozó állítások: egyedi állításokra és általános egészségre vonatkozó állításokra.

Egészségre vonatkozó egyedi állítások

¹¹¹ Dr. Zavadnyik József: Nagykommentár a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvényhez

177. Nem általános (az egészségre vagy az egészséggel kapcsolatos jó közérzetre gyakorolt hatásra vonatkozó), hanem konkrétan megfogalmazott, egyedi állításnak minősülnek az 1924/2006/EK rendelet 13. cikk (1) bekezdése szerint azok az állítások, amelyek az alábbiak leírását vagy említését tartalmazzák:

a) a tápanyag vagy egyéb anyag szerepe a növekedésben, fejlődésben és a szervezet működésében; vagy

b) pszichés állapot és magatartás; vagy

c) a 96/8/EK irányelv sérelme nélkül, a fogyás vagy testtömegkontroll, illetve az éhségérzet csökkentése vagy a jóllakottság érzésének növelése, vagy az étrendből hasznosítható energiamennyiség csökkentése.

178. Az 1924/2006/EK rendelet 13. cikke (3) bekezdése szerinti, Európai Bizottság által engedélyezett listán szereplő egészségre vonatkozó állítások használhatók. Ugyanakkor átmeneti szabályként [az 1924/2006/EK rendelet 28. cikkének (5) bekezdése szerint], az eljárás alá vont vállalkozás – saját felelőssége mellett – alkalmazhatóak továbbá olyan állítások, amelyek egyszerre felelnek meg a következő három kritériumnak: tápanyag vagy egyéb anyag a növekedésben, fejlődésben és a szervezet működésében betöltött szerepére vonatkoznak, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (a továbbiakban: EFSA) által kezelt konszolidált listán szerepelnek, és eleget tesznek az ott feltüntetett alkalmazási feltételeknek. Ezen kívül az élelmiszer vállalkozónak lehetősége van egyedi kérelem benyújtásával az állítás listára történő felvételét kérni, az 1924/2006/EK rendelet 15. és 18. cikkében foglalt előírások szerint, és azt használni, ha az Európai Bizottság elfogadta.

179. Az eljárás alá vont vállalkozásnak tehát a fentiek alapján azt szükséges bizonyítékokkal alátámasztani a versenyfelügyeleti eljárásban, hogy

- az általa alkalmazott, az adott ügyben vizsgált egészségre vonatkozó állítás az Európai Bizottság által engedélyezett, ún. közösségi listán szerepel, vagy
- amennyiben az Európai Bizottság még nem értékelt az állítást, úgy az EFSA által kezelt ún. konszolidációs listában megtalálható (és megfelel a hármas kritériumrendszernek), vagy
- egyedi kérelem nyújtott be az állításról és azt az Európai Bizottság elfogadta.

180. Az eljárás alá vont azonban a vizsgálók vonatkozó felhívásaira csupán általános nyilatkozott tett arról, hogy IV.2.1. pontbeli táblázatban felsorolt állítások a 1924/2006/EK rendeletnek megfelelnek. A benyújtott bizonyítékok (pl. belgyógyász által készített összefoglalók, termékismertető) nem kapcsolódtak a jogszabály által elvárt, fentebb ismertetett bizonyítási rendhez, így azokat a hatóságnak nincs módja figyelembe venni. Mivel az eljárás alá vont nem igazolta semmilyen módon, hogy a vizsgált állítások szerepelnének akár a közösségi, akár a konszolidációs listán, vagy rendelkeznének egyedi engedéllyel, ezért megállapítható, hogy az eljárás alá vont vállalkozás nem igazolta, hogy az általa alkalmazott egészségre gyakorolt hatásra vonatkozó állításokat jogszerűen alkalmazhatná.

Általános egészségre vonatkozó állítások

181. A 1924/2006/EK rendelet 10. cikk (3) bekezdése szerint tápanyag vagy az élelmiszer – általában az egészségre vagy az egészséggel kapcsolatos jó közérzetre gyakorolt – általános, nem részletezett kedvező hatásaira való hivatkozás csak akkor közölhető, ha azt az Európai Bizottság által elfogadott listában szereplő egészségre vonatkozó egyedi állítás is kíséri.

182. A IV.2.2. pontbeli táblázatban felsorolt, általános egészségre vonatkozó állításokat egyetlen esetben sem követte egyedi – a 1924/2006/EK rendelet 13. cikk (1) bekezdésében felsorolt valamely

típusba tartozó – állítás, így azok minden más körülményre tekintet nélkül jogsértőek. Ebben az esetben az 1924/2006/EK rendeletben meghatározott feltétel miatt az sem mentesíthette volna eljáráss alá vont vállalkozást, ha bizonyítani tudná, hogy a termékre vagy a benne lévő tápanyagra vonatkozóan egyedi állítást jogszerűen tehetett volna.

Az egészségre vonatkozó állítások értékelése az Fttv. alapján

183. Az Fttv. 6. § (1) bekezdése b) pontjának bj) alpontja alapján megtévesztő, ha a vállalkozás egy terméknek valótlannul egészségre gyakorolt hatást tulajdonít. Az előző pontban kifejtettek alapján az eljárás alá vont vállalkozás által a IV.2.1. és IV.2.2. pontbeli táblázatokban felsorolt, Update termékekkel kapcsolatban megfogalmazott egészségre vonatkozó állítások esetében nem volt megállapítható az ágazati jogszabályok által rögzített feltételeknek való teljesülés. Az Fttv. 6. § (1) bekezdése b) pontjának bj) alpontja esetében azonban nem elegendő annak feltárása, hogy a vállalkozás kereskedelmi gyakorlata valótlannul információt tartalmazott-e, vagy valós tényről olyan módon jelenített-e meg, hogy megtévesztette vagy alkalmas volt arra, hogy megtévesztse a fogyasztót a termék az egészségre gyakorolt hatása vonatkozásában, hanem az is tisztázandó, hogy a vállalkozás ezáltal a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készítette-e, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas volt.
184. A fogyasztói magatartás torzításával kapcsolatos joggyakorlat egyértelmű abban, hogy egy termék lényegét jelentő (más termékekhez képesti előnyeit képező), egészségre ható állítások olyanok, amelyek alkalmasak a fogyasztói üzleti döntés befolyásolására.
185. Nem fogadható el az az álláspont, hogy az eljárás alá vont egyéb felületeken nagy mennyiségű tájékoztatást és információt bocsátott a fogyasztók rendelkezésére annak érdekében, hogy a fogyasztók a lehető legmegfelelőbb döntést tudják meghozni. Az eljárás alá vont ugyan pontosan nem fejtette ki, hogy melyik felületen mely információkat érte ez alatt a kiegészítő tájékoztatás alatt, azonban a joggyakorlat értelmében az ilyen típusú állítások, illetve magatartások esetében (hiszen nem valamely információ elhallgatásáról van szó, hanem egy kategorikus jellegű állításról) a kapcsolódó információk egyéb módon való eljuttatása a fogyasztókhoz nem helyettesíti a tisztességes, teljes körű tájékoztatást, nem is várható el a fogyasztóktól, hogy az üzenetben kételkedve további információkat keressék. Nem értelmezhető tehát a jelen ügyben az sem, hogy az alkalmazott összes kommunikációs eszközt együttesen kellene figyelembe venni és értékelni. Az eljáró versenytanács megjegyzi továbbá, hogy a feltárt kereskedelmi gyakorlat esetében egyértelműen megállapítható, hogy az nem egy összetett, integrált kampány részét képezi, ahol lehetne jelentősége az egymásra épülő és egymást kiegészítő információknak (ha azokkal a fogyasztók szükségszerűen, elkerülhetetlenül találkozónának, amiről a jelen esetben egyáltalán nincs szó) – az adott közösségi oldalon megjelenő videók pedig nem kiegészítik, hanem éppen hogy felerősítik egymás (megtévesztő) hatását.
186. A fentiek alapján az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozás (2020 júniusától kezdődően) a IV.2.1. és IV.2.2. pontbeli táblázatokban felsorolt állítások közzétételével megsértette 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés b) pontját, valamint az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontjának megvalósításával az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

B) A betegség megelőzésére, kezelésére utaló állítások értékelése

187. Az egészség helyreállítását célzó tevékenység gyógyítás, az ilyen tartalommal ajánlott terméknek gyógyító hatású terméknek kell lennie. Gyógyhatása annak a terméknek van, amely a betegséget megszünteti, az egészséget helyreállítja, azaz egészségessé tesz. Gyógyhatásnak minősül tehát a drasztikus, nem pusztán egészségvédő, hanem a normál egészségi állapothoz való visszatérést

biztosító, egészség-helyreállító hatás.¹¹² A joggyakorlat értelmében a betegség vagy a betegség tüneteinek megelőzése, valamint azok kezelése is gyógyhatás állításnak minősül.

188. A bírói gyakorlat is következetes abban, hogy élelmiszernek gyógyhatás, gyógyító hatás jogszerűen nem tulajdonítható,¹¹³ illetve abban, hogy egy termékről gyógyhatásra utaló tájékoztatást kizárólag csak akkor lehet adni, ha azt az arra illetékes gyógyszerészeti igazgatási szerv engedélyezi, így (nem-gyógyszer) élelmiszerek esetében egyetlen állítás sem keltheti azt a képzetet, hogy a gyógyításban vagy megelőzésben szerepet játszhat egy termék.¹¹⁴ Mindezekből az is következik, hogy mivel élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságot nem lehet tulajdonítani, az erre irányuló bizonyítási kísérlet, a vállalkozás által beterjesztett esetleges bizonyítékok a jelen eljárás szempontjából nem bírnak relevanciával. Az általános közfogyasztásra szánt élelmiszerekről jogszerűen tehető állítások csak a jogszabályi keretek között, a tilalmat is szem előtt tartva határozhatók meg. Ha egy termék kapcsán annak forgalmazói túl kívánnak lépni e korláton, akkor más minőségben, adott esetben gyógyszerként kell forgalomba hozniuk a terméket.¹¹⁵
189. Mivel az élelmiszerekre vonatkozó, az Fttv. rendelkezéseihez képest speciális előírásokat tartalmazó 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (3) bekezdése az élelmiszerek vonatkozásában az Fttv. mellékletének 17. pontjához képest szigorúbb előírásokat fogalmaz meg – hiszen az állítások valóságtartalmára tekintet nélkül tiltja gyógyhatás állítások megfogalmazását, míg az Fttv. csak abban az esetben tiltja gyógyhatás állítások közzétételét, amennyiben azok valótlanok, így –, a lex specialis derogat legi generali elve alapján az Fttv. melléklete 17. pontjának megsértését e magatartás vonatkozásában nem szükséges vizsgálni.

Az Update termékekre vonatkozó betegség megelőzésére, kezelésére közvetlenül utaló állítások

190. A IV.3. pontban ismertetett, az Update fehér kenyérről kapcsolatos állítás szerint az Update kenyér egy „csoda”, majd [SZEMÉLYES ADAT] ezzel összefüggésben kijelenti, hogy tud segíteni „az elhízásos cukorbetegség rossz állapotán”, végül utal arra, hogy „nem kell mindent gyógyszerekkel megoldani”. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az arra való utalás, hogy az Update fehér kenyér fogyasztása révén javulhat a cukorbeteg rossz állapota, valamint ennek kapcsán a gyógyszeres kezelés esetleges mellőzésére és „csodá”-ra való utalás együttesen mind olyan tényező, amely a sérülékeny fogyasztói kör számára azt üzeni, hogy a terméknek (az Update fehér kenyérnek) gyógyhatása van.¹¹⁶
191. A IV.3. pontban ismertetett másik állítás („*Én az Update termékekkel az emberek életébe szeretném az egészséget és a gyógyulást elvinni.*”) az Update termékekre vonatkozott. Egyértelműen betegség gyógyítására utal [SZEMÉLYES ADAT] azon kijelentése, miszerint az Update termékekkel a gyógyulást kívánja az emberek életébe elvinni, mert ez a fogyasztók (akik a jelen esetben a betegségük, illetve attól való félelmük miatt fokozottan érzékenyek, ezért könnyebben befolyásolhatóak) számára azt az üzenetet közvetíti, hogy az Update termékek betegséget kezelő, gyógyító hatással rendelkeznek. Sem az Update fehér kenyér, sem más Update termék esetében nem

¹¹² Dr. Zavadnyik József: Nagykommentár a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvényhez

¹¹³ Fővárosi Törvényszék 2.Kf. 650.025/2016/4. (83/2013. VJ), Fővárosi Törvényszék 2.Kf.650.133/2016/5. (8/2015. VJ)

¹¹⁴ Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 13.K.30.668/2015/16.

¹¹⁵ Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 13.K.30.668/2015/16.

¹¹⁶ Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.32.130/2015/7., A joggyakorlat értelmében nem szükséges közvetlenül annak kimondása, hogy a termék gyógyhatással rendelkezik, elegendő annak sugalmazása a tünetmentes állapot lehetőségére való felhívással, hogy a termék rendszeres használatával az életminőség javulhat, illetve a gyógyhatás állításához nem szükséges a gyógyítás vagy gyógyhatás kifejezett - expressis verbis - állítása, az állítás megvalósulhat közvetett módon több, audiovizuális, illetve emocionális tényező (például reménykeltés) együttes kölcsönhatása révén indirekt módon is.

került sor gyógyszerre minősítésre (a termékek az eljárás alá vont nyilatkozata szerint mind élelmiszer kategóriába esnek), így megállapítható, hogy az eljárás alá vont nem tulajdoníthat gyógyszerként az Update termékeknek gyógyhatást, nem utalhat ilyenre (még közvetetten sem).

192. A fentiek alapján az eljárás alá vont az Update kenyérnek és általában az Update termékeknek gyógyhatást tulajdonított, amivel megsértette a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (3) bekezdésében foglaltakat.

Az Update életmódnak tulajdonított hatásokon keresztül az Update termékekre vonatkozó, betegség kezelésére, gyógyítására utaló állítások értékelése

193. A IV.3. pontbeli táblázat sorolja fel az Update életmóddal kapcsolatos gyógyhatásállításokat, amelyek (a VIII.5. pontban leírtakra is tekintettel) akként kell értékelni, mintha azokat az eljárás alá vont az élelmiszernek minősülő Update termékekre tette volna. Az állításokat áttekintve megállapítható, hogy azok három betegségtípus köré csoportosulnak: inzulinrezisztencia, (2-es típusú) cukorbetegség, valamint rák- és szívbetegségek. Azonosítható volt továbbá olyan állítás, amely az adott betegség vagy betegség tüneteinek megelőzésére (I.), betegség vagy a betegség tüneteinek kezelésére (II.), valamint a betegség gyógyítására vonatkozott (III.):

Állítások típusai	Betegségtípusok		
	inzulinrezisztencia	cukorbetegség	(rák)betegségek
I. betegség vagy a betegség tüneteinek megelőzése	„megelőzhető vele a terhességi elhízás és a terhességi diabétesz meg inzulinrezisztencia”	„ezáltal csökkentik a magas vérnyomást, csökkentik a diabétesz koc...” „megelőzhető vele a [...] terhességi diabétesz” „Az életmódom, az, hogy kevesebb szénhidrát, mozgás és időzítés. Ez lehetővé teszi azt, hogy megúszd az elhízást, lefogyjál, megúszd a 2 típusú cukorbetegséget” „helyreterzi a kezdődő cukorbetegséget”	„csökkenti a rák- és a szívbetegségek kockázatát” „Az én életmódom megóv egy csomó szívbetegségtől, egy csomó rákfajtától.” „nem az Update-ről beszélek, hanem minden low carb diétáról, keto diétáról és bizony az inzulintermelés visszafogásának még rákmegelőző hatása is van”
		„A Norbi Update, és az összes keto, zero, low carb diéta abban segít, hogy (...) ne legyél cukorbeteg, ne legyél szívbeteg, ne legyél rákos”	
II. betegség vagy a betegség tüneteinek kezelése	„a cukorértékek, az inzulinértékek már egy hét low carb diétánál is javulnak” „javít az akut cukorbetegség állapotán, segít az inzulinrezisztencián”		
III. gyógyítás	„mi gyógyítja az inzulinrezisztenciát? A mozgás és a szénhidrátcsökkentett étrend. Nem csak az Update, hanem minden szénhidrátcsökkentett étrend, így az Update is.” „sikerült segítenem egy	„elmúlik a cukorbetegség” „az meggyógyítja (...) a cukorbetegséget” „alacsony szénhidrát bevitel a keto életmód az gyógyítja a rossz vércukorszintet”	„nagyon sok rákbetegségnél is segíti a tumorok visszafejlődését, segíti a gyógyulást”

	<i>hölgynek ejteni az inzulinrezisztenciáját”</i>		
	<p><i>„Ha egész nap úgy táplálkoznál, hogy 4 gramm volna a kajáidban a szénhidrát, akkor kigyógyulnál a 2-es típusú cukorbetegségből, és az inzulinrezisztenciából is.”</i></p> <p><i>„Tudjátok, a rendszeres mozgás és a szénhidrátbevitel csökkentése bizonyítottan gyógyír a 2-es típusú cukorbetegsége, és bizonyítottan jó az inzulinrezisztenciára, és bizonyítottan le tudsz tőle fogyni. Ehhez nem kell Update termék, de értelemszerűen azért vannak Update termékek, hogy finomakat tudjál enni.”</i></p>		

194. Nem fogadható el az eljárás alá vont azon érve, hogy [SZEMÉLYES ADAT] kijelentéseivel nem azt állítja, hogy az Update életmód alkalmas lenne betegségek megelőzésére, gyógyítására, csak azt, hogy az egészséges táplálkozás és a mozgás együttesen pozitív hatást gyakorol az emberi egészségre. [SZEMÉLYES ADAT] ugyanis nem általánosságban beszél, hanem

- egy vállalkozáshoz és márkához köthető oldalon (<https://www.facebook.com/update1> oldalon, ami „az Update hivatalos oldala” a névjegy adatok szerint is), ahonnan az eljárás alá vont honlapja is elérhető volt, valamint ismertetésre, reklámozásra kerülnek termékek és üzlethelyiségek is (bár kétségtelen, hogy csekély arányban személyes tartalmú, magánvélemény jellegű videók is láthatóak az oldalon, ami azonban nem írja felül azt, hogy egy kereskedelmi célú oldalról van szó),
- rendszeresen hivatkozik az „Update” márkanevre az életmóddal összefüggésben,
- többször is úgy azonosítja az Update életmódot, mint amely étrendből, mozgásból és időzítésből áll, illetve számos videóban a mozgásnak kisebb jelentőséget tulajdonít („nem napi 25 perc edzéssel fog lefogyni, mert azzal nem lehet lefogyni”, „Nem a mozgás távolítja el a felesleges zsírt, hanem [...] a diéta”, „[a mozgás] mind nem ér semmit, ha nincs a másik kettő: az alacsony szénhidráttartalmú étkezés, és az inzulin alacsony tartása”),
- egyes állítások egyértelműen gyógyhatás állításként azonosíthatóak, mert [SZEMÉLYES ADAT] nevesít betegségeket (inzulinrezisztencia, cukorbetegség, rák, „szívbetegség”) amelyekkel kapcsolatban kifejezetten úgy fogalmaz, hogy azokat az Update (az életmód, az étrend) „meggyógyítja”, illetve amelyek segítségével ezek a betegségek „megelőzhetőek”.

195. Ugyan a magatartás kapcsán a benyújtott bizonyítékoknak nincs jelentősége, azonban kiemelendő, hogy az eljárás alá vont által tudományos forrásként hivatkozott National Library of Medicine oldalon publikált tanulmány¹¹⁷ is leszögezi, hogy a hosszú távú vizsgálatok hiánya és a kérdés komplexitása miatt még korai lenne 2-es típusú cukorbetegnek vagy szív- és érrendszeri betegségben szenvedőknek ajánlani a ketogén étrendet. A tanulmány szerint a ketogén diéta testsúlycsökkentésben ugyan rövid távon segíthet, de hosszú távon nem fenntartható, az olyan kockázatokot hordoz magában, mint pl. a kiszáradás, elektrolit zavarok és hypoglikémia. Éppen ezért semmiképp sem tekinthető tudományosan közismert ténynek, sem (ahogy az eljárás alá vont fogalmazott) a „tudomány jelenlegi állása szerint igazoltnak”, hogy a szénhidrátcsökkentett vagy ketogén étrend gyógyhatással rendelkezne.

¹¹⁷ VJ/36-73/2021. sz. feljegyzés 25. mellékleteként beemelt Wajeed Masood, Pavan Annamaraju és Kalyan R. Uppaluri „Ketogenic Diet” c. tanulmánya – „Enhancing Healthcare Team Outcomes” 4-5. bekezdés”

196. A fentiek alapján az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozás (2020 júniusától kezdődően) azáltal, hogy az Update életmódnak tulajdonított hatásokon keresztül az Update termékeknek a IV.3. pontbeli táblázatban felsorolt állításokkal gyógyhatást tulajdonított, megsértette a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (3) bekezdésében foglaltakat.

C) Termékösszetétellel kapcsolatos állítások értékelése

197. A vizsgált, összetételre vonatkozó állításokat a IV.4. pontbeli táblázat tartalmazza. Az állítás jellege szerint a következő típusú állítások fordulnak elő: *cukormentes, hozzáadott cukrot nem tartalmaz, csökkentett cukortartalmú (meghatározott %-os értékkel), szénhidrát tartalma [...] gramm, szénhidrátcsökkentett, hasonló, „hagyományos” termékekhez képest mennyivel kevesebb az Update termékben a szénhidrát (100 gramm termékre megadott mennyiséggel, arányszámmal vagy %-os megnevezéssel), gazdag rostban és fehérjében, hasonló termékekhez képest meghatározott arányban több rostot és fehérjét tartalmaz, gazdag bizonyos vitaminban.*

198. A 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés a) pontja szerint az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatás nem lehet megtévesztő, különösen az élelmiszer jellemzői és különösen annak összetétele tekintetében. Azoknál az élelmiszereknél, amelyeknél tápanyag-összetételre vagy egészségre vonatkozó állítást alkalmaznak, az 1924/2006/EK rendelet is alkalmazandó. Az 1924/2006/EK rendelet 8. cikk (1) bekezdése szerint a tápanyag-összetételre vonatkozó állítások alkalmazása csak akkor megengedett, ha azok szerepelnek a mellékletben található felsorolásban, és megfelelnek a rendeletben meghatározott feltételeknek.

199. Az 1924/2006/EK rendelet melléklete alapján a cukor-, fehérje- és rosttartalomra vonatkozó tápanyag-összetételi állítások az alábbi feltételek mellett alkalmazhatóak a vizsgált termékek kapcsán:

„CUKORMENTES

Az állítás, amely szerint az élelmiszer cukormentes, valamint a fogyasztó számára vélhetően ugyanezzel a jelentéssel bíró bármely állítás csak akkor alkalmazható, ha a termék cukortartalma nem haladja meg a 0,5 g/100 g, illetve a 0,5 g/100 ml határértéket.”

„HOZZÁADOTT CUKROT NEM TARTALMAZ

Az állítás, amely szerint az élelmiszer nem tartalmaz hozzáadott cukrot, valamint a fogyasztó számára vélhetően ugyanezzel a jelentéssel bíró bármely állítás csak akkor alkalmazható, ha a termék nem tartalmaz hozzáadott mono- vagy diszacharidokat vagy egyéb, az édesítő hatása miatt használt élelmiszert. Amennyiben az élelmiszer természetes módon tartalmaz cukrokat, a címkén a következő állítást kell szerepeltetni: „TERMÉSZETES MÓDON ELŐFORDULÓ CUKROKAT TARTALMAZ”.

„ÉLELMI ROSTBAN GAZDAG

Az állítás, amely szerint az élelmiszer élelmi rostban gazdag, valamint a fogyasztó számára vélhetően ugyanezzel a jelentéssel bíró bármely állítás csak akkor alkalmazható, ha a termék élelmirost-tartalma legalább 6 g/100 g vagy 3 g/100 kcal.”

„FEHÉRJÉBEN GAZDAG

Az állítás, amely szerint az élelmiszer fehérjében gazdag, valamint a fogyasztó számára vélhetően ugyanezzel a jelentéssel bíró bármely állítás csak akkor alkalmazható, ha az élelmiszer energiaértékének legalább 20%-át fehérje biztosítja.”

„[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]FORRÁS

Az állítás, amely szerint az élelmiszer vitamin- és/vagy ásványianyag-forrás, valamint a fogyasztó számára vélhetően ugyanezzel a jelentéssel bíró bármely állítás csak akkor alkalmazható, ha a

termék legalább a 90/496/EGK irányelv mellékletében meghatározott jelentős mennyiséget¹¹⁸, vagy a vitaminok és ásványi anyagok, valamint egyes más anyagok élelmiszerekhez történő hozzáadásáról szóló, 2006. december 20-i 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 6. cikke szerint engedélyezett eltérések által megállapított mennyiséget tartalmaz.”

„[VITAMIN(OK) NEVE]-BAN ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-BAN GAZDAG

Az állítás, amely szerint az élelmiszer vitaminban és/vagy ásványi anyagban gazdag, valamint a fogyasztó számára vélhetően ugyanezzel a jelentéssel bíró bármely állítás csak akkor alkalmazható, ha a termék a „[VITAMIN(OK) NEVE]- és/vagy [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]forrás” értékének legalább kétszeresét tartalmazza.”

„CSÖKKENTETT [TÁPANYAG NEVE]TARTALOM

„Az állítás, amely szerint egy vagy több tápanyag mennyiségét az élelmiszerben csökkentették, valamint a fogyasztó számára vélhetően ugyanezzel a jelentéssel bíró bármely állítás csak akkor alkalmazható, ha a mennyiség csökkentése egy hasonló termékhez képest legalább 30%, kivéve a mikrotápanyagokat, amelyek esetében a 90/496/EGK irányelvben meghatározott referenciaértékekben a 10%-os különbség elfogadható, valamint a nátriumot – illetve az ezzel egyenértékű sómennyiséget – amely esetben 25%-os különbség elfogadható.”

200. Az 1169/2011/EU rendelet XIII. mellékletének 1. pontja tartalmazza vitaminok és ásványi anyagok napi beviteli referenciaértékeit (NRV), ezek a C-, illetve B6-vitamin esetében 80, illetve 1,4mg. A XIII. melléklet 2. pontja szerint a jelentős mennyiségű vitamin és ásványi anyag meghatározásánál alapszabályként az alábbi értékeket kell figyelembe venni
- az italok kivételével minden más termék esetében a 100 grammonként vagy 100 milliliterenként megadott, az 1. pontban meghatározott táplálkozási referenciaértékek 15%-a,
 - az italok esetében a 100 milliliterenként megadott, az 1. pontban meghatározott táplálkozási referenciaértékek 7,5%-a, vagy
 - egy adagot tartalmazó csomagolás esetében az adagonként megadott, az 1. pontban meghatározott táplálkozási referenciaértékek 15%-a.
201. Az 1169/2011/EU rendelet XIV. melléklete tartalmazza az energia kiszámításához szükséges átváltási együtthatókat, amelynek értelmében a feltüntetendő energiatartalmat a következő átváltási együtthatók alkalmazásával kell kiszámítani: szénhidrát esetében (a poliolok kivételével) 17 kJ/g – 4 kcal/g, fehérjénél 17 kJ/g – 4 kcal/g, rostnál 8 kJ/g – 2 kcal/g.
202. Az alkalmazható állítások kapcsán továbbá általánosságban kiemelendő, hogy
- az 1924/2006/EK rendelet 9. cikk (1) bekezdés szerint a 84/450/EGK irányelv sérelme nélkül, összehasonlítás csak azonos csoportba tartozó élelmiszerek között, a csoportba tartozó több élelmiszer figyelembevételével végezhető, azzal, hogy a tápanyagmennyiségben és/vagy az energiaértékben mutatkozó különbséget fel kell tüntetni, és az összehasonlítást azonos mennyiségű élelmiszere vonatkozóan kell végezni;
 - az 1924/2006/EK rendelet 9. cikk (2) bekezdés szerint a tápanyag-összetételre vonatkozó összehasonlító állításokban az adott élelmiszer összetételét több olyan, azonos csoportba tartozó élelmiszerevel kell összevetni, amelyek összetétele nem teszi lehetővé állítás feltüntetését – többek között eltérő márkájú élelmiszerekkel is;

¹¹⁸ A 90/496/EGK irányelv 2014. december 13-a óta hatálytalan, a jelentős mennyiséget a 1169/2011/EU rendelet határozza meg.

- az alkalmazott tápanyag-összetétellel kapcsolatos állítások igazságtartalmának igazolására az eljárás alá vont vállalkozás köteles az Fttv. 14. §-a alapján,
 - az információk valóságtartalmát igazoló bizonyítékkal legkésőbb az információk közzétételekor rendelkezni kell, az elvárt szakmai gondossággal eljáró vállalkozás nem fogalmazhat meg tehát olyan állítást, amelyet annak közzétételekor nem tud tényszerűen megfelelően igazolni, az utóbb történő igazolás önmagában logikai alapon is kockázatos, de biztosan jelzi azt, hogy a közzétételekor nem volt átgondolva az állítás alkalmazhatósága.
203. Az egyes állítások értékelése kapcsán követett vizsgáloi módszerrel és tényállás feltárással az eljáró versenytanács is egyetért, azaz a jelen ügyben benyújtott bizonyítékok értékelése során azt kellett értékelni, hogy
- a dokumentum az érintett termékre vonatkozik-e,
 - tartalmaz-e minden, az állítással kapcsolatos releváns információt (pl. összehasonlítás esetén az Update termék és a hasonló termékek azonos mértékegységre kiszámolt tápértékadatait is),
 - az eljárás alá vont által benyújtott dokumentumban szereplő adatok alátámasztják-e az állítás valóságtartalmát (pl. az elhangzó szénhidrátmennyiség vagy hasonlítási arányszám megegyezik-e a beadott iratban szereplő számmal), továbbá hogy
 - alkalmas-e a dokumentum annak igazolására, hogy a benne szereplő információkkal a vállalkozás már az állítás közzétételekor rendelkezett-e, az állítást (tényekre, információkra) megalapozottan kezdte alkalmazni.
204. Amennyiben ezen feltételek valamelyikének a bizonyítékként beadott dokumentum nem felelt meg, úgy az adott állítással kapcsolatban annak valóságtartalmát az eljárás alá vont nem tudta igazolni. Amennyiben a benyújtott bizonyíték megfelelt az előző bekezdésben felsorolt feltételeknek, akkor azt volt szükséges vizsgálni, hogy az állítás megfelel-e az 1924/2006/EK rendelet fentebb hivatkozott követelményeinek.
205. Az alábbi táblázat összegzi azon állításokat, amelyekkel kapcsolatban az eljárás alá vont nem tudta megfelelően igazolni az állítás valóságtartalmát, illetve jogszerű alkalmazhatóságát:

	Érintett termék	Termékösszetétellel kapcsolatos állítások	Benyújtott bizonyíték	Benyújtott bizonyíték értékelése
ÉLELMISZEREK				
1.	Update Barackos palacsinta vaníliás öntettel	cukormentes	termékcsomagolás (címke), kalkuláció dátum nélkül	A bizonyíték alapján az állítás nem igaz, a termék cukortartalma 4,5 g/100 g.
2.	Update Barackos palacsinta vaníliás öntettel	-75% [szénhidrát], tehát ebből négyszer több palacsintát ehetsz, mintha sima palacsintát ennél		A bizonyíték nem alkalmas az állítás bizonyítására. (Nem állapítható meg a kalkuláció készítésének időpontja, így nem igazolt, hogy azzal a vállalkozás már az állítás közzétételekor rendelkezett.)
3.	Update epres rétes	cukormentes	termékspecifikáció	A bizonyíték alapján az állítás nem igaz, [ÜZLETI TITOK]. Az eljárás alá vont nyelvbötlésnek minősítette az állítást.
4.	Update epres	egy ilyen epres rétesben 100		A bizonyíték alapján az állítás

	rétes	grammban 44 gramm szénhidrát van, nekünk ezt sikerült 22-re csökkenteni		nem igaz, [ÜZLETI TITOK]
5.	Update epres zabkása	cukormentes	termécsomagolás (címke), termékadatlap	A termék cukortartalma 7,3 g/100 g, tehát az adatok alapján nem igaz az állítás (legfeljebb hozzáadott cukormentes jelzővel lenne ellátható; az eljárás alá vont nyelvbottlásnak minősítette az állítást)
6.	Update epres zabkása	csökkentett a szénhidrát tartalma		A bizonyíték nem alkalmas az állítás bizonyítására, hasonló termékekre nem tartalmaz adatot.
7.	Update gyros, Update hot dog, Update hamburger	Mind a gyros-nak, mind a hot dognak, mind a hamburgernek 100 grammban 9 gramm a szénhidrátja, tehát <u>kb. négyszer kevesebb, mint bármelyik gyorsétteremben</u>	termékadatlapok a három termékre és „Norbi Update Hamburger Streetburger” laboratóriumi jegyzőkönyve	A bizonyíték nem alkalmas az állítás bizonyítására, hasonló termékekre nem tartalmaz adatot (továbbá a hasonló termékre vonatkozóan több, eltérő adat hangzik el, így az összes állítás együtt biztos nem felelhet meg a valóságnak).
8.	Update gyros, Update hot dog, Update hamburger	Mindegyik 100 gramm/9 gramm szénhidráttal, ami azt jelenti, hogy az átlagos piaci szénhidrát tartalom <u>harmadával</u>		
9.	Update hamburger	Szénhidrát tartalma 100 grammban csak 9 gramm (...) Ellentétben a <u>hagyományos</u> amerikai hamburgerekkel, ahol 100 grammban <u>33-34 gramm</u> szénhidrát van.		
10.	Update hamburger	100 grammban csak 9 gramm szénhidrát van, a megszokott <u>38 helyett</u> , ugye normál hamburger		
11.	Update hamburger	9 gramm szénhidrátot tartalmaz 100 grammban a <u>38 grammhoz képest</u>		
12.	Update hamburger	Készen kb. 12-14 gramm szénhidráttal <u>42 helyett, dupla-tripla fehérjével</u> az Update hambi!		
13.	Update hamburger	100 gr-ra vetítve kevesebb mint 8 gr [a szénhidrát tartalom], ugyanis a zsemle 60% szénhidrát tartalmú		
14.	Update „Ketobugrer” (szarvasgombás,	6 gramm a szénhidrát 100 grammjába, 38 gramm helyett	„Update Keto dupla libamájás hamburger”	Nem az érintett termékre vonatkozik a benyújtott bizonyíték (továbbá a hasonló

	libamájás hamburger)		termékadatlapja és kalkuláció	termékek szénhidrát tartalma nem az állításban elhangzó 36, 38 g, hanem átlagosan 29 g).
15.	Update „Ketobugrer” (szarvasgombás, libamájás hamburger)	6 gramm a szénhidrát 100 grammjába, míg bármelyik gyorséttermi hamburgerben 30-36 gramm, tehát hatszor kevesebb		
16.	Update „Ketobugrer” (szarvasgombás, libamájás hamburger)	100 grammban csak 6 gramm a szénhidrátja, 5-ször, 6-szor kevesebb, attól függ melyik hamburgert nézed		
17.	Update Keto dupla libamájás hamburger	4-szer kevesebb a szénhidrátja, mint a McDonald's-ban, mert ennek csak 4,2 a szénhidrátja	„Update Keto dupla libamájás hamburger” termékadatlapja és erre vonatkozó kalkuláció	Az adatok alapján nem igaz az állítás (az Update termék szénhidrát tartalma 5,7 g).
18.	Update Keto kenyér	100 gramm/60 gramm helyett tartalmaznak 5 gramm szénhidrátot [...] ez tízszer kevesebb, mint a teljes kiőrlésű	termékcsomagolás (címke), kalkuláció és a hasonló termékek adatlapjai	Az adatok alapján nem igaz az állítás (a hasonló termékek szénhidrát tartalma az állításban elhangzó 60 g helyett átlagosan 46 g).
19.	Update Keto kenyér	Szénhidrát tartalma 13-szor kevesebb, mint bármely normál kenyérben		Az adatok alapján nem igaz az állítás (a hasonló termékekhez képest szénhidrát tartalma 9-szer kevesebb).
20.	Update Keto Mézédés	cukormentes	termékismertető	A termék cukortartalma 7,3 g /100 g, tehát az adatok alapján nem igaz az állítás (legfeljebb hozzáadott cukormentes jelzővel lenne ellátható).
21.	Update Keto vaníliás csiga	Ebben csak 4 gramm a szénhidrát. A sima, pékségben levő vaníliás csigákban pedig 55-60 gramm a szénhidrát. Tehát ez 12-szer kevesebb, ami benne van.	termékadatlap, kalkuláció	Az adatok alapján nem igaz az állítás (a hasonló termékek szénhidrát tartalma az állításban elhangzó 55-60 g helyett átlagosan 44 g).
22.	Update leveles tészta	Ennek 15 gramm a szénhidrátja, 50, 50-60 gramm helyett	termékcsomagolás (címke), termékadatlap és kalkuláció	Az adatok alapján nem igaz az állítás (a hasonló termékek szénhidrát tartalma az állításban elhangzó 50-60 g helyett átlagosan 37 g, illetve kelt tészták esetén 42 g).
23.	Update Light Citrom Sorbet	90%-kal csökkentett szénhidrát tartamú	termékcsomagolás (címke), kalkuláció	Az adatok alapján nem igaz az állítás (a hasonló termékek szénhidrát tartalma átlagosan alacsonyabb, mint az Update terméké, nem pedig fordítva).

24.	Update mangós vaníliás, fehércsokis, zéró pohárdesszert	100 grammban 12 gramm felszívódó szénhidrát van.	termékcsomagolás (címke), kalkuláció és az állítás elhangzását megelőzően kinyomtatott hasonló termékek adatlapjai	Az adatok alapján nem igaz az állítás (az Update termék szénhidrátartalma 12 g helyett 15 g).
25.	Update „nutellás” csiga	13 gramm szénhidrát lesz 100 grammban	kalkuláció dátum nélkül	A bizonyíték nem alkalmas az állítás bizonyítására (nem állapítható meg a kalkuláció készítésének időpontja, így nem igazolt, hogy azzal a vállalkozás már az állítás közzétételekor rendelkezett).
26.	Update pizzatészta	Ebben csak 22 gramm szénhidrát van a 60 helyett, egyharmada a szénhidrát tartalom [a hagyományos pizzához képest]	termékcsomagolás (címke), kalkuláció és a hasonló termékek adatlapjai	A bizonyíték nem alkalmas az állítás bizonyítására (nem állapítható meg a kalkuláció készítésének időpontja, így nem igazolt, hogy azzal a vállalkozás már az állítás közzétételekor rendelkezett, különös tekintettel, hogy az adatlapok nyomtatási ideje az adatkérés utáni).
27.	Update pizzatészta	Háromszor több fehérje		Az adatok alapján nem igaz az állítás (a hasonló termékek átlagos fehérjetartalmához képest az Update termék nem háromszor, hanem csak kétszer több fehérjét tartalmaz).
28.	Update pizzatészta	háromszor több rosttartalom		A bizonyíték nem alkalmas az állítás bizonyítására (nem állapítható meg a kalkuláció készítésének időpontja, így nem igazolt, hogy azzal a vállalkozás már az állítás közzétételekor rendelkezett, különös tekintettel, hogy az adatlapok nyomtatási ideje az adatkérés utáni).
29.	Update rigatoni száraz tészta	Eleve a fele a szénhidrát tartalma [...] ebben 35 gramm szénhidrát van 70 helyett	termékcsomagolás (címke), termékspecifikáció és kétfajta kalkuláció	A bizonyíték nem alkalmas az állítás bizonyítására (nem állapítható meg a kalkuláció készítésének időpontja, így nem igazolt, hogy azzal a vállalkozás már az állítás közzétételekor rendelkezett).
30.	Update rusztikus kenyér	50%-os szénhidrát tartalmú kenyér	termékadatlap	A bizonyíték nem alkalmas az állítás bizonyítására (nem tartalmaz adatot arra vonatkozóan,

				hogymely hasonló termékekhez képest csökkent 50%-kal a szénhidrát tartalma).
31.	Update rusztikus kenyér	magas a rost tartalma	termék adatlap	Az adatok alapján az állítás nem felel meg a jogszabályi előírásoknak (az Update termék rost tartalma 4,8 g/100 g, azonban „rostban gazdag” vagy hasonló állítást 6 g/100g rost tartalom felett lehet tenni).
32.	Update sajtos pogácsa	Az az izgalmas benne, hogy 60 helyett 15 gramm szénhidrát van benne	kalkuláció	Az adatok alapján nem igaz az állítás (hasonló termékek szénhidrát tartalma az állításban elhangzó 60 g helyett átlagosan 42 g, [ÜZLETI TITOK]).
33.	Update száraz orsótészta	fele annyi a szénhidrát benne	termék csomagolás (címke), termék adatlap, laboratóriumi vizsgálat jegyzőkönyve, kalkulációk	A bizonyíték nem alkalmas az állítás bizonyítására (nem állapítható meg a kalkuláció készítésének időpontja, így nem igazolt, hogy azzal a vállalkozás már az állítás közzétételekor rendelkezett).
34.	Update szilvásgombóc	Egy sima szilvásgombócnak olyan 50-60 gramm a szénhidrát tartalma, tehát borzasztóan hizlal tulajdonképpen, és ezt sikerült levinni az egyharmadára, tehát 20 gramm alatti szénhidrátra, viszont ez csak 80 grammos	kalkuláció	A bizonyíték nem alkalmas az állítás bizonyítására két okból sem: 1. a hasonló termékek szénhidrát tartalma 100g-ra és nem adagra van megadva, 2. a csökkentés mértéke 100g-ra vetített adatok alapján 51% helyett csak 44%-os.
35.	Update szilvásgombóc	10 gramm szénhidrát, 6-szor kevesebb, mint a hagyományos szilvásgombóc		
36.	Update szilvásgombóc	cukormentes		Az adatok alapján nem igaz az állítás (az Update termék cukor tartalma 6,9 g/100 g).
37.	Update Tortilla	Erőteljesen csökkentett szénhidrát tartalmú tortilla lapról beszélünk, mondok 22 gramm 60 helyett, tehát egyharmadára csökkentett szénhidrát.	termék csomagolás címke), termék adatlap, kalkuláció, hasonló termékek adatlapjai	A bizonyíték nem alkalmas az állítás bizonyítására (nem állapítható meg a kalkuláció készítésének időpontja, így nem igazolt, hogy azzal a vállalkozás már az állítás közzétételekor rendelkezett).
38.	Update Vegán Hot dog	kevesebb, mint fele szénhidrátot tartalmaznak	Update Hot dog (sertésvirslivel) termék adatlapja	A bizonyíték nem alkalmas az állítás bizonyítására (nem az érintett termékre vonatkozó adatlap).
ÉTREND-KIEGÉSZÍTŐK				

39.	Update Collagen Complex	cukormentes	termékadatlap	Az adatok alapján nem igaz az állítás (az Update termék cukortartalma 1,5 g/100 g).
40.	Update Diet pro	Zéró kalória	termékadatlap	Az adatok alapján nem igaz az állítás (az Update termék kalóriatartalma 128 kcal/100 g).
41.	Update Diet pro	cukormentes	termékadatlap	Az adatok alapján nem igaz az állítás (az Update termék cukortartalma 1,7 g/100 g).
42.	Update l-carnitine	cukormentes	termékadatlap	A bizonyíték nem alkalmas az állítás bizonyítására (nem tartalmaz adatot a termék cukortartalmára ¹¹⁹).
43.	Update Protein Puding	cukormentes	termékadatlap	Az adatok alapján nem igaz az állítás (az Update termék cukortartalma 6,4 g/100 g) „nyelvbólés”-nak minősítette.

206. Figyelemmel arra, hogy a fenti táblázatban felsorolt állítások esetében az eljárás alá vont által benyújtott bizonyítékok nem voltak alkalmasak arra, hogy az állítás valóságtartalmát igazolják, így ezek esetében az eljárás alá vont vállalkozás nem igazolta, hogy az általa alkalmazott tápanyagösszetételre vonatkozó állításokat jogszerűen alkalmazta volna, így azok nem felelnek meg a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés a) pontjában írt követelményeknek.¹²⁰

207. Az Fttv. 6. § (1) bekezdése b) pontjának ba) alpontja alapján megtevesztő, ha a vállalkozás valótlan információt tartalmazó kereskedelmi gyakorlatot valósít meg a termék lényeges jellemzőivel, különösen annak összetételével kapcsolatban. Az eljárás alá vont vállalkozás a fenti táblában felsorolt Update termékekkel kapcsolatban megfogalmazott tápanyag-összetételre vonatkozó állításai esetében az Fttv. 14. §-a szerinti bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, így nem volt megállapítható az ágazati jogszabályok által rögzített feltételeknek való teljesülés. Az Fttv. sérelme körében azonban az is tisztázandó, hogy a vállalkozás ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készítette-e, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas volt.

208. Az eljáró versenytanács az ügyleti döntés torzíthatósága körében a következőket mérlegelte és jutott arra a megállapításra, hogy a fenti állításokkal az eljárás alá vont befolyásolásra is alkalmas gyakorlatot folytatott:

- egy közösségi média felületen közzétett, közvetlen stílusú, közérthető megszövegezésű tartalom és a videó formátum kifejezetten alkalmas arra, hogy a fogyasztói figyelmet felkeltse, a fogyasztó számára érdekes, érzékeny tartalmakat közvetítsen, abban a fogyasztó – a közismert közvetítő személyére is figyelemmel – megbízzon,
- a fogyasztók egy nem elhanyagolható köre számára a tényleges és az állításban elhangzó szénhidrátmennyiségek közötti néhány (akár csak 2-3) grammos eltérések is jelentősek lehetnek,

¹¹⁹ Étrend-kiegészítők esetében a terméken a tápanyag-összetétellel kapcsolatos tájékoztatást a 2002/46/EK irányelv 8. cikkével összhangban kell megadni, amelybe a cukortartalom nem tartozik bele.

¹²⁰ A vizsgálati jelentés 7.B. számú táblázata tartalmazza azon állításokat, amelyek esetében az eljárás alá vont által benyújtott bizonyítékok megfelelőek, ekként az egyes állítások is valószínűsíthetően megfeleltek az 1924/2006/EK rendelet követelményeinek.

- az alá vont által megfogalmazott, tápanyagösszetétellel kapcsolatos állítások közös jellemzője, hogy az Update termékeket más hasonló, („hagyományos”) termékekhez képest kedvező színben tüntetik fel: egyrészt azért, hogy az Update termékben kevesebb a szénhidrát/cukor, mint más, illetve a „hagyományos” termékekben, másrészt azzal, hogy a szervezet számára kívánatos tápanyagokat (fehérje, rost, vitamin) nagyobb mennyiségben tartalmazza. Ezen állítások (lásd a vizsgált kereskedelmi gyakorlat üzenete kapcsán a VIII. pontban írtakat is) a fogyasztókban összességében azt a benyomást keltik, hogy az Update termékek más termékekhez képest egészségesebbek, az egészséggel kapcsolatos állítások pedig (lásd az A) ponthoz írtakat) kifejezetten alkalmasak lehetnek arra, hogy a fogyasztó ügyleti döntését befolyásolják.
209. Mindezek alapján az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozás a fent felsorolt állítások közzétételével (2020. júniustól) megsértette 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés a) pontját, valamint – mivel a tápanyag-összetételre vonatkozó kommunikáció is alkalmas a fogyasztói magatartás torzítására – az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontjának megvalósításával az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

D) A piacelsőbbségi állítások értékelése

210. Egy termék piaci pozíciója (kereseti és kínálati tulajdonsága) lényeges jellemzőnek minősül, a termék értékét és értékelését is meghatározhatja. A jelen ügyben annak is jelentősége van továbbá, hogy az érintett termékkör jellege miatt tartósabb elköteleződést is jelenthet a fogyasztásuk, így egy piacelsőségi állítással történő figyelemfelkeltés mind a termékválasztást, mind a márkaválasztást, mind az eljárás alá vont által ajánlott életmódnak a követését motiválhatja – akár hosszabb távon, a kereskedelmi gyakorlatot időben jelentősen meghaladva.
211. A joggyakorlat értelmében a vállalkozáshoz vagy termékhez kötődő tulajdonságnak, jellemzőnek az állítás alkalmazásának teljes ideje alatt igaznak és pontosnak kell lennie, mivel csak ilyen körülmények között lehet az adott jelző használata objektíven megalapozott. Továbbá a fogyasztókhoz eljuttatott információk valóságtartalmát minden esetben a közreadójának kell igazolnia, a fogyasztók figyelmének felhívását és döntéseik befolyásolását célzó, illetve azt eredményező felsőfokú jelző, azon belül a piacelsőségi állítás megalapozottságát is az azt alkalmazó vállalkozásnak kell bizonyítania. Az eljárás alá vont által alkalmazott piacelsőbbségi állításokat a IV.5. pontbeli táblázat összesíti. Az egyes állítások az alábbi típusokba sorolhatók be:
- az adott termék egyedülálló a termékkategóriában, mert szénhidrátcsökkentett („keto”),
 - vállalkozás elsőként jelent meg a piacon szénhidrátcsökkentett termékkel az adott termékkategóriában,
 - a vállalkozás termékkínálata olyan széles, hogy az egyedülálló a szénhidrátcsökkentett termékek piacán.
212. A fenti típusú állítások egységesen (egyenként és összességében is) azt üzenik a fogyasztóknak, hogy az eljárás alá vont valamilyen tekintetben jobb, kiemelkedő a versenytársaihoz képest, abban a tekintetben azonban eltérnek (aminek az igazolhatóság tekintetében is lehet jelentősége), hogy míg az egyedülállóság általános, átfogó, aktuális piacelsőséget sugall, addig az, hogy valamilyen termékkel elsőként jelent meg a piacon az eljárás alá vont, még nem jelenti egyben azt is, hogy aktuálisan is fennáll ez a piaci helyzet (azaz akár már a kommunikáció közzétételekor is lehet versenytársa, de a piaci tapasztalatai alapján így is különleges szerepe van az elsőnek).
213. A piacelsőséget, mint abszolút elsőbbséget kifejező felsőfokú jelző megalapozottságát a vállalkozásnak valamennyi versenytárral, illetve versenyző termékkel szemben tudnia kell bizonyítani. Akkor jogszerű a piacelsőségi állítás, ha a vállalkozás a kommunikáció közzétételekor – és nem utóbb – rendelkezik mindazokkal az objektív adatokkal, tényekkel, amelyek a fogyasztókhoz intézett állítást hitelesen igazolják, az időszerűséget nélkülöző bizonyíték logikailag is

értelmezhetetlen a legtöbb esetben.¹²¹ Továbbá, amennyiben az állítás tartalma általános jellegű (pl. „egyedülálló”), akkor az állítást az alkalmazás teljes idejére nézve igazolni kell tudni annak jogszerűségéhez.

214. A piacelsőségi állítások jellegüknél fogva különösen alkalmasak az üzleti döntés befolyásolására, mivel azt az üzenetet közvetítik, hogy a vállalkozás vagy annak terméke valamely jellemző tulajdonsága miatt valamennyi versenytársához képest kitűnik az érintett piacon, azoknál jobb, figyelemreméltóbb, megbízhatóbb stb. Piacelsőséget sugalló kifejezést csak abban az esetben lehet alkalmazni, ha annak valóságtartalmát a reklámozó független adatokkal igazolja, és nem hárítható át a fogyasztóra annak felelőssége és feladata, hogy az állítás valóságnak való megfelelését ellenőrizze. Jogsértő, ha a felsőfokú állítások független, objektív megalapozása nem áll fenn. A független adatokkal való alátámasztás hiányában a vállalkozás állításának saját adatbázissal és módszerrel való megalapozása csak akkor fogadható el, ha a felsőfokú állítás bizonyításának módszere, a felhasznált adatok gyűjtése, összegzése, összevetése egyértelműen megfelelő. ¹²² Egy piacelsőségi állítás (nem véletlenül gyakori kommunikációs elem) hatása annyira jelentős lehet, hogy igazolására nem fogadható el bizonyítékként egy pusztán nyilatkozat, miszerint az állítás az adott piaci szereplő aktuális tapasztalatai, véleménye alapján volt megalapozott.
215. A Norbi Update Lowcarb Zrt. az általa alkalmazott, IV.5. pontbeli állítások valóságtartalmának igazolásaképpen kizárólag azzal kapcsolatban nyújtott be valamilyen dokumentumot, amelyek az Update kenyér és az Update pizzaalap szénhidrátcsökkentés szempontú piacelsőbbségére, valamint az Update termékínálat nagyságára vonatkozó piacelsőbbségre vonatkoztak. A benyújtott dokumentumok [ÜZLETI TITOK] által készített, internetes kutatáson alapuló piackutatási riportok voltak, amelyekről maga az eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozott úgy, hogy azok [ÜZLETI TITOK], de azokból egyébként sem állapítható meg, hogy milyen időszakokra vonatkozóan igazolhatnák az állítás valóságtartalmát. Erre való tekintettel megállapítható, hogy a Norbi Update Lowcarb Zrt. a kommunikáció közzétételekor (alkalmazásakor) nem rendelkezett olyan objektív adatokkal, amelyek a fogyasztókhöz intézett állítást hitelesen igazolnák.
216. Az Update Berry Sorbet pálcikás jégkrém, Update „Bájgli”, Update bolognai spagetti, Update Keto szaloncukor, Update gluténmentes száraztészta, Update Keto Radler, Update Keto Fat Burner, Update pizzatészta, Update „Ketoburger”, Update Tortilla vonatkozásában, illetve a „cukormentes szörp, protein tészta napolyi, csökkentett szénhidrátú ropi és sós pereg, cukormentes csokoládé (Bonbonettivel közösen), szénhidrát csökkentett falafel”-re vonatkozó, valamint az Update termékek időbeli elsőségét érintő állításokkal kapcsolatban az eljárás alá vont nem nyújtott be semmilyen dokumentumot, így ezen állítások esetében sem tudta igazolni, hogy a kommunikáció közzétételekor rendelkezett volna azokkal az objektív adatokkal, amelyek a fogyasztókhöz intézett állítást hitelesen igazolják, sem azt, hogy az állítása valós.
217. Mivel az eljárás alá vont vállalkozás egyetlen, fentiek szerinti piacelsőbbégi állítását (valóságtartalmát) sem tudta igazolni, miközben a piacelsőségi állítások a fogyasztói üzleti döntések torzítására alkalmasak, az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont 2020. júniustól az általa alkalmazott, a IV.5. pontbeli táblázatban felsorolt piacelsőbbégi állítások közzétételével megvalósította az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontjában írt kereskedelmi gyakorlatot, ezzel megsértve az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

E) Annak értékelése, hogy elhallgatta az eljárás alá vont, hogy a Norbi Update márkához köthető diéták alkalmazhatóságát az egyéni egészségügyi körülmények befolyásolhatják

¹²¹ Dr. Zavodnyik József: Nagykommentár a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvényhez

¹²² Dr. Zavodnyik József: Nagykommentár a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvényhez

218. Egyértelműen megállapítható, hogy a feltárt kereskedelmi gyakorlatban az eljárás alá vont sem az Update termékek, sem az Update életmód kapcsán használati (vagy hatékonysági, illetve célcsoportra vonatkozó) korlátot nem fogalmaz meg, miközben a vizsgált kereskedelmi kommunikációban többször is előkerülő állításként jelenik meg, hogy [SZEMÉLYES ADAT] a videós Facebook bejegyzésében arról beszél, hogy a szénhidrátcsökkentett (napi 80-100 g/nap), illetve keto (40-60 g/nap)¹²³ életmóddal bárki képes fogyni, egészségesebbé válni, az mindenki számára alkalmas módszer. A IV.6. pontbeli táblázat tartalmazza azon összegzést, amely alapján a termékek, illetve az életmód általános alkalmazhatósága, hatékonysága az üzenet része.
219. Az Fttv. 7. § (1) bekezdése szerinti megtévesztő mulasztás tényállásának megállapíthatóságához az alábbi négy elem megléte szükséges:
- a szóban forgó információ jelentős legyen,
 - a vállalkozás elhallgatja azt és a jelentős információ a körülményekből sem derül ki,
 - a jelentős információ elhallgatása alkalmas volt a fogyasztó ügyleti döntésének befolyásolására,
 - nincs olyan térbeli vagy időbeli korlátja a kommunikációnak, amely akadályt képez az információ fogyasztóhoz való eljutása szempontjából, illetve a vállalkozás nem tett meg mindent, hogy az információt a korlátok ellenére eljuttassa a fogyasztóhoz.
220. Tudományos források arra mutatnak rá, hogy az alacsony szénhidrát-tartalmú (low carb) vagy keto étrendek nem minden egészségügyi állapotban vagy élethelyzetben alkalmazhatók biztonságosan. Így például „*kerülendők várandósság, szoptatás idején, vesebetegek, evészavarok fennállása esetén és SGLT-2-gátlókkal történő gyógyszeres kezelés során*”.¹²⁴ Továbbá tanulmányok felhívják figyelmet arra is, hogy ketogén étrend folytatása (inzulint vagy orális hipoglikémiás szereket alkalmazó) cukorbetegéknél súlyos hypoglikémiát okozhat, ha a gyógyszeres kezelést nem igazítják a diétához. Ezen kívül arra is figyelmeztetnek, hogy a ketogén étrend ellenjavallt hasnyálmirigy-gyulladásban, májelégtelenségben, zsírsanyagcsere-rendellenességekben, primer karnitinhiányban, karnitin-palmitoil-transzferáz-hiányban, karnitin-transzlokáz-hiányban, porfiriákban vagy piruvát-kináz-hiányban szenvedő betegeknek.¹²⁵
221. Az általánosan elfogadott, cukorbeteg számára kiadott étrendi ajánlások¹²⁶ szerint az elfogyasztott tápanyagok 45-55%-át szénhidrátoknak kell kitenni (szemben a ketogén étrendben ajánlott 5-10%-kal).¹²⁷ Az étrendi ajánlások azt is hangsúlyozzák, hogy a szénhidrát mennyiségét minden esetben személyre kell szabni. A cukorbeteg számára meghatározott napi szénhidrát

¹²³ VJ/36-72/2021. sz. feljegyzés mellékleteként beemelt, 2021. június 7-én közzétett videó: „70%-ban a siker szempontjából az számít, hogy ne egyél többet naponta azért 80-100 gr ch-nál. De mi, az én diétám, amit javaslok, az inkább 40-60 gr, de tényleg le is pucolja szépen az embert.”

¹²⁴ VJ/36-73/2021. sz. feljegyzés 20. mellékleteként beemelt Emberi Erőforrások Minisztériuma Egészségügyért Felelős Államtitkárság Egészségügyi Szakmai Kollégiumának „A diabetes mellitus kórismezéséről, a cukorbeteg antihyperglykaemiás kezeléséről és gondozásáról felnőttkorban” című, 2020. július 16. – 2023. július 16. között érvényes egészségügyi szakmai irányelve - 10. Ajánlás

¹²⁵ VJ/36-73/2021. sz. feljegyzés 25. mellékleteként beemelt Wajeed Masood, Pavan Annamaraju és Kalyan R. Uppaluri „Ketogenic Diet” c. tanulmánya, „Cautions and Contraindications”

¹²⁶ VJ/36-73/2021. sz. feljegyzés 20. mellékleteként beemelt Emberi Erőforrások Minisztériuma Egészségügyért Felelős Államtitkárság Egészségügyi Szakmai Kollégiumának „A diabetes mellitus kórismezéséről, a cukorbeteg antihyperglykaemiás kezeléséről és gondozásáról felnőttkorban” című, 2020. július 16. – 2023. július 16. között érvényes egészségügyi szakmai irányelve - 10. Ajánlás, VJ/36-73/2021. sz. feljegyzés 24. mellékleteként beemelt dr. Polyák Éva, Breitenbach Zita, Szekeresné Dr. Szabó Szilvia: Klinikai és gyakorlati diétetika –12.7.2. fejezet

¹²⁷ VJ/36-73/2021. sz. feljegyzés 25. mellékleteként beemelt Wajeed Masood, Pavan Annamaraju és Kalyan R. Uppaluri „Ketogenic Diet” c. tanulmánya – „Function”

menyisége 120-220 g között is mozoghat¹²⁸ az egyéni körülmények (túlsúly, napi energiaigény) alapján, miközben a ketogén diéta csupán napi 20-50 g szénhidrátot engedélyez.¹²⁹

222. A szénhidrátcsökkentett, keto étrend alkalmazhatóságával kapcsolatban tehát megállapítható, hogy azt egyéni egészségi körülmények jelentősen befolyásolhatják, és bizonyos betegségek esetén alkalmazása kifejezetten ellenjavallt, más betegségek esetén pedig a gyógyszerelés módosítását indokolja. Az eljárás alá vont által ajánlott napi szénhidrátbevitel (legfeljebb 100 g) jóval alacsonyabb, mint amelyet cukorbetegek számára (egyéni körülményektől függetlenül) a diétetika javasol.
223. Ezen fenti információk jelentős információnak minősülnek, mivel az emberi egészséget nagy mértékben befolyásoló körülményeket érintenek, továbbá nem mellőzhető az a tény sem, hogy a kereskedelmi gyakorlat szerint is kiemelt (nevesített) címzettjei a termékeknek, illetve az életmódnak pl. a cukorbeteg (lásd a B) pontot is: „*elmúlik a cukorbetegség*”, „*az meggyógyítja (...) a cukorbetegséget*”), így nem pusztán jelentősek az ügyleti döntés kapcsán a hiányolt információk, hanem elengedhetetlenek.
224. Általánosságban elmondható ebben a körben is, hogy egy vállalkozásnak olyan reklámhordozót kell választania, amely a területi korlátokra is figyelemmel biztosítja a tisztességes tájékoztatás közreadását. Minden reklám az előnyökre helyezi a hangsúlyt, azonban a kommunikáció nem merülhet ki pusztán a kedvező elemek felsorolásában, hiszen azok nem elegendők a körültekintő, megalapozott vásárlói döntés meghozatalához.
225. Figyelemmel arra, hogy a videók hosszát, tartalmát, kereteit az eljárás alá vont szabadon, maga határozza meg (a videó közzététele nem jár költséggel számára) és a vizsgált videók között nem ritka a 15 percnél hosszabb (sőt van egy óránál hosszabb) élő bejelentkezés is, így a jelen ügyben alkalmazott kommunikációs eszköz (közösségi média oldalon megjelenő videó) semmilyen időbeli vagy területi korlátot nem támaszt, az eljárás alá vont akár [SZEMÉLYES ADAT] szájába adva, akár a videós bejegyzés mellett szövegesen (a #reklam mintájára), akár a videót feliratozva vagy egyéb technológiai megoldással át tudta volna adni a hiányzó figyelmeztetést. Az sem mentesíti az eljárás alá vontat, ha más videóban vagy - ahogy azt a benyújtott bizonyítékok igazolják - más Facebook bejegyzésekhez fűzött hozzászólásra adott válaszokban, illetve egyedi fogyasztói megkeresésére válaszként küldött e-mailben adja meg a hiányzó tájékoztatást, ugyanis utóbbi információk csak egy szűkebb fogyasztói körhöz jutnak el.
226. Megállapítható tehát, hogy egyik feltárt videóban sem hangzik el, illetve a videók mellett közvetlenül sem található a címkék között arra vonatkozó információ, hogy a low carb vagy a keto diéták alkalmazhatóságát az egyéni egészségügyi körülmények befolyásolhatják, miközben más videós bejegyzésekben, az azokhoz fűzött hozzászólásokban, valamint e-mailes kommunikációban adott (általános és egyedi) tájékoztatást arról az eljárás alá vont, hogy egyes egyéni egészségügyi körülmények esetén javallott-e a szénhidrátcsökkentett, illetve keto étrend folytatása (lásd a IV.6. pontban hivatkozott példákat).
227. A joggyakorlat értelmében¹³⁰ az egészségesnek ítélt életmód, termékek iránt érdeklődő, illetőleg valamely betegségekben szenvedő, illetőleg ezen betegségeket különböző készítmények fogyasztásával elkerülni kívánó fogyasztók ügyleti döntéseinek befolyásolására alkalmasak az olyan állítások, amelyek az adott termék emberi egészségre gyakorolt kedvező hatásairól, illetőleg a termék betegséget megelőző, azt gyógyító hatásairól adnak tájékoztatást. Ebből következően

¹²⁸ VJ/36-73/2021. sz. feljegyzés 24. mellékleteként beemelt dr. Polyák Éva, Breitenbach Zita, Szekeresné Dr. Szabó Szilvia: Klinikai és gyakorlati diétetika – 12.7. fejezet, 12/5. táblázat (233. oldal)

¹²⁹ VJ/36-73/2021. sz. feljegyzés 25. mellékleteként beemelt Wajeed Masood, Pavan Annamaraju és Kalyan R. Uppaluri „Ketogenic Diet” c. tanulmánya, – „Function” (1. old.)

¹³⁰ VJ/34/2014. határozat 89. pont

alkalmas a fogyasztók ügyleti döntésének befolyásolására egy olyan információ elhallgatása is, amely érdemben befolyásolhatja az alkalmazhatóságot, az ígért hatást, hatékonyságot.

228. Az eljáró versenytanács a fentiek alapján megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozás a IV.6. pontbeli táblázatban felsorolt esetekben elhallgatta, hogy a Norbi Update márkához köthető diéták alkalmazhatóságát az egyéni egészségügyi körülmények befolyásolhatják, ezzel megvalósította az Fttv. 7. § (1) bekezdésben írt kereskedelmi gyakorlatot, ezzel megsértve az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

F) A Norbi Update Keto Mézédés termékkel kapcsolatos kereskedelmi gyakorlat értékelése

A forgalmazás jogszerűtlensége

229. Az Fttv. melléklet 9. pontja alapján tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak minősül annak valótlan állítása vagy olyan hamis benyomás keltése - akár önmagában a terméknek a kereskedelmi gyakorlatban való megjelenítése által -, hogy a termék jogszerűen forgalmazható. Ahhoz tehát, hogy az Fttv. melléklet 9. pontjában írt magatartás megvalósuljon nem szükséges, hogy az eljárás alá vont a termék forgalmazhatóságáról adjon valótlan információt, már önmagában az által jogsértővé válik a kereskedelmi gyakorlat, hogy egy ilyen termék a kereskedelmi kommunikációban megjelenik.

230. A Norbi Update Lowcarb Zrt. a 2021 októberében Facebook oldalán négy írott és egy videós bejegyzésben népszerűsítette a Norbi Update Keto Mézédés terméket. A termékkel kapcsolatban a szakhatóság azt állapította meg, hogy azt a 1333/2008/EK rendelet 5. cikke szerinti tilalomba ütközően hozták forgalomba, [ÜZLETI TITOK]. A Fttv. melléklet 9. pontja szerinti magatartás erre tekintettel nemcsak a forgalomból történő kivonást követő időszakban valósulhatott meg, hanem a forgalmazás kezdetétől jogsértő volt a termék kapcsán közzétett kereskedelmi gyakorlat. A jogszerűtlen forgalmazás ténye ugyanis nem a konstitutív hatósági döntésből fakad, hanem a jogszabályi feltételeknek való nem megfelelésből.

231. Az eljárás alá vont azzal érvelt, hogy a jogszerűtlen forgalmazás kapcsán a NÉBIH előtt a gyártó elismerte felelősségét, valamint a gyártónak kell ellenőriznie azt, hogy a terméket Magyarországon a jogszabályoknak megfelelően forgalomba lehet-e hozni. Azonban az, hogy a NÉBIH megállapította az ágazati szabályok megsértéséért a gyártó felelősségét, irreleváns az eljárás alá vont Fttv. szerinti, érdekelvű felelőssége szempontjából (különös tekintettel arra is, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlat forrása az eljárás alá vont és nem a gyártó volt). Az Fttv. szerinti felelősség szempontjából annak van jelentősége, hogy mely vállalkozásnak állt közvetlenül érdekében az egyébként jogszerűen nem forgalmazható termék értékesítése, eladásának ösztönzése.

232. Jelen esetben a Norbi Update Lowcarb Zrt. közvetlen érdekeltsége egyértelműen fennáll, mivel nem csak értékesítésből származó bevételt realizálta, de az érintett kereskedelmi gyakorlatot is önállóan és egyedül valósította meg, a terméket a saját márkanéve alatt forgalmazta. [ÜZLETI TITOK].

233. Az eljáró versenytanács a jelen ügyben nem tartotta indokoltnak, hogy a gyártó érdekeltségét, illetve felelősségét vizsgálja, de meg kívánja jegyezni, hogy az eljárás alá vont és a gyártó között fennálló szerződés alapján [ÜZLETI TITOK].

234. A fentiekre tekintettel az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozás a IV.7. pontbeli, a Norbi Update Keto Mézédés terméket népszerűsítő Facebook bejegyzések közzétételével megvalósította az Fttv. mellékletének 9. pontja szerinti tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot, megsértve ezzel az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

A Norbi Update Keto Mézédés összetételével kapcsolatos állítások

235. Eljáró versenytanács visszautal az 1924/2006/EK rendelet 9. cikkének azon előírására, miszerint összehasonlítás csak azonos csoportba tartozó több élelmiszer figyelembevételével végezhető, valamint arra, hogy cukormentes állítás 1,5 g/100 g cukortartalom alatti értéknél tehető.
236. Az eljárás alá vont a Norbi Update Keto Mézédés termék szénhidrát- és cukortartalmának csökkentésére vonatkozó állításai igazolására való felhívásra a termék tápanyag-összetételére vonatkozó dokumentumot nyújtott be, amely nem alkalmas az állítások igazolására, tekintettel arra, hogy az nem tartalmaz adatot semmilyen más termékre. A benyújtott dokumentum alapján továbbá nem volt alkalmazható a cukormentes állítás, figyelemmel arra, hogy a termék cukortartalma (címkén szereplő érték: 2 g/100 g, NÉBIH laboratóriumi vizsgálata szerinti érték: 7,9 g/100 g) meghaladja a jogszabályban megadott határértéket.
237. Az eljárás alá vont a feltárt kereskedelmi kommunikációban (lásd a IV.7. pontot) a termék összehasonlítását „hagyományos mézekhez” képest végezte el, azonban a termék a „folyékony asztali édesítőszer” termékkategóriába esik, amely nem azonos a „hagyományos méz” termékkategóriájával, így a fent hivatkozott 1924/2006/EK rendelet 9. cikkében írt követelménynek az összehasonlítás nem felel meg. Bár az eljárás alá vont úgy nyilatkozott, hogy gyártó által szolgáltatott adatok alapján alakította ki kereskedelmi kommunikációját, a feltárt információk szerint a „hagyományos méz”-ekkel való összehasonlítás elsőként a termék címkéjén jelent meg (és ezt követően jelent meg a Facebook bejegyzésekben is). [ÜZLETI TITOK]. Mindezek alapján kimondható, hogy az eljárás alá vont érdemi ráhatással bírt, illetve aktívan közreműködött az érintett kereskedelmi kommunikáció kialakításában.
238. Mivel az eljárás alá vont által benyújtott bizonyíték nem volt alkalmas arra, hogy az állítások valóságtartalmát igazolja, az eljárás alá vont nem igazolta, hogy az általa alkalmazott tápanyag-összetételre vonatkozó állításokat jogszerűen alkalmazta a Norbi Update Keto Mézédés termékkel kapcsolatban (függetlenül attól, hogy a termék egyébként sem lett volna semmilyen módon népszerűsíthető a forgalmazás jogszerűtlensége miatt).
239. Figyelemmel azonban arra, hogy az alkalmazott állítások a termék előnyeit, más termékekhez képest értelmezhető jellemzőit emelik ki, továbbá ezen állítások is összefüggenek az eljárás alá vont általános ígéreteivel egészségre vonatkozó hatásállításaival, így az állítások alkalmasak arra, hogy a fogyasztók üzleti döntését befolyásolják.
240. A fentiekre tekintettel az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozás a Norbi Update Keto Mézédés szénhidrát- és cukortartalmával kapcsolatban tett állítások közzétételével megsértette 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés a) pontját, valamint az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontjának megvalósításával az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

IX.

Összegzés és jogkövetkezmény

241. Az eljáró versenytanács a Tpv. 76. § (1) bekezdés f) pontja alapján megállapította, hogy a Norbi Update Lowcarb Zrt. 2020 júniusától kezdődően a vállalkozás <https://www.facebook.com/update1> oldalán közzétett egyes – a jelen határozat indokolásában ismertetett – bejegyzésekben
- az Update termékeket olyan egészségre ható tulajdonságra, illetőleg betegség megelőzésére, kezelésére utaló állításokkal népszerűsítette, amelyek nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, amely magatartással az eljárás alá vont megsértette a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló, 2011. október 25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1169/2011/EU rendelet) 7. cikk (1) bekezdés b) pontját, valamint a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 6. § (1) bekezdés b) pontjának megvalósításával az

- Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat, továbbá megsértette a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (3) bekezdésében foglaltakat,
- megtevesztő módon tett közzé állításokat az Update termékek összetételével kapcsolatban, amely magatartással az eljárás alá vont megsértette a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés a) pontját, valamint megvalósította az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontját, és ezzel megsértette az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat,
 - nem megalapozottan alkalmazott piacelsőségi állításokat, amely magatartásával megvalósította az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt tényállást, és ezzel megsértette az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat,
 - a közzétett kereskedelmi kommunikációban azt a benyomást keltette a fogyasztókban, hogy az általa népszerűsített, az Update márkához köthető táplálkozás mindenki számára alkalmas az egészségi állapot megőrzésére, javítására, a betegségek megelőzésére, kockázatuk csökkentésére, mivel elhallgatja, hogy a Norbi Update márkához köthető diéták alkalmazhatóságát az egyéni egészségügyi körülmények befolyásolhatják, amely magatartással az eljárás alá vont megvalósította az Fttv. 7. § (1) bekezdésében foglalt magatartást, és ezzel megsértette az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.
242. Az eljáró versenytanács megállapította továbbá, hogy a Norbi Update Lowcarb Zrt. 2021 októberében a Norbi Update Keto Mézédés - Mézhelyettesítő szirup, édesítőszerekkel elnevezésű termék népszerűsítése során azt a hamis benyomást keltette, hogy az jogszerűen forgalmazható, és ezzel az Fttv. mellékletének 9. pontjában foglalt tényállás megvalósításával megsértette a 3. § (1) bekezdésében előírt tilalmat, továbbá a termék szénhidrát- és cukortartalmával kapcsolatban tett állításaival megsértette a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés a) pontját, valamint az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt tényállás megvalósításával megsértette a 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.
243. Az eljáró versenytanács szerint a jelen ügyben nem indokolt a vizsgált, jogsértő magatartások kapcsán a folytatástól való eltiltás a Tpv. 76. § (1) bekezdés h) pontja alapján, ugyanis a rendelkezésre álló információk szerint a sérelmezett bejegyzések, videók már nem érhetőek el, az eljárás alá vont azokat eltávolította. Az eltiltás vagy egy esetleges helyreigazítás előírásának megfontolása körében az eljáró versenytanács figyelemmel volt arra is, hogy a rendelkezésre álló információk szerint az eljárás alá vont közösségi médiában megvalósuló kereskedelmi gyakorlata módosítás alatt van.
244. Az eljáró versenytanács a jogsértés megállapításán túlmenően a jogsértések jellegére, súlyára, a jogsértés körülményeire, illetve a célcsoportra is tekintettel a Tpv. 76. § (1) bekezdés k) pontja és a Tpv. 78. § (1) bekezdés a) pontja alapján bírság kiszabását is indokoltnak tartott az eljárás alá vont vállalkozással szemben, különös figyelemmel arra, hogy az érintett piacon évek óta egyértelmű a joggyakorlat, számos hasonló vagy azonos piacon tevékenykedő vállalkozás ellen járt el szigorú jogkövetkezményeket alkalmazva, illetve az Update termékek ellen is számos versenyfelügyeleti eljárást folytatott le korábban a hatóság.
245. A fogyasztóvédelmi típusú ügyekben kiszabott bírság meghatározásának szempontjairól szóló, a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 1/2021. számú közleménnyel módosított 12/2017. számú közleménye (a továbbiakban: Bírságközlemény) részletezi azokat a szempontokat, amelyek alapján a Gazdasági Versenyhivatal meghatározza az Fttv. és a Tpv. III. fejezete, illetve valamennyi, az Fttv. eljárási szabályaira visszautaló, ezen szabályokra tekintettel alkalmazandó és a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozó – fogyasztók és üzletfelek tisztességes tájékoztatását szabályozó – jogszabályi rendelkezések megsértése miatt indított ügyekben kiszabott versenyfelügyeleti bírság mértékét.

246. A Tptv. 78. § (3) bekezdése értelmében a bírság összegét az eset összes körülményeire – így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására, gyakoriságára – tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a végső üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.
247. A versenyfelügyeleti bírság kiszabásának célja az, hogy a vállalkozásokat visszatartsa a tisztességtelen magatartástól, és egyúttal megteremtse a gazdasági verseny tisztességét. A bírság összegének megállapítása során a Gazdasági Versenyhivatal ezért szem előtt tartja, hogy a bírság kiszabásának célja az egyedi és általános elrettentés is, így a bírság összegének alkalmasnak kell lennie arra, hogy a vállalkozás számára a jogsértő magatartásért megfelelő büntetést helyezzen kilátásba, ami a jogsértés gazdasági jelentőségét is kifejező szankció alkalmazását teszi szükségessé.
248. A Bírságközlemény 13. pontja értelmében a célokra is figyelemmel a kiszabandó bírság összegének a meghatározása alapvetően öt, egymást követő lépésben történik. Az eljáró versenytanács először meghatározza a bírság kiinduló összegét, majd az adott ügyben figyelembeveendő, a jogsértés súlyát, hatását enyhítő és súlyosító körülmények mérlegelésével meghatározza a bírság alapösszegét, ezt követően – amennyiben indokolt – az esetleges korrekciós tényezőkre tekintettel megváltoztatja az alapösszeget, majd figyelemmel van a vállalkozások együttműködésére, végül pedig mérlegeli az esetleges fizetési nehézségekre tekintettel alkalmazható könnyítéseket.
249. A versenyfelügyeleti kiinduló összegének a megállapítása során a versenytanács főszabály szerint a jogsértő kereskedelmi gyakorlat költségéből számol, azzal, hogy (lásd a Bírságközlemény 18. pontját) amennyiben a költségekre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre pontos, megbízható adatok, a kiinduló összeg meghatározásánál figyelembe vehetőek becsült értékek is.
250. A kifogásolt kereskedelmi gyakorlat kapcsán az eljárás alá vontnak nem merült fel közvetlen költsége (saját csatornán, saját munkavállalója, illetve vezetője tette közzé és hozta létre), azonban [SZEMÉLYES ADAT] olyan közismert média személyiség, illetve az érintett Facebook oldal olyan magas követő számmal rendelkezik, hogy az egyes megjelenések hatásukban összevethetőek lehetnek magas követőszámmal rendelkező influenszerek (költséggel járó) marketing tevékenységével. A költségek becsléséhez ezért az eljáró versenytanács megkeresett¹³¹ nagyobb, influenszer marketinggel is foglalkozó ügynökségeket a piaci adatok feltárása érdekében. Az eljáró versenytanács megállapította, hogy az egyes ügynökségek nyilatkozatai, adatszolgáltatásai¹³² alapvetően ellentmondás-mentesek, több tekintetben azonos észrevételeket, megjegyzéseket tettek, hasonló információkat és költségadatokat adtak meg, illetve becsültek, valamint számos szempontot azonosítottak az egy követőre tervezhető hozzávetőleges díjon túl, ami befolyásolhatja egy esetleges becslés pontosságát, különösen a jelentősebb követőszámmal rendelkező influenszerek esetében.
251. A kapott információk alapján azonban a feltárt kommunikáció becsült költsége annyira magas lehetne (több száz millió Ft), továbbá az ilyen típusú becslés számtalan bizonytalan elemet tartalmaz és az esetleges összeg az eljárás alá vont bevételeihez mérten is kiemelkedő lenne, így az eljáró versenytanács arra jutott, hogy a jelen ügyben a kommunikációs költség becslése sem adna megfelelő viszonyítási alapot, ezért a releváns bevételből való kiindulást tartotta indokoltnak a jelen ügyben.
252. Az eljáró versenytanács nem tudta figyelembe venni a kalkuláció során az eljárás alá vont azon javaslatát, hogy a vizsgált időszakban megrendelt és megjelent Facebook fizetett hirdetések

¹³¹ VJ/36-88/2021.-VJ/36-97/2021. számú iratok

¹³² VJ/36-98/2021.-VJ/36-109/2021. számú beadványok

költségéből, illetve annak egy meghatározott kisebb arányából induljon ki. Ezen hirdetések nem képezték a versenyfelügyeleti eljárás tárgyát, azokkal kapcsolatban az eljáró versenytanács nem állapított meg jogsértést, illetve ezen logika alapján bármely más (az eljárás alá vont termékeit népszerűsítő) kereskedelmi gyakorlat költsége is figyelembe vehető lett volna. Ezen megközelítés sem a Bírságközleménnyel, sem a vonatkozó jogszabályi rendelkezéssel nincs összhangban.

253. Megjegyzi azt is az eljáró versenytanács az eljárás alá vont javaslata kapcsán, hogy (lásd az alábbiakat is) az eljáró versenytanács arányosításokat a bevételi adatokból kiindulva is megtett (így nem a teljes, jogsértő időszakban realizált bevételekből, hanem csak meghatározott termékek bevételeinek 10%-ából indult ki).
254. A Bírságközlemény 19-21. pontjai értelmében, ha a kommunikációs költség összege nem ad megfelelő viszonyítási alapot vagy ha azokra vonatkozóan a fenti becsléshez szükséges mértékben sem állnak rendelkezésre megbízható adatok, úgy árbevétel alapú bírságolási módszer alkalmazandó. Ha az egyértelműen beazonosítható a jogsértő kereskedelmi gyakorlat révén realizált nettó árbevétel (például mert a kereskedelmi gyakorlat, illetve általában a forgalmazás a jogsértő kommunikációra épült), úgy az eljáró versenytanács azt tekinti a bírság kiinduló összegének, ennek hiányában a jogsértéssel érintett árukból a jogsértés időszaka alatt realizált nettó árbevétel 10%-át veszi figyelembe.
255. A kereskedelmi gyakorlatban közvetlenül érintett, megjelenített termékek eladásából származó (releváns) árbevétel összesen [ÜZLETI TITOK] Ft¹³³ volt, amely összegből az eljáró versenytanács kiemelőnek tartja a Norbi Update Keto Mézédés termékkel elért [ÜZLETI TITOK] bevételt. Utóbbi tétel ugyanis egészében jogsértő magatartásból származott (a termék nem lett volna forgalmazható), míg a további termékekből származó bevétel esetében ilyen közvetlen kapcsolat nincs. Erre való tekintettel az eljáró versenytanács a kiinduló összeg kalkulációjához a Norbi Update Keto Mézédés termékkel elért [ÜZLETI TITOK] bevétel egészét és az érintett termékek bevételei ([ÜZLETI TITOK]-tal csökkentett) összegének (azaz [ÜZLETI TITOK]) a 10%-át (azaz [ÜZLETI TITOK]) adta össze.
256. A bírság kiinduló összege ekként [ÜZLETI TITOK] Ft. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint ezen kiinduló összeg még arra tekintettel is megfelelő mértékű, hogy az eljárás alá vont kommunikációja az összes Update termék forgalmára kedvező hatással lehetett, hosszabb távon is (különösen az életmódot általánosan népszerűsítő jogsértő magatartásokra), és az összes Update termék eladásából származó árbevétel 2020. június és 2022. július között a releváns bevételnél jelentősen magasabb, [ÜZLETI TITOK] Ft volt.¹³⁴ Utóbbi körülményt azonban az eljáró versenytanács (a kereskedelmi gyakorlat hatásaként) kiemelt súlyosító körülményként vette figyelembe a Bírságközlemény 34. és 36. pontja alapján.
257. A kiinduló összeg fentiek szerinti meghatározását követően került sor az alapösszeg kiszámítására, amely a jogsértés súlyát, hatását és a vállalkozás jogsértéshez való viszonyulását kifejező súlyosító és enyhítő körülmények figyelembevételére ad lehetőséget. Kiemelendő, hogy a Bírságközlemény az érintett fogyasztói kör (IV.1.1. pont¹³⁵) és a termék jellemzői, bizalmi jellege (IV.1.2. pont¹³⁶) körében is súlyosító körülményként hivatkozta a túlsúlyos fogyasztók célzását.

¹³³ VJ/36-58/2021. sz. adatszolgáltatás 1. sz. melléklete szerinti bevételi adat és az VJ/36-44/2021. sz. adatszolgáltatás 5. sz. mellékletében található a Norbi Update Keto Mézédés termék értékesítéséből származó árbevételi adat összessége.

¹³⁴ VJ/36-58/2021. sz. adatszolgáltatás 1. sz. melléklete szerinti bevételi adat

¹³⁵ „27. Súlyosító körülmény, ha az érintett fogyasztói kör sérülékeny, kiszolgáltatott, a jogsértő üzenetre különösen érzékeny. Ilyennek minősülhetnek például ... túlsúllyal küszködő fogyasztókat célzó kereskedelmi gyakorlatok...”

¹³⁶ „33. A fentiek alapján különösen súlyosító körülmény, ha a jogsértéssel érintett termék vagy szolgáltatás ... egészségügyi problémákra vagy túlsúlyra kínál megoldást (bizalmi termék)...”

258. Az eljáró versenytanács a jelen ügyben kiemelt súlyosító (a kiinduló összeget egyenként 25-25%-kal növelő) körülményként azonosította az alábbiakat:
- a kereskedelmi kommunikációval érintett fogyasztói kör részben sérülékeny, mivel egyes magatartások, állítások betegeket és túlsúllyal küzdő fogyasztókat is céloznak (lásd a Bírágközlemény 27. és 33. pontját),
 - jelentős a jogsértés hatása, ugyanis a jogsértéssel összefüggésben tovaгыűrűző hatás mutatható a teljes kínálatra nézve, a kereskedelmi gyakorlat nemcsak az érintett termékek forgalmára, hanem – az Update életmódot reklámozó gyakorlatok miatt – minden eljárás alá vonti bevétellel összefüggésben lehet (lásd a Bírágközlemény 36. pontját),
 - a jogsértő kereskedelmi gyakorlat intenzív volt és huzamosabb ideig tartott, illetve a kereskedelmi gyakorlat nagy része a közzétételt követően huzamosabban, 2021 júniusa után is elérhető a Facebook felületén a vizsgálói (2022. évi) mentések alapján (lásd a Bírágközlemény 34. pontját),
 - a felróhatóság kiemelt foka állapítható meg figyelemmel arra, hogy az eljárás alá vont vezető tisztségviselője és a jogsértő kereskedelmi gyakorlat tényleges megvalósítója [SZEMÉLYES ADAT] korábban olyan vállalkozásban töltött be hasonló pozíciót, amelyet hatóság ugyanolyan (szintén Update termékeket érintő) magatartás okán elmarasztalt,¹³⁷ továbbá az eljárás alá vont a vizsgált időszakban – elkülöníthető, akár külön-külön értékelhető magatartásként – több jogsértő fogyasztói tájékoztatást is közölt, az eljárásban több, egyébként önállóan is megítélhető jogsértő magatartás vizsgálatára került sor (lásd a Bírágközlemény 39. és 41. pontját).
259. Az eljáró versenytanács (közepes súlyú, a bírság összegét egyenként 15-15%-kal csökkentő) enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy
- az Update termékekkel kapcsolatban, általános egészségre gyakorolt kedvező hatásra utaló állítások mellett [SZEMÉLYES ADAT] néhány videóban az érintett termék releváns összetevőjéről ad tájékoztatást, némiképp korrigálva az elmaradt egyedi állítást, illetve a feltárt kereskedelmi gyakorlaton belül is találhatóak olyan állítások, amelyek kapcsán az állítást az eljárás alá vont igazolta (lásd a vizsgálati jelentés 7.B. számú táblázatát, amely tartalmazza azon állításokat, amelyek esetében az eljárás alá vont által benyújtott bizonyítékok megfelelőek),
 - egyes összetételre vonatkozó állítások kapcsán az eljárás alá vont ugyan nem tudta bizonyítani időszerűen, hogy ezeket az állításokat alátámasztó bizonyítékokkal rendelkezett-e a kommunikáció közzétételekor, azonban a beadott dokumentumok alapján a felsorolt állítások a jelenre nézve megalapozottak lehetnek.
260. Az eljárás alá vont előzetes álláspontra tett előadása alapján szintén enyhítő körülményként, de csak kisebb súllyal, 10%-kal vette figyelembe azt az eljáró versenytanács, hogy az eljárás alá vont a kifogásolt posztokat, videókat visszamenőleg törölte (részben a vizsgálati szakban). A kisebb csökkentési mérték indoka, hogy annak időzítését és indokait az eljárás alá vont nem igazolta, a már közzétett tartalom és annak hatásán érdemben nem tudott változtatni, a kereskedelmi gyakorlat jellegénél fogva nem a videók törlése, hanem valamiféle helyreigazítás lett volna a megfelelő korrekció.
261. Nem tudta az eljáró versenytanács figyelembe venni sem az eljárás alá vont küldetését, sem azt, hogy nem minden kereskedelmi gyakorlat jogsértő (ezen szempont ugyanis egyébként is érvényesítésre került a kalkuláció egyéb pontjain, ideértve a kiinduló összeg meghatározását is).

¹³⁷ VJ/34-103/2013. számú, 2014.november 14-én kelt határozat

262. A fentiek alapján kalkulált bírság alapösszege (ezres számjegyre történő lefele kerekítéssel) [ÜZLETI TITOK] Ft.
263. Az alapösszeg kiszámítását követően kerül sor a Bírsággözlemény értelmében
- a jogsértés esetleges ismétlődésének,
 - a jogsértéssel elért előnynek,
 - az elrettentő hatásnak, és
 - a Tpv. 78. § rendelkezéseiben meghatározott bírság maximumának figyelembe vételére.
264. Az eljáró versenytanács szerint az eljárás alá vont nem minősül a fent leírtak alapján a Bírsággözlemény értelmében formálisan visszaesőnek, illetve nem indokolt sem a jogsértéssel elért előnynek, sem az elrettentő hatásnak a figyelembe vétele.
265. A vállalkozás 2021. évi nettó árbevétele 2.310.170.000 Ft volt,¹³⁸ így a kalkulált bírság összege nem ütközik a törvényi plafonba, annak kevesebb mint fele. A Tpv. 78. § (3) bekezdésében felsorolt tényezőkhöz kapcsolódva itt jegyzi meg az eljáró versenytanács, hogy a fentiek szerint kalkulált bírságösszeg a jogsértő magatartások súlyával is összhangban van.
266. Az eljáró versenytanács a jelen ügyben sem kötelezettségvállalást, sem bírságcsökkentő kompenzációt nem tartott indokoltnak elfogadni, azonban alkalmazhatónak tartotta a Bírsággözlemény VI. A vállalkozás együttműködésének figyelembevétele című részét, ugyanis az eljárás alá vont a jogsértést beismerte, a tényállást nem vitatta, valamint lemondott a jogorvoslatról és megfelelési programot is vállalt. Annak elősegítése érdekében ugyanis, hogy a versenyfelügyeleti eljárások és a bírságok – azon túl, hogy a generális és speciális prevenció eszközeként funkcionálnak – a jogsértések feltárását, megelőzését, a jogsértés miatt kárt szenvedett, hátrányosabb helyzetbe került fogyasztók, vállalkozások érdekeinek védelmét, a rendelkezésre álló erőforrások hatékony felhasználását is támogassák, a vállalkozások által tanúsított együttműködési formákat a hatóság (további) bírságcsökkentéssel kívánja ösztönözni. Az eljárást segítő együttműködő magatartás akkor lehet hatással a bírság összegére, ha a vállalkozás eljárást segítő magatartása túlmutat a jogszabályokból fakadó általános és alapvető együttműködési kötelezettségén, amelynek hiánya ellenben szankcionálható, továbbá az együttműködés jelentőségének hangsúlyozása érdekében ezen szempontok értékelését az eljáró versenytanács a bírság meghatározására irányuló folyamat végső fázisában végzi el.
267. Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy a jogsértés beismerésére tekintettel legfeljebb 30%-kal, a bizonyítékok szolgáltatására, a jogsértés körülményeinek tisztázására és a tények nem vitatására, valamint a jogorvoslatról való önkéntes lemondásra tekintettel összességében legfeljebb 20%-kal mérsékelheti a bírság összegét, azzal, hogy ez utóbbi szempontokra beismeréssel egyidejűleg csak akkor adható bírságcsökkentés, ha azok a beismeréshez képest további hozzáadott értéket képviselnek az eljárás szempontjából.
268. Az eljáró versenytanács a jelen ügyben a fenti együttműködési tényezőket a maximálisához közeli, de annál kisebb mértékkel vette figyelembe, amely mértékek meghatározása során figyelemmel volt egyrészt arra, hogy a piacon fennálló elvárások egyértelműek, a joggyakorlat kiforrott, az Update termékek jelentős piaci súlyt képviselnek, illetve az egyik magatartási elem kapcsán már szakhatóság döntést hozott, így egyébként sem lenne vitatható, hogy az egyik termék jogszerűtlenül volt forgalmazva, másrészt azonban az eljárás alá vont a jelen versenyfelügyeleti eljárásban együttműködő volt, a vizsgálati jelentés és az előzetes álláspont tartalmát illetően semmit

¹³⁸ <http://e-beszamolo.im.gov.hu> adatai alapján

nem vitatott, így a tények nem vitatására tekintettel további eljárási cselekményekre, újabb kommunikációk, illetve adatok feltárására és értékelésére nem volt szükség, a versenyfelügyeleti eljárást az eljárás alá vont együttműködése felgyorsította, így az eljárás alá vont együttműködése (a tények nem vitatása, valamint a jogorvoslatról való önkéntes lemondás) a jelen ügyben a beismeréshez képest további hozzáadott értéket képviselt az eljárás szempontjából.

269. Az eljáró versenytanács a jogsértés beismerésére tekintettel mintegy 25%-kal, a tények nem vitatására, illetve a jogorvoslatról való önkéntes lemondásra tekintettel összességében mintegy 15%-kal csökkentette a fentiek szerint kalkulált bírságot.
270. Figyelemmel arra, hogy az eljárás alá vont megfelelési program bevezetését és követését is vállalta, ezért az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy az utólagos intézkedéseket a hatóság (lásd a Bírságközlemény VI.2.2. pontját) az előzetes programoknál kisebb, legfeljebb 20%-os mértékű bírságcsökkentéssel honorálja, amennyiben arra tevőlegesen jóvátétel tanúsításával vagy a jogsértés beismerésével párhuzamosan kerül sor. Ennek hiányában az utólagos megfelelési programok legfeljebb 5%-os bírságcsökkentést tehetnek lehetővé. Mind a 20%-os, mind pedig az 5%-os maximális bírságcsökkentési mérték felső határát veszi figyelembe az eljáró versenytanács, ha az érintett vállalkozás KKV-nek minősül.
271. Figyelemmel arra, hogy a KKV-nek minősülő eljárás alá vont beismerte a jogsértést, így az eljáró versenytanács további 20%-kal csökkentette a fenti bírság alapösszeget az eljárás alá vont megfelelési vállalására tekintettel. Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy egy megfelelési program akkor fogadható el, ha az a hatóság elvárásainak (a Bírságközleményben lefektetett elveknek is) megfelelő, adott esetben vezetői elköteleződéssel járó, szigorú szakmai kontrollt jelentő, átfogó megfelelési program kialakítása és bevezetése révén valósul meg. Ennek körében az eljáró versenytanács kiemeli, hogy a jelen ügyben feltárt jogsértő magatartások jellemzői miatt különös jelentősége van, így mindenképpen elvárt (az általános elveken, elvárásokon túl)
- a független, előzetes szakmai kontroll megerősítése a kereskedelmi gyakorlat közzétételét megelőzően,
 - az eljárás alá vont vezetőségének, azon belül is a megjelenésekben szereplő [SZEMÉLYES ADAT]nek a képzése, felkészítése, különös tekintettel arra, hogy nem fogadható el az eljárás alá vont azon védekezése, miszerint nyelvbtlás volt a [SZEMÉLYES ADAT] által kilenc esetben tett „cukormentes” kijelentés, továbbá a tápértékekkel összefüggően tett kijelentések nagy számban bizonyultak megalapozatlannak vagy pontatlannak, miközben közismert és felkészültnek vélt személyről van szó, akitől a fogyasztók szakmailag megalapozott kommunikációt remélnek,
 - hogy az eljárás alá vont az általa vállalt megfeleléségi programot alkalmazza a <https://www.facebook.com/update1> (illetve egyéb, az eljárás alá vonthoz köthető közösségi média) oldalon megjelenő videós- és egyéb bejegyzésekre is, ekként ezek tartalmát is előzetesen, szakértővel ellenőriztesse.
272. Az eljáró versenytanács továbbá arra kötelezte a Tpvt. 76. § (1) bekezdésének i) pontja alapján az eljárás alá vontat, hogy a fentiek (megfeleléségi program kidolgozása, működtetésének megkezdése) megvalósítását a versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozat kézhezvételét követő 30 napon belül igazolja. Az eljárás alá vont a versenyfelügyeleti eljárásban tartott tárgyaláson akként nyilatkozott, hogy ezen határidő betartható számára.

273. A fentiekre tekintettel tehát az eljáró versenytanács (figyelembe véve azt is, hogy KKV-ről van szó) a joggyakorlatra¹³⁹ is tekintettel összesen mintegy 60%-kal csökkentette a [ÜZLETI TITOK] Ft-os kalkulált bírságot. Az így meghatározott bírság 40.000.000 Ft.
274. Figyelemmel arra, hogy [ÜZLETI TITOK].
275. Az eljáró versenytanács [ÜZLETI TITOK],¹⁴⁰ [ÜZLETI TITOK].
276. Felhívja azonban a figyelmet arra is az eljáró versenytanács, hogy az eljárás alá vont a bírság pontos összege ismeretében a Tpvt. 62/C. § (1) bekezdés alapján a határozat kézhezvételét követően is kérelmezheti (a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelmében) a részletekben történő teljesítést, a részletfizetést.

X.

Egyéb eljárási kérdések

277. A bírságnak a Magyar Államkincstár 10032000-01037557-00000000 számú versenyfelügyeleti bírságszámlája javára történő befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő az eljárás alá vont neve, a versenyfelügyeleti eljárás száma, a befizetés jogcíme (versenyfelügyeleti bírság).
278. A Tpvt. 62/C. § (1) bekezdés alapján, ha a kötelezés jellege megengedi, részletekben történő teljesítés is megállapítható. A (2) bekezdés szerint a kötelezett a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelmében annak igazolásával kérheti a kötelezettséget megállapító döntést hozó vizsgálotól, illetve eljáró versenytanácstól a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítés (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) engedélyezését, hogy rajta kívül álló ok lehetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene. A (3) bekezdés alapján a fizetési kedvezményre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni meghatározott cselekmény teljesítésére irányuló kötelezettség esetén is. A (4) bekezdés szerint pedig a teljesítési határidő lejárta után az ügyfél - feltéve, hogy a végrehajtást még nem rendelték el - a (2) bekezdésben meghatározott okból igazolási kérelem egyidejű benyújtásával kérhet fizetési kedvezményt. Ha az eljáró versenytanács elutasítja az igazolási kérelmet és a fizetési kedvezmény iránti kérelmet, egyidejűleg dönt a végrehajtás elrendeléséről is.
279. A Tpvt. XII/A. fejezete rendelkezik a Gazdasági Versenyhivatal döntésének végrehajtásáról. A Tpvt. 84/A. § alapján a végrehajtásra a fejezetben nem szabályozott kérdésekben az Ákr. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
280. A Tpvt. 84/B. § (1) bekezdése értelmében a vizsgáló az eljáró versenytanács döntésében előírt meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartás tanúsítására vagy attól való tartózkodásra vonatkozó kötelezettség (a továbbiakban együtt: meghatározott cselekmény) végrehajtásának elrendelésével egyidejűleg - ha a meghatározott cselekmény teljesítése más végrehajtási módon keresztül hatékonyan nem biztosítható - végrehajtási bírságot szab ki.
281. A Tpvt. 84/C. §-a értelmében, ha a kötelezett pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, illetve az állam által előlegezett költség után a megelőlegezés időtartamára az adózás rendjéről szóló törvény szerinti késedelmi pótlékkal azonos módon számított mértékű késedelmi pótlékot fizet.

¹³⁹Lásd a VJ/50/2018., VJ/12/2020., VJ/16/2020., VJ/1/2021., VJ/33/2021., VJ/9/2022. VJ/12/2022. számú versenyfelügyeleti eljárásokban hozott határozatokat.

¹⁴⁰ <https://index.hu/mindekozben/poszt/2023/04/17/schobert-norbert-az-uzleti-helyzeterol-vallott-a-nyugalmam-csak-latszat>, https://hvg.hu/kkv/20230419_norbi_update_lowcarb_valtozasok, <https://24.hu/fn/gazdasag/2023/04/14/norbi-update-schobert-norbert-rubint-reka-csod-atszervezes-fazekas-zoltan/>

282. Az Ákr. 133. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – a döntést hozó hatóság, másodfokú döntés esetén pedig az elsőfokú hatóság rendeli el. Az Ákr. 134. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik – az állami adóhatóság fogatosítja.
283. A Tpvt. 81/A. § szerint a jogorvoslatra a Tpvt. XII. fejezetében nem szabályozott kérdésekben az Ákr. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. Az Ákr. 112. § szerint a hatóság határozata ellen önálló jogorvoslatnak van helye, a 113. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási per kérelemre induló jogorvoslati eljárás. A 114. § (1) bekezdése szerint az ügyfél – az önálló fellebbezéssel nem támadható végzések kivételével – a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat.
284. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 29. § (1) bekezdése az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait rendeli megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan – az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon – nyújthat be a bírósághoz.
285. Az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdése alapján elektronikus ügyintézésre köteles az államigazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és annak jogi képviselője.
286. A Kp. 39. § (6) bekezdése szerint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs. Ugyanakkor a Kp. 50. §-a szabályozza az azonnali jogvédelem iránti kérelmet az alábbiak szerint. Akinek jogát, jogos érdekét a közigazgatási tevékenység vagy az azzal előidézett helyzet fenntartása sérti, a közvetlenül fenyegető hátrány elhárítása, illetve a jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása érdekében a perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelmet kérhet. Azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése is. A kérelem benyújtható a keresetlevéllel együtt is. Ha nem a keresetlevéllel együtt nyújtják be, a kérelmet a bírósághoz kell benyújtani. A kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.
287. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 37. § (1) bekezdése szerint a bírósági eljárásért az Itv.-ben megállapított illetéket kell fizetni.
288. Az Itv. 45/A. § (2) bekezdése alapján az illeték alapjára a 39-41. §§-ban foglaltakat, az illeték mértékére a 42. §-ban foglaltakat kell alkalmazni a marasztalási perben, valamint akkor, ha az eljárás tárgya adó-, illeték-, adójellegű kötelezettséggel, társadalombiztosítási járulék- vagy vámkötelezettséggel, versenyfelügyeleti üggyel, sajtótermékkel és a panaszügyek kivételével médiaszolgáltatással, továbbá elektronikus hírközléssel vagy közbeszerzéssel kapcsolatos.

289. Az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján a közigazgatási bírósági eljárásban a felet illetékfeljegyzési jog illeti meg. Az Itv. 59. § (1) bekezdése szerint az, akit tárgyi illetékfeljegyzési jog illet meg, mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Ilyen esetben az illetéket, akit a bíróság erre kötelez.

Budapest, 2023. május 4.

dr. Szoboszlai Izabella
előadó versenytanácsstag

dr. Kőhalmi Attila
versenytanácsstag

dr. Pánczél Márk
versenytanácsstag